

... 260

v

Domine Deus

... ..

...

Ten ktorz nic nie pora
nie sie niechaj ze sie
przeffia wie

Domine

Domine

Domine

Domine

Domine

In Nomine Domini et
Anno Dni 1879

Boh. inv. F. Allen. sculp.

P. ALBERTI INES Soc. Je. LYRICORUM
 Centuria
 Politicis, Ethicis, Poeticis, axiomaticis ac Problematis
 instructa
 DANT LSCI
 Sumptibus GEORGII FÖRSTERI S.R.M. Bibliop.
 cum Privilegio 1715

Ex thesa. M. Michaelis
 P. 8.

Sacra Poëta est, neque canere prius
potest, quam DEO plenus.
Plato, Dial. 2. de Repub.

50892

Tunc se homines ostendunt DEI
sobolem, cum dignum Poëtæ
nomine carmen emittunt.

Socrates apud Plat. in Ione.

*Collegij Cracovienfis
socijs post
incendium 1719*

DEI MATRI VIRGINI
M A G N Æ,
SEMPER AUGUSTÆ,
S U O V I V Æ
VOCIS ORACULO
P O L O N I A R U M
R E G I N Æ.

Se, & quidquid suum est, Auctor.

*AM cui alteri T U A
nisi T I B I ? Impalluit
quidem ad tanti Patroci-
nii ambitionem pagina,
& veluti Majestatis rea,
ipso se atramento condemnavit. Igno-
scas T U tamen, si nihil humilitate
mea deterritus, in T U U M, tantæ
Majestatis nomen irrumpo. Scis quæ
servorum sunt, ad Dominum pertinere
omnia. Cum Mancipium me T U U M*

*Pro Collegio S. Pe pro-
teti Soc. Jesu*

profitear; furtum me facere putarem;
si quidquam meum non ad TE de-
stinarem. Quod si Auroram Musis
amicam non immeritò orbis in TE
adorat universus: an ego Tyrocinium
calami mei non apud TE depone-
rem? hanc vocis seu infantiam, seu
balbutiem, non in TUO nomine con-
sumerem? Jam verò in Polonico Par-
nasso natam Poësim, TU etiam prior
TUAM esse voluisti, cùm REGI-
NAM POLONIÆ TUA TE
ipsius voce initiasti. Age Polonia.
communem cum cælis Reginam ha-
bes. Ejus auspiciis erectior, facile con-
tempseris hostilem Lunam, quam illa
jam ad pedes dejecit. Ne in plenum
orbem reductis cornibus coëat; non
tu tantum manu ac ferro; sed illa
etiam sui objectu prohibebit.

Ad Augustos igitur pedes TUOS,
O POLONIÆ REGINA carmi-

na

na mea unà mecum supplex depono.
Satis intelligo quam vile pavimen-
tum illis subjiciam; cū digni sint
quibus se astra calcanda substernant:
sed & illud memini, non insolitum
esse **TIBI**, super *Aspidem* & *Ba-
siliscum* ambulare; si non dignatione,
ut in servos Dominae, certè per justam
in subactos contumeliam, ut monstro-
rum *Domitrici*. At ego mihi hanc à
TE contumeliam magis omnibus
honoribus ambiendam puto. Quo ra-
mine id factura sis, **TU** pro **TUA**
potestate decernes: ego id tantum
peto, ne me ab istis **TUIS** pedibus
rejicias.

Majestatis **TUÆ**

Æternū is, quem esse voles

ALBERTUS INES

SOC. JESU.

PRO O E M I U M

A D

LECTOREM.

HUMANISSIME LECTOR.

Nimium audax fuero, si omnia hîc tibi placitura sperem; si nihil, nimium timidus. In feracissimo hoc optimorum ingeniorum sæculo, ut paucos vidimus, quibus non aliquod Censorium NISI limata aliorum appingerent judicia: ita plerisque ab ipsa invidia literariam Laurum vel ideò porrectam plausimus; quod aliquâ saltem sui parte eruditorum ingeniis sese approbassent. Mihimet-ipsi ut pauca ex meis arrident; ita ille, quem subito quodam calore aliquando effuderam, versiculus, ipsius commendatione veritatis non omnino displicet:

Nullus pænè nihil, nemo scit omnia.

Primitiæ hæc sunt adolescentis ingenii. Porro quis à floribus fructum, omnemque maturitatem, plus æquo

M
a quo rigidus Censor, exigit? si alia
deessent, suffragante Fabio, ætatis
veniam pro laude habent. Ut incul-^{lib. 12.}
tos aliàs, plebeiosque flores eousque^{insit.}
nulli non grata novitas commendare
solet; ut illis primo vere apparenti-
bus, inter ipsas Divorum Aras, pri-
mum locum concedamus: ita &
primum florem suum evolventibus
ingeniis rigidissimi etiam Catones,
& superciliosi aliàs Aristarchi ap-
plauserunt.

Inter asperas severiorum discipli-
narum spinas, multâ sui parte lucu-
bratiuncula hæc nata; mirum erat
nisi aliquem inde horrorem traheret.
nam & alieno sub cælo plantata ar-
bor rarò soli natalis ingenium exuit.
Ut tamen acerbam immaturorum
fructuum cruditatem diuturniore
situ emollimus: ita & opusculum
hoc, cùm in obsoleto aliquot jam
annorum pulvere delituisse, suum
credo acorem aliquomodo tempera-
vit. Profectò ad unguem hîc planè,
imò supra hunc, illius seu præceptum
seu consilium expletum, qui cecinit

nonumque prematur in annum. Horat.

Et latuisset opella hæc forsitan *de Art.*
diutius, nisi amicorum suffragia, & *Poët.*

eruditorum judicia, quâ humanitate
rudi libello patrocinantur; eâdem
morosæ procrastinantis Auctoris i-
gnaviæ succenserent. Fuere ex his
nonnulli, qui, dum ulteriori limæ
pertinaciter incumbo, inter eos me
computarent, *Quibus* (teste Quincti-
liano Instit. lib. 10) *nihil satis est. qui*
omnia mutare, omnia aliter dicere quam
occurrunt, velint: increduli quidam, &
de ingenio pessimè meriti; qui diligentiam
putant, facere sibi scribendi difficultatem.
Quid ergo? amænum floridæ exer-
citationis tyrocinium, in extremam
senectutem rejicerem? Nam quotidie
(ut ait ille) *metus crescit, majusque sit*
semper quod ausuri sumus: & dùm delibe-
ramus, quando incipiendum sit, incipere
jam seruum est. Porro, si Fabio credimus,
Fœdum studiorum viridem, & adhuc
dulcem promi decet; dùm & venia & spes
est; & paratus favor; & audere non dede-
cet: & si quid desit operi, supplet ætas: &
si quæ dicta sunt juveniliter, pro indole ac-
ciuntur. Quid dicam? His multisque
aliis auditis, nimium temerariè per-
tinax audire potueram, nisi pa-
ruissem. Pareo igitur, & tandem è
tenebris meis paulatim in lucem
prorepere ausus, unico hoc libel-

lo famam publicam periclitor.

Titulum tot jam calamis & ingenii nobilitatum opellæ meæ præfixi; maluique in CENTURIAS Lyricorum, quàm in 4 Lyricorum libros, & quintum Epodon Odas meas compingere: tum ut ita longius ab invidiosa præfidentis æmulationis suspicione abessem; tum ne viam mihi præcluderem ad ea, quæ adhuc supremam manum expectant Lyrica, tuæ humanitati, si hæc non improbaveris, postmodum afferenda. Imò toto Regno, dum hæc typis aptantur; bellicis delectibus circumsonante; ne ipsa quidem Poësis, nili militari nomine Centuriata, tutò prodiret in lucem.

Ad stylum quod attinet; fateor, Horatium, Sarbievium, Poëtasque alios Classicos, imitari volui, non expilare.

Ne, cum forte suas repetitum venerit Horat.
olim Satyr.

Grex avium pennas, moveat corni-
cula visum

Furtivis nudata coloribus.

Didici ego Poëtas Apollini sacra facere, non Mercurio. Non placent ea capita, quæ Cisalpinorum latrun-

culorum more, laudem ingenii ex
solerti furto quærunt. Si Dîs placet,
ego quoque *librum*, imò libellum, fa-
cere volui, non *Bibliothecam*. Nam si Elo-
Serm. quentissimus Zeno, *Stabularios* eos
de Jac. Auctores nominat, in quorum libris
aliena diversantur ingenia, quis tituli
hujus ignominiam, tantis licitetur
impensis? vis & alium? O quot, in-
Cel. ex quit, *sutores librorum*, non auctores videas,
mente *S. Ma.* qui consuunt sapientiam alienam, non texunt
sim. suam. Quid plura?

Mart. Stat contra, dicitque tibi tua pagina,
lib. 1, *fur es.*
ep. 46.

At ipse, inquiunt aliqui, ipse ille
Sarbievius noster, ex Horatio, Sene-
câ, Statio, Claudiano &c. non pauca
in suum traxit colorem? Fateor, sed
ut exornaret, aut superaret. Aliàs
pauciores hodie numeraremur, qui
Sarbievium Horatio, primisque illis
Lyricorum numinibus, committere
auderemus. Non est animus imita-
tionem damnare; quam præcipuam
Eloquentiæ partem non nescio. Nos
quoque (Macrobius audis) quidquid
diversa lectione quæsimus, commitemus
Stylo. Velut grandis aquila prævolavit
(Ruperti de Augustino verbis insi-
sto) Sarbievius: nos eâdem quidem viâ,
sed

*sed non omninò iisdem, (addo ego ex
meæ tenuitatis conscientia, omninò
non iisdem) vestigiis subsequi enitemur.*

At neque hæc de illis dicta sunt, quibus, eò magis tenax, quò minus fidelis memoria, ita illudit; ut quandoque aliena pro suis afferant. imò neque de illis, quibus idem entheus, & quædam venæ ac materiæ affinitas, eadem planè carmina suggerit in quibus aliena defudavit industria.

Scimus & hanc veniam petimusque *Horat.*
damusque vicissim.

Ego ipse in paucis hisce versiculis aliqua effudi, quæ postea in aliis Auditoribus, multò postquam scripseram lectis, de verbo ad verbum reperi. Tale illud:

Virgo bisseis redimita stellis. quod à me antè annos plus decem scriptum, in cultissimis Patris Balde Lyricis, & alterius non vulgaris Lyristæ strophis, non ita pridem inveni.

In Odis Panegyricis, & quibusdam aliis, quæ luxuriantis styli nitore floridum commendant ingenium, sententiarum parcior fui. tum quia Horatius & Sarbievius idem fecerunt: tum quia nimis rigidum severi Catonis supercilium sapere,
per

per ætatem non decuit. Cæterùm
scias velim literate lector, me quo-
que inter eos censerì velle, qui inter
præcipua Odarum decora, & quos-
dam veluti Lyricorum nervos, sen-
tentias aliaque Politica axiomata
numerant. Non sapit stylus ille,
quem, si arctius presseris, nihil ex
eo præter verba, & aliquos elegan-
tiorum phrasium cincinnos expri-
mes. Jam verò, si Stoicorum diser-

Senec.
ep. 33. *tissimo credimus, Turpe est viro flores*
captare; & memoriâ stare.

At nescio quis è Momorum turba
aurem vellicat. Quorsum tot libro-
rum auctoramenta? Aquam Ocea-
no, stellas cælo addimus. Quot Poe-
tarum, quot Lyricorum myriades?
in publicum nulla non die pro-
deunt? Ita planè. Si tamen Senecam

Ep. 6. *audis, multum adhuc restat operis, mul-*
tumque restabit: nec ulli nato post mille
secula præcludetur occasio aliquid adji-
ciendi. Quod de cælo & Oceano at-
tuleras, pro nobis militat. Quam
multas nostrates Astronomi stellas
cælo addiderunt; dum ignotas anti-
quis nobis vulgaverunt? Quot flu-
mina quotidie in Oceanum influunt,
& tamen sacri vatis testimonio, mare

non redundat. Nihil generosum sapit,
cui illud Plinii non sapit: *Sum ex his Ep. 1. 6.*
qui mirer antiquos; non tamen ut quidam,
temporum nostrorum ingenia despiciam.
Neque enim (hic te attentiores volo)
quasi lassa & effata natura nihil jam
laudabile parit. Quod olim de veritate,
Cordubense Oraculum; idem ego
de Poësi edico. *Patet omnibus. nondum Senec.*
est occupata. multum ex illa etiam futuris *ep. 6.*
relictum est.

Sed quorsum hæc ego in primo
exilis operæ vestibulo, tanto verbo-
rum ambitu? Sanè, qui in hunc librum *Mart.*
inciderint, jure mihi indignabuntur, *in*
quod ad primam paginam nonnisi lassi per- *Præf.*
venient. Nimirum, tot Syrtibus sco- *lib. 2.*
pulisque, imò tot ingeniorum nau- *Epig.*
fragiis fatali Oceano, me, meaue
committens, ita undequaque, ne sic
quidem satis securus, cymbam præ-
munio, & nonnisi violentâ manu ab
amico portu revellendus ultro in lit-
tore moras necto. Quia tamen mo-
lestus patientiæ tuæ, optime Le-
ctor, abusus, in immensum crescentis
Procemii filium præscindens,

è littore funem

Deripere, excussosque jubet laxare
rudentes;

Tendo

Tendo vela,

Qua cursum ventique, gubernatorque
vocabat.

Cic. 2.
Phil. Fruere hoc qualiquali conatu
meo. Crebrum Euge, aliasque Poëti-
cas acclamationes, à te non expecto.
Nam ipse quoque non sine debita
reverentia, Sancti vatis aliquantu-
lum mihi acclinato sensu, Poëtica
hæc opuscula mea, *Delicta juventutis
meæ*, & *ignorantias meas* appellare
consuevi. Ego quoque (quod de se
Romanæ facundiæ Princeps testa-
tur) operis subsceivis efficere conatus sum,
ut *meæ Vigiliæ*, *meæque literæ*, & *Iuven-
tuti Virilitatis* & nomini **POLONO**
laudis aliquid afferrent. Ut rigidissi-
mus Censor sis, ut ego scriptor di-
ligentissimus, addo & ingeniosissi-
mus,

Sunt delicta tamen, quibus ignovisse
velimus,

Nam neque chorda sonum reddit
quem vult manus, & mens,

Horat.
de Ar-
te Poët.

Poscentique gravem, persæpè remittit
acutum.

Non semper feriet quodcunque mina-
bitur arcus.

Verum ubi plura nitens in carmine,
non ego paucis

Offen-

*Offendar maculis, quas aut incuria
fudit,*

Aut humana parum cavit natura.

Ita Lyricorum Latinorum Primas;
Horatius; aliàs ne ipse quidem de
Poësi suâ securus. Denique si Amicus
es, audi pro me meique similibus per-
orantem Plinium, *Non debet operibus* *Lip. &*
ejus obesse QVOD VIVIT. alioqui *Epist.*

Si post fata venit gloria? non propero. Mors
Si porro Centuriam hanc, quam *h. 5. e.*
veluti exploratricem in eruditorum *10.*
castra præmitto, tuo non indignam
favore arbitraberis, ab eodem cala-
mo plura, addo & meliora, expecta.

Fa-

Facultas
R. P. PROVINCIALIS
Societatis JESU
I N P O L O N I A.

GO *Stanislaus Jerzykowic* ; Præpositus Provincialis Societatis JESU in Provincia Poloniæ , potestate ad id mihi facta , ab A. R. P. N. *Cosiuo Nickel* Præposito nostro Generali , facultatem concedo , ut *Lyticorum Centuria Politicis Ethicis & Poëticis Axiomatibus ac Problematibus instrua* a P. *Alberto Ines* , Societatis nostræ composita , & ejusdem Societatis Patrum , quibus id committimus , iudicio approbata , typis vulgetur. Si videbitur his ad quos pertinet , Concessionis fidem facio manu mea , & Officii Sigillo Brestæ. 8 Decembris : Anno Dⁿⁱ. M. DC. LIII.

Locus Sigilli.

Stanislaus Jerzykowic.

P. AL-

P. ALBERTI INES

E Societate JESU

LYRICORUM

Centuria Prima.

DEI MATRI VIRGINI

Cœlestis sponsi Canticum, ex Canticis
Canticorum depromptum.

ODE I.

AM quæ disertis vatibus inserat,
Ineruditū carmina pectinis
Te præter? o Beata nostræ
Summa Spei! melior tuorum

Thalia vatū. non ego turgida
Ambibo doctæ vincula Laureæ;

Masasque ringentemque Phæbum, &

Pierii juga linquo montis:

Si tu Clienti, Dia parens, tuo,

Modestioris culmen Apollinis

Pandis. *Marianique vatis*

Immeritò titulos Poëtræ

(Quantum trecentis dives adoreis.

Hinc te beatā SARBIVIVS lyrâ;

Hinc BALDE, & erudita vatū

Turba novis geminant trophæis,)

A

NCR

Permittis. Jo! tendite Gratiae,
 Jurata magnae stamina Virgini;
 Lyraeque, vocalesque nervos,
 Virgineis animate metris.
 An & canori pollice barbiti,
 Nostras sereno Sponsus ab æthere
 Demulcet aures? & deserto,
 Virgineum canit, ore, nomen.
 Abstiste plectrum; tuque sonantia
 Loqui obstinato fila silentio
 Compone; plebeiumque carmen
 Aoniis, lyra, stringe nodis.
 Ille, ille, sacro plenior entheo,
 Inculta, Divus, carmina cōdiat.
 Non erubescendumque nostris
Auspicium, præeat Camænis.
 Audimur? en jam leniter aurea
 Facundiori stamina pectine
 Invadit; & junctam beatâ
 Voce lyram, Cytharæque cantum.
 O quam feraci mente parens DEUS,
 Sibi obsequentem gignere Filiam
 Decrevit; & labis carentem
 Primigenæ, cupidoque pulchram
 Donavit Orbi. quam super aureo
 Lætum tuentis solis anhelitu
 Effudit; & nosci volentem
 Sidereo radiavit ostro.
 TIBI magistri dextera Numinis,
 Dignam supremis collibus indolem
 Finxisse, & accuratiori
 Pollice, sollicitæque formam
 Limasse curâ ferur; & è sua,
 In se reductæ lucis, imagine,
 Frontemque, Regalesque nutus,
 Et similem cumulasse vultum.
 Ut evibrato vertice celsior
 Cælo propinquis nubibus obviat
 Carmelus; & diserta pigri
 Arva soli, indigenasque latè

Despectat agros ; sic tibi Regium ,
 Sublimiori se genio , caput
 Attollit , humanosque colles ,
 Et reliqui juga linquit orbis ,
 Tui , rubentis flamina purpuræ ,
 Vicêre , crines. Mygdonium comæ
 Vicêre Muricem , & recoctum
 Sidonii precium meraci.
 O Sauciati SPICULA Numinis !
 O tela , crines ! tela quibus summa
 Vultus fatetur , & severos
 Purpureo rigat imbre cyrthos.
 Quod si decorum , TURRIS *eburnea*
 Dicêre collum : quâ mage faucium
 A crine , captivumque Numen
 Turre queat melius teneri ;
 Quam si recepti vulneris immemor ,
 A Virginali pondus amabile
 Cervice , suspendatur olim ,
 Et famulis religetur ulnis ?
 At quæ pudicam , se gemino super
Piscina , frontem , porrigit alveo ?
 Piscina , quam latè refasæ
 Accumulant Hesebonis undæ.
 Agnosco castæ lumina Virginis ;
 Clausam modesti nube superciliū
 Agnosco pupillam ; & vibratos
 E liquido radios sereno.
 O innocenti splendidius vitro !
 O puriori flumine purius !
 O lumen , auditum beato
 Naufragio , tumulasse tractum
 Ad nos Tonantem ; cum prece supplici ,
 Ex arcuata vulnere palpebræ
 Respirat ; & toto receptum
 Vultus amat , jaculumque corde.
 Ut illa *Mali* purpura *Punici*
 Per crebra lucet fragmina ; sic TIBI
 Genæ , vetecundisque pictæ
 Floribus , erubescere malæ.

Seu obferati conscia liminis,
Stringis modesto labra silentio;

Seu basiatum, virginali

Ore, bibis, labiisque VERBUM;

TIBI decenti tænia coccino

Adstricta fertur verba, fidelibus

Servare nodis, & rubenti

Eloquium cohibere VITTA:

At dum recepti prodiga Numinis,

Adblandienti basia filio

O Virgo! dispensas; iisdem

Pæne ligas, tua vota, vittis.

Et osculanti dulcia parvulo,

Fundis beato mella volumine.

Favumque distillas; palato

Nectareos imitante succos.

TIBI disertâ virgineum sedet

Lac, virgo, lingua; quod puero libens

Affundit, APTUM INCORPORATO;

UBER alens, tua LINGUA, VERBO.

Non pondus auri, non tibi divite

Distincta censu, Virgo, monilia

Vovebo; quæ quondam trecentis

Luxus emit redimitque gazis:

Cùm te beatis nexibus implicat

A TE educati dextera Numinis;

Conchisque stipatumque gemmis,

Et rutilo lapidum sereno

Monile, purâ candidius nive

Collum reponit. non melior TIBI

Pendere de cervice gemmâ,

Non poterat pretiosiore

Accensus auro torquis, amabile

Gravare collum. Non geminum mero

Tumere demirabor UBER;

Non patulas generosiori

Mammas Caleno. quæ proprio, VIRUM

Complexa quondam viscere, nutriet;

Huic jure, succrevêre forti

UBERA, nobiliora VINO.

Huic & Falernis fertilior botris
 Papilla, casto Virgineum mero
 Lac supplet : * & dignæ gemellos
 Hinnuleos superare mammæ.
 O plena Sacris viscera frugibus !
 Fæcundioris viscera TRITICI.
 Stipata ACERVO ; quem nitenti
 Lilia circumiêre vallo.
 O sempiterni Filia Principis !
 Quæ calceati pondere sub pedis
 Premis coronato protervam
 Calce Stygem, dominâque victum
 Plantâ draconem. sic pede libero
 Calcare quondam sidera dignior
 Dicere quæ victore passu,
 Per Stygios graderis Cerastras.
 Hæc quâ loquacis carmine barbiti,
 Quâ voce Sponsus dixerat : at simul
 Canentis excitata voce
 Astra, novos cecinere versus.
 Et lenè ductis ad numerum lyris,
 Per lætiorum pægmata nubium,
 Cælique gratantis plateas,
 Innumero salière gyro.

A D
 HIACYNTHUM MORUM
 STOICUS
 CHRISTIANUS.
 MORTEM NON ESSE
 TIMENDAM.

ODE II.

Non fletu neque lacrymis
 Placantur rigidæ jura Proserpinæ.
Quod vitare nequiveris,
 Stultum est si timeas. Tergite rorida,
Udis, lumina, fletibus.
 Non qui Nestoreis folibus æmulas
 Implevit Trieterides;
 Sed qui Nestoreâ dignus erat rude,
 Festis floret adoreis;
 Æternoque sibi plaudit in otio.
Nullâ non morimur die;
 Et vitæ potior pars, tumulto datur:
At qui parcere nesciam
 Festino Lachesim prægreditur metu;
 Pæne est bis miser: ultima
 Præsenti geminans damna negotio,
 Fati prodigus & sui.
 Is qui sollicitæ præcípites fugæ,
 Virtutum numero, dies
 Pensabit, sapiet. sola nequit gravem
 Virtus interitum pati.
 Et sese è tumulto surrigit altiùs.
Quidquid fata negaverint,
 Possunt, More, tibi facta reponere,

Magni

Magni fœnore Nominis.

Qui notus nimium sit licet omnibus,
Ignotus moritur sibi;

Et totus tumulto qui fuerat subest:

Illi mors gravis incubat.

Illi mæsta truci viscera vulture,

Ultor prorogat Æacus.

Quod si dum morimur, desinimus mori:

Is fatum timeat, cui

Mortis certa suæ Mors placuit minus:

Is olim timeat mori;

Cui vixisse diu displicet. is nigram

Parcarum paveat colum;

Qui post fata sacros ducere spiritus;

Et vixisse perennius,

Nec sperat, nec amat. Quin mihi protinus,

Si trux jasserit Atropos,

Rumpantur rigido stamina forcipe.

Seu hæc linea; seu rubro

Interfusa croco Numina neverint.

Quæris mortis avarior

Cur sim, More? diu ne timeam mori.

Nam mortis dubius timor

Ipsâ morte reos lancinat acrius.

A D

MARIANUM VIRGINIUM.

I N

QUENDAM NIMIUM

S U Æ

FAMILIÆ JACTATOREM,

ODE III.

Quid Palatino numerosa cinctu
Sceptra, & antiquos Curii nepotes?

A 4

Quid

Quid tonas Regum trabeas, avitis
Nixe triumphis.

Qui crepat Patrem, veterumque grandes
Nominum fastos, aliena jactat.

Quid juvat si quis male mutuo
Fulgeat auro?

Nostra nos clarat, Mariane, virtus;
Et suo quondam generosa plausu

Acta: ventosi procul abstulerunt
Cætera Cori.

Nam quid illustri tumeat parente,
Ille facundi Ciceronis hæres;

Cui parem Patri, minus æqua, linguam
Fata, negarunt?

Quis coronatos tenui Popielos
Præferat Pfasto; licet hi superbas
Luserint cunas super: hunc modesta

Tinxerit unda:

Ille supremam Patruī Patrisque
Scipio probrum; docuit scelestos

E bonis nasci: tenebrasque clarum
Gignere falmen.

E casâ quantus Cato Tusculana?

Quantus à servo Marius ligone?

Nemo Lucinæ meritis onustus

Debuit annos.

Nemo virtutem Proavus Paterque

Vixit in nostram. sibi quisque famam

Debeat, nec se vetulis Avorum

Augeat umbris.

Qui suo Titan micuit sereno,

Clarius fulget: minus at minorum

Vulgus astrorum, sibi commodato

Ardet in igne.

Quin suas Phæbo repetente flammæ,

Menstruum Lunæ periisse vultum

Et cavum cornu, vacuumque primo

Lumine frontem.

Sæpe ridemus; quoties frequentes

Inter Eclipses moritur, propinqui

Lumi-

9

Luminis pauper ? quoties minori
Tollitur ortu ?
Sic adoptivo radiatus igni,
Et Patris tantum satur ; in frequentes
Languet Eclypses , dubioque famam
Funerat æstu.

A D

EQUITES POLONOS
GENEROSA LIBERÆ
GENTIS GENETHLIA.

ODE IV.

POLone , nam te , Carpatiis super ,
Fertur marito Marte , recessibus
Regina LIBERTAS , reclinem
Non humili genuisse partu.
Armisque cunas suppeditantibus
Inter severi præsidium Patris
Jecisse . ferratasque subter ,
Sic temerè posuisse peltas ;
Pardoque parvum pectus & horridis
Texisse villis , & Mareoticas
Per scuta reptanti , per arcus ,
Magnanimam puero Parentem
Aptasse lyncas . Mox ubi grandior
Succrevit ætas , & gravioribus
Pectusque roburque & feroces
Ausibus infremuere vires ;
Quà se reductis collibus explicat ,
Audax , superbo vertice , Carpatas ,
Duxisse , projectasque latè
E tumulis digito docente ,
Monstrasse gentes ; quà gelidum caput
Canis , Bootes , crinibus oblitum

A 5

Osten-

Ostentat, & noctis labores
 Parrhasii vehit ora plaustris.
 Has (inquit) olim Nate, memor Patris,
 Non semimembri degener areas
 Metire passu, si Paterni,
 Multa sedet tibi cura, Martis.
 Seu te cruenti praelia Jazygæ,
 Seu bellicosi classica Theatonis,
 Ensesque terrebunt; revisita
 Invidiæ super ibis arma;
 Languet, molesto si vacat æmulo,
 Heroa virtus. quidquid atrocior
 Procella, discordesque Parcæ
 Eruerint, generosiore
 Evince nisu. dura probat viros
 Sors; fluxa, molles, ne violabili
 Succumbe fato, sed per ipsa,
 Intrepidos, age tela, passus.
 Fortuna fortes ipsa subit manus;
 Fugit remissas. cui gravis ad latus
 Dependet ensis obsequentem,
 Ipse sibi parat ense sortem.
 Frustra querelis fata laceessimus;
 Nullam decori nominis à tholo
 Lucina pellit: æviternæ
 Quisque potest Faber esse Famæ,
 Tum si rebellis ripa Boristhenis
 Formidoloso provocet alveo;
 Jam tunc & alternis frementes
 Consiliis animos remisce;
 Et æstuantis fræna licentiæ
 Adstringe prudens. nec Fabii moras;
 Nec fulmen incertum volantis
 Scipiadæ, nec avara Pæni
 Dux arma temnit. pænè magis ferit
 Librata forti consilio manus.
 Qui bella præceps gessit; altos
 Ipse sibi eripuit triumphos.
 Deliberato fortius impetit
 Gradivus ictu, quod temerè jactat

Bellona telum; assibilantes
 Sic temerè perit inter auras.
 Quin & cadendum si fuerit; prius
 Quà victus olim parte cadas tui
 Adverte. nam quandoque Laurus
 In mediis viruit ruinis.
 At nec tuo te dividat arduus
 Ab hoste murus. qui caput obvio
 Opponit hosti, grandis olim
 Pro Patria stetit ipse *Murus*.
 Imbelle quondam mænia condidit
 Plectrum: virilis ad sonitum tubæ
 Eversa Jericho, superbas
 In tumulos propè vertit arces.
 Parum probroso carcere discrepant
 Obducta vallo mænia: coctiles
 Evade Caucasos, decoræ,
 Quisquis amas, monumenta, famæ.
 Capaciori se fovet ambitu
 Commissa campo gloria; displicet
 Inclusa Libertas: apertis,
 Bella Lacon benè gessit, arvis:
 Hac arte quondam, Nate, capacia
 Per æmulorum vulnera, ad arduam
 Virtutis eluctatus arcem
 Magnanimâ potiére Famâ.
 Vis nullo fortem territat. hîc tibi
 Importuosæ littora Daniæ,
 Gotusque, Vandalusque, & atrox
 Massagetes, domitusque Biston;
 Hîc subjugatæ ripa Silesiæ,
 Totusque magni tractus Orionis,
 Quà sudat Euxinus, Tyrasque
 Vistuleo mediante fluctu;
 Hîc victa Laurum Russia porriget;
 Feroxque Bessus. non ego Moschuam;
 Nigramque Mæotim, nec ampla
 Herciniæ fruticeta sylvæ
 Cædesque dicam: non ego Pannonem
 Nec edomandæ culta Valachiæ;

Quicumque Libertatis olim
 Hostis erit, simul & Polono
 Dicitur hostis. Non Latios ego
 Fasces, nec alti mœnia Romuli,
 Urbemque præpono, Polono
 Orbe super, Lechicoque cælo;
 O gens avitæ conscia Gloriæ!
 O Liberorum Regia Civium!
 Hic fixa LIBERTATIS AULA;
 HOSPITIUM EST alibi; domusque
 Quas evagantis plaustra vehunt Getæ,
 Quocumque plebem dura vocat fames.
 Quò pulchra Libertas Latinæ
 Gentis? Achæmenique sceptri?
 Quo bellicosus obruta mœnibus,
 Et liberorum funere Civium
 Carthago? quo Spartana virtus
 Magnanimis male fisa telis.
 Adhuc parabat plura; sed illicet
 Se Regiarum exercitus Alitum
 Libravit, heroumque festis
 Auspicium tibi planfit alis.
 Sic longioris impatiens moræ,
 Polone Divam linqvis in ardua
 Effusus, Attestationem
 Veridicæ properasse Divæ
 Actore ferro. jam Tibi Thracii
 Saltus, supinis frondibus annunt;
 Veramque mancipatus actis
 Historiam probat Ister undis,

A D

NICOLAUM LYCUM

Nosce te ipsum.

O D E V.

U Tcunque ingenuæ mentis avarior
 Instas ipse tibi, certa que proximo
 Urges damna lucro; corripe languidas
 Torpentis genii moras,
 Frustra Cecropiâ bile sonantia
 Pulsamus calidis pulpita dexteris;
 Frustra sollicitæ lucra scientiæ,
 Tanto fanore quærimus.
 Ille & doctiloquo Socrate doctior,
 Qui se novit, erit. Se magis & sua
 Rimatur Sapiens; cætera prior
 Vulgo linquere mobili.
 Sic tu non vacuæ sedulas indolis,
 Inter perpetui claustra silentii
 Hoc appone lucro, & hoc, Lyce, computa;
 Si te, si tua noveris.
 Felix, si virii parcus, & abstinens,
 Clausum compositiæ veste modestiæ
 Emendas animum; nec volucrem, sacro
 Mentem perdis, in otio.
 Quidquid magnanimæ demimus indoli,
 Cælis inferimus: nemo suam minus
 Quam qui plus satagit perdere copiam
 Lucri depositor sui,

A 7 FER-

FERREUM SÆCULUM

Bellorum Civilium calamitatem
deplorat.

ODE VI.

AUreis quondam spoliata venis,
E recudendo fore, iustra ferro.
Prisca Saturni docuit vetustum

Fabulâ vatem.

Heu dolor ! feri, tremimus nepotes
Ferreis menses tonuisse fecilis.

Vidimus tandem solidata duro

Iustra metallo.

Ferreis regnat modo quisque sceptris ;

Ferreas cudit capiti tiaras,

Ferreos Cives regit ; & cruentis

Imperat armis.

Quin prius fufum premit alter hostem,

Quam premat cunas : prope cum parato

Nascimur ferro ; prope cum sinistris

Nascimur armis.

Hic heri natis inimica dextris

Castra metatur ; teneroque Martem

Increpat fletu, nec adhuc feroces

Aptos ad iras.

Jamque vicinum pudor est in hostem

Cominus strictum sinuisse telum ;

Missa jam passim volucris feruntur

Vulnera ferro.

Sic & infuso leviora plumbo

Fata, inassuetis geminamus alis ;

Atque tardatas properamus ipso

Pondere mortes.

Quâ procellosis mare spumat undis

Castra densamus ; tumidumque Martem

Nerei molles superambulare

Cogimus undas,

In

In reluctantes trahitur Charybdes

Tota suspensi rabies furoris:

Nec placet terræ stabilis severo

Area bello.

Inde suffuso, Thetis ipsa, Ponto,

Prodigum vitæ fremit in furorem.

Inde bacchatur, dirimitque mersas

Nereus iras.

Jam Deum belli puder esse Martem;

Quod profanatis vitiamus armis.

Pænè jam lassant mutilanda fessas

Stamina Parcas.

Dum moras pigri furiosa lethi

Impiis pubes refecat duellis

Et Charonteo sine lintre nigros

Trajicit amnes.

Ah! satis multo micuère ferro

Arma civili glomerata Marti!

Ah! satis multo pavidi natarunt

Sanguine campi!

Siste, jam tandem, tua tela, siste,

Tela cognatis inimica telis,

Siste bellorum furor; insequentes

Sistite Parcas.

Jam propinquorum erubuitis enses

Civium cladem: trepidæ cruentâ

Purpuræ Regum maduère, vivo

Murice, lymphâ.

Quem modò fractis sitière telis

Bella civili, saturata tabo;

Totus, hoc, totus, potuit parari

Sanguine mundus.

Jam Talassano caruisset auro

Pontus Euxinis animosus undis.

Nec recusasset renovata torvus

Jura Pelasgus.

Jam supinatus timuisset Aedon,

Ætias rursùm sinuare turmas.

Jam recondisset fera subjugatus

Arma Pelorus.

Jam

Jam Selymbrarum licuisset Hebrum
Inter assertos numerare fontes:
Et propinatos Getici bibisse

Strimonis amnes.

Pella jam nobis, dominutque Pindi
Thrax, catenato trepidaret armo:
Et pedum Bellus minor, & vetusti

Templa Cayri.

Jam Palæstino viduus tributo,
Inter obscuras latuisset umbras;
Ac sub instratis Solymæ Tyrannus

Sterteret armis.

Subditum nobis domuisset Orbem,
Qui modò vano furor ardet æstu;
Atque cognatis heberat propinquos

Cædibus enses.

Ah! satis multâ tonnuistis irâ,
Bellicum Reges cicurate ferrum;
Et cruentatas nimio lavate è

Sanguine dextras.

Jam fatigatus subeat relictam
Mucro vaginam; pharetræque lassæ
Exuant telis latus, & feroces

Arma lacertos.

Si legi vultis memoresque laudum
Annuas, tantis cumulare gestis:
Jam licet vestros nimio notare

Sanguine fastos.

Quæ modò torvis radiant sub armis;
Tetrico mitras gravidante cono,
Pulchrius pingi foret in quietis

Tempora ramis,

Ah! satis multa dubiæ ruinæ
Regnum terræ, didicere ferrum.
Scimus irasci; sed & hoc sciamus

Parcere Reges.

Vidimus sævis solidos in armis
Publico Reges rignisse ferro;
Vidimus clausos galeâ, minari

Fulmina vultus:

Quin

Quin & offuso videamus auro;
Regios rursum micuisse crines.
Præbeant nobis hilares apertâ
Casside vultus.
Anreum Reges potius serenum.
Quam cruentati juvat ira ferri.
Vulgus irasci decet; at faventes
Parcere Reges.

A D

VIRGINEM MATREM.

Unicum vitæ suæ solatium.

ODE VII.

UNICA Virgo meo, (placidi subscribite soles)
Materies gratissima plectro.
Cui ego devotis æterno fœdere metris,
Innocuam vexabo papyrum;
Cui calamos lassabo meos; & nomina mille
Ascraëâ meditabor aristâ.
O *Voti mensura rari*! totumque quod opto?
Aut levibus sequor usque sarissis?
Cur mihi sollicitis turgescant provida curis,
Immerito præcordia questu?
Cur terrico rigeant inconsona viscera planctu?
Et lacrymis mergantur in ipsis?
Cur capitis sterileseat honor? vel corde rebelli
Cum motæ tremuere procellæ;
Seditiosa fremant dubii sine nube sereni
In trepidis suspiria venis?
Ite graves curæ, queruli procul ite dolores,
I, rabido, comes ira, furori.
E terris auferte diem; confundite celo
Tartarei grave sulphur Averni;
Ite, solum miscete Salo, refugasque paterno
Stellas exspoliatis nitore;

NIL

Nil moror, æstivos undis exstinguere soles;
 Nullam astris servare colorem:
 Latus ago, totusque tuo, mea virgo, sereno
 Devoras tibi recreo chordas.
 Te nostrum suspirat ebur; tibi fila loquuntur,
 Facundum tibi mustitat aurum.
 Et licet in mediâ luctentur carmina nocte,
 Ac furvâs timet ala procellas;
 Unica tu variis vestito nomine flammis
 Illimi variaris in ore.
 Nunc gracilis Cynosura micas; vultumque modesto
 Mane meum, superindais igne.
 Nunc medio crispata pharo, vigilataque bino
 Dispensas mihi lumina cornu:
 Nunc cava virgineis exæquas cornua gemmis;
 Et pleno stas Cynthia vultu:
 Nunc lucis moderaris equos, nimiumque calorem
 In medio suspendis Olympo.
 Una mihi suppleas extinctos ætheris ignes
 Docta novum simulare Phanetem.
 Unica, pro cunctis, mihi sufficis omnia, Virgo.
 O miseræ compendia vitæ?
 O nostri *mensuræ boni*! te stante, virebit
 Perpetuis mea laurea ramis,
 Te duce Pierio vernabunt tempora ferto,
 Et nostri reverentia plectri.
 Tu nostrum moderaris ebur, dubiosque magistro
 Insticulis conamine nervos.
 O nostræ vox, Virgo, lyræ? mea *SUADA*, leposque
 Æternum tua sum precor *ECHO*.

COM.

COMPENDIOSA FELICITAS.

A D

BOTUIDUM ANTIMUM.

ODE VIII.

Impensisne minoribus
 Felicem fieri me pudeat? Benè
 Paucis vivitur. Antime.
 Omnis turba gravis. Non ego nobilem,
 Turpis sollicitus tueri,
 Fortunæ voveam tollere sarcinam,
 Si census mihi sufficit
 Quantuscunque mei. Te licet annuis
 Centum prædia messibus
 Inter fædifragæ lucra pecuniæ,
 Vasto pondere deprimunt;
 Nullâ parte mei niteris altior.
 Desunt pauca mihi: tuam
 Quantuscunque famem Jupiter impleat,
 Quantuscunque sitim Tagus,
 Nunquam non sities: verior aurea
 Inter flumina Tantalus,
 Jejunosque suas inter opes Midas.
 Frustra vota crepant tua.
 Quantum quisque potest temnere, possidet,
 Seu dicis juga Lydiæ,
 Seu messes Arabum, vel Tyrîi maris
 Census spreverit. Illius
 Fortunam veneror; qui cupiit minus,
 Votorumque superbiam
 Adstrinxit rigidæ lege modestiæ.
 Nunquam non sibi sufficit
 Mens angusta domi. Seu gravis irruat

Toto

Toto Jupiter impetu;
 Seu fractis reboent fulmina nubibus:
 Nullas, Pauperiem, DEUS,
 Infenso poterit sternere spiculo.
 Quidquid non cupio, meum;
 Quidquid calco, meum est; quidquid opum favens
 Dat Fortuna aliis; Midâ,
 Et Tartessiacis ditior Insulis
 Pulchrâ sperno superbâ,
 Audax, me propriis addere censibus.
 Quantum Gargara seminant;
 Quantum Sardus arat, nescio: sed meis
 Nunquam limitibus minor,
 Terræ quanta mihi portio sufficit;
 Tambâ metior ultimâ;
 Nec laxo nimis vota decempedis.
 At te cura severior
 Vototum dubium; te vigil ambitus;
 Te fastidia noctium,
 Ac infensa thoro somnia lancinant;
 Et voto brevior dies.
 Tanti divitias, Antime, non emo.

BICOLLIS
 PARNASSUS.
 AD
 EQUITES POLONOS.
 Ut armis & scientia ad immortalem
 gloriam connitantur.

ODE IX.

FAmam, Poloni, non pretio grave
 Mercemur aurum. quid malè barbaro

Pisce-

Piscemur in Tago? perennes
 Ferre negat Tagus ipse gemmas.
 Martis, vel artis, vel gladii stylo
 Nostros in atræ pectore Thraciæ
 Scribamus annos; & refusis
 Sanguinibus Dolopum nefastas
 Mergamus iras. Jo! recens novum,
 Inter Geloni littora Nerei,
 Bellona metatur theatrum;
 Quisque manu melioris annos
 Invadat ævi. dulce sit è sui
 Vultus aperto vulnere gloriam
 Fudisse; dimotisque pulchram
 Visceribus peperisse laudem.
 Vel quem cruentis Mars procul arcis
 Exesse jussit. Castaliis super
 Desacret in campis perennem
 Non humilis, sibi, Myſta, Famam.
 Huc eruditi se KOCHANOVII
 Acerque fratri TWARDOVIIUS comes
 Invexit, & MORSTINIANO
 Calliope tenuanda plectro.
 Hic ille magno non minor amulo,
 Horatianam SARBIVIIUS lyram
 Equavit; & notum Polonis
 Pressit iter, Lechicisque callem
 Olim premendum passibus. huc novo
 SARBIEVIANI pectinis entheo
 Impulsus, excitata KANON
 Fila tulit, veterique notus
 Acernus æstro. Quid memorem quibus
 Majora Phæbum Numina, & inclytos
 Stagira suppressit calores,
 Et geminæ monumenta pennæ
 Invidit orbi. Quid juvat heu dolor
 Nostri magistrum dicere pectinis
 KUNUM que KARWATOS que, & acrem
 Nunc etiam lituo lyraque
 PALUSZKIEWICUM. Vos etiam quibus
 Novella primo gloria Phosphoro

Afful-

Affulget, & non pœnitendus
 Castaliæ radios diei
 Accendit ardor: quos ego. nunc mihi
 Adducta sacro labra silentio
 Arctantur. Eheu! pertinaces
 Pierio latuisse nido,
 Adeste vates. quid iuvat ad pedem
 Bicollis anlæ, nuper Anonymos
 Reptasse; nec noscenda mundo
 Aonium monumenta supra
 Urgere clivum? huc huc age Sarmata,
 Polona per vestigia, tutius
 Sequamur, adnisi priorum
 Emeritas cumulare lauros
 Ductore vel me. non ego segnius;
 Quanquam capacis parciior ingenii,
 Ad alta Parnassi præibo
 Culmina, Pegaseosque colles.
 Quin nec sagittis, nec pharetrâ caret
 Apollo; doctam scandite Phocidem;
 Doctisque temperate lymphis
 Sanguinei maris alta belli;
 Dumque eruditos Pegasus elicit
 Haurite fontes. hîc decus eminet,
 Magnæque desacrata laudi
 Pierio viret aula vere.
 Non remnit acer prælia masculi
 Apollo Martis: nec decorum parens
 Minerva, Bellonam sequestrat
 A propriis, inimica, signis.
 Binis, Poloni, collibus eminet
 Parnassus: unum si dominus premit,
 Apollo; non Marti capacem
 Sarmatico negat alter ædem.
 Hinc mitiores fistra citent modos;
 Illinc cruentum classica perstrepant;
 Discorsque concordi tumultu
 E geminis replicetur ECHO
 Sonora clivis. hinc sua Pegasus
 Fluenta, docto proliciat pede.

At inde bellax Hippocrenem
 Fundat equus; nec avara lethi;
 Quanquam superbo Bellerophon situ,
 Laceſſat auras; flumina, prornat.
 Sic una, ſic vobis, Poloni,
 E gemino fuerit amne, Fama.

S E C R E T U M
 P O L I T I C U M,
 A D
 BALDUINUM PLANCUM.
 In aula degentem.

O D E X.

NUnquam, Plance, Typho turbinis Aulici,
 Privatæ injicias fræna potentæ:
 Annisus tolerare
 Quidquid tollere non potes.
 Non poſtrema catæ laus ſapientiæ
 Eſt, æquare ſuis tempora moribus.
 Qui cum tempore prudens
 Olim deſipiet; ſapit.
 Sic Malabaricis fortior Africis,
 Obliquata memor ſeſtere carbafa,
 Vincit Nauta procellam; &c
 Irati rabiem maris.
 At qui plena Notis vela frementibus
 Obvertit, periit. non bene navigat,
 Quiſquis nare laborat
 Contra fluminis impetum.

A D

A D
J U N I U M.

Æstas, suis & Poëticis flori-
bus depicta.

O D E X I.

JAm Soporatos meruit tepores;
Floreo tellus hilarata risu;
Sibilant auræ, Zephyrusque vernum
Circinat aurum:

Jam coronato trabeata flore
Æna; quam miti gravidat maritus
Halitu ventus, dat odora picti
Munera veris.

Blande vernantis moderator orbis
Cui vagabundæ famulantur Horæ;
Quem timent nubes, fluidusque sese
Subjugat æther.

Cui decem ternas vigilare noctes,
Et renidentes radiare stellas,
Jussit Astrorum Pater è supremi
Lege Senatus.

Cui dies ternos decies, & ortus
Phæbus accendit; toridemque Lunas,
Quem fovet lenis calor; & renata
Deperit Æstas.

Cui coruscanti galeata culmo,
Splendidè nanos, seges ambit agros;
Dum Ceres flavo capitale sudum
Induit auro.

Jam tibi pronis agitantur hortis;
Jam reclinato saliunt capillo,
Virgines campi; relinquitque castas
Nereus herbas.

Quæ superstantes stupet unda montes;
Et repercussâ tegitur sub umbrâ;

Dum

Dum notat Phœbus, mediisque colles
Scribit in arvis.

Dum fremunt ripæ, refluxoque fluctus
Niritur fluctu: simul ipsa secum
Pigra lætatur Thetis, & jacentes

Increpat hortos.

At simul planæ per aprica terræ

Liliis misti fluitant Acanthi;

Et rudes ulvas agitât jocantis

Aura Favoni.

Nutat intonsis nemus omne ramis;

Et retro versas simulat procellas

Fronidium fluctu; tepidasque subtus

Educat umbras.

Hic tibi Bacchus fluidum racemis

Impedit crinem viridesque canos;

Quem verecunda erubuit pudici

Purpura botri.

Hic per amplexus gracilesque vittas

Ambiunt celsas hederæ cupressos;

Et minus grato religant maritas

Stamine plantas.

Fallor! an vivis oculatus astris,

Ridet hortenses polus ipse scenas?

An suum passim sibi viluisse

Incipit aurum?

Attamen picto foliorum acervo

Floreis cælos imitatur astris

Frondeus fornix; humerisque lentas

Evocat auras.

Candidis passim viret in theatris

Scena florali tumefacta prole;

Quâ sibi florum sinuant minores

Castra Quirites.

Hinc cornscantes imitata stellas

Flora nativo variat tenellum

Serico germen, radiatque flavis

Lilia cirris.

Inde bulbosis tuberosa cristis

Lacteo nutat Rosa sub colore;

B

Quam

Quam pudor circumvolat, & parentis
Gloria veris.

Inde dispersis lacerata spinis
Floridum scitè simulat cruorem;
Ac odorato socios amænæ
Sanguine dumos.

Hic leves pleno pateras odore,
Caltha Pæstaniis cumulata villis,
Largius farcit, varioque se se ac-
cendit obryzo.

Inde, Romano saturate fuco,
Languide fuscis, Hyacinthe, crines
Lætius pandis, similique cælum
Ore salutas.

En & Hybleo melior galero
Imperat stratis Amaranthus herbis.
En Cyaneis cinerosa rider

Terra sub alis.

Hinc micat densum jubâr, inde montes
Vestiant laxis humeros corymbis,
Hinc apricantes tenero rubescunt

Murice flores.

En odorato teretes hiatu
Lene suspirant, Zephyrumque pandis
Increpant labris, & hiulca verni
Flamina venti.

Dum tuas ergo canimus Kalendas
Pulcher hortensis dominator oræ;
Dulce pratorum decus, & jugalis
Gratia prati,

Huc ades tonsis comitatus Horis:
Te vocat Pallas, vocat ipse Phoebus.
Hippocreneas tibi spargit acer
Pegasus undas.

Interim motis animata ventis
Fila vocalis sonuère buxi;
Et suâ, Virgo, tibi sponte nostrum
Tinnit aurum.

Ergo puniri monitore Cauro,
In tuos, Virgo, properent honores,

Carminum nexus, meritumque soluat
 Chorda tributum.
 Nec tibi solus cano: totus inde
 Junius quaslis tibi mustat herbis.
 Cantitant rivi, Citharæque mollis
 Accinit Echo.

G A Z A
 S A P I E N T I S.
 A D
 EULOGIUM LANDIUM.
 O D E XII.

FORTUNÆ famulos insequor arbiter
 Fortunæ, aut dominus. si meritis parem
 Sortem possideam, cur capitis minor
 Illam fronte colam meâ?
 Nanquam se sapiens muneribus suis
 Indignum faciet. quidquid amabili
 Dat natura manu, ceu sibi debitum
 Fatis emeritis capit.
 Si non arcet opes, non nimium tamen
 Amissas queritur: non abeuntibus
 Offusas lacrymis objiciet genas,
 Non mæstum gemitu caput.
 Non udis subitam prosequitur fugam
 Fortunæ lacrymis; se tenet integrum:
 Illi divitias, fataque mitia,
 Se præter rapient nihil.
 Quin sub magnificis pauperiem pati
 Novit Roma tholis: novit eburneâ
 Inclusus proprii sede palatii
 Romanæ Cato curiæ.

Inquit, divitias possideam meas,
 Non à divitiis possidear meis:
 Illis fors aliquem si dederò locum;
 Pectus, meque negavero.
 Quantumcunque mihi fors mala dempsērit,
 Nulla parte mei sum minor: ilicet
 Concessæ rapiat munera copię;
 Me plenus, cupio nihil.

A D

VALENTINUM GRIMANIUM

Ne spes vota que sua in longum rejiciat.

ODE XIII.

Hēu ex futuro vivitur! occidit
 Commissa longæ spes trieteridi. at
 Mutanda cum differtur ætas,
 Alipedes perit inter annos.
 Patranda nemo non sibi destinat:
 At fæta vanis pollicitis dies
 Vanescit in noctem; & per omnes
 Sæcula præcipitantur horas.
 Alter Caleno spes tumidas mero
 Inter capaces ructat amyntides:
 Alter Musarmanas refusis
 In cyathis propè mergit arces;
 Et picta vino mænia: sed simul
 Cum temulentam mens redit ad manum;
 Condemnat hesternos furores;
 Et pharetras, gladioque prisco
 Desigit unco. Si tamen audiat
 Sarbieviani classica pectinis;
 Magnisque pleniora spebus
 Barbita, Sarmaticoque dictum

Votum

Votum Gradivo ; gaudet & illicet
 Futura parvis bella nepotibus
 Commendat : ordinatque seris
 Omina continuanda votis.
 Hâc , nate , dicens , hâc pede libero ,
 Ad celsa magnæ culmina gloriæ
 Contende ; quâ vatis Poloni
 Magnanimum stimulavit æstrum.
 Te bella , te Mars ; me manet interim
 Obliviosi pocula Cæcubi
 Haurire , semestrique Zyto
 Præteritam jugulare bilem ,
 Bellique fumum. Voluitur interim
 Sensim reducâ signifer orbitâ ;
 Et multa sperantem citatæ
 Destituunt animum Kalendæ.
 Ehêu ! Grimani , te tibi vindica ;
 Et computati commoda temporis
 Censumque collige ; ac negantes
 In se iterum rediisse menses.
 Cunctis severum Numen inhospitas
 Affigit alas spebus : adhuc suo
 Implumis in nido , futuros
 Crescit adhuc citâ plebs in annos.

MISERUM ESSE
 QUI
 NUNQUAM FUIT MISER.
 A D
 JOSEPHUM MUNATIUM.
 ODE XIV.

Fallimur. semper miser est , Munati
 Qui miser nunquam fuit. ille magnæ
 Anxias fortis , dubio timorem
 Librat in axe.

B 3

Ille

Ille venturæ trepidus procellæ ,
 Ne miser fiat , timet ; & futurâ
 Sorte torquetur ; mediisque miscet
 Vota querelis.

Ille fortunæ dubius , sui que
 Incapax fati , temerè coactis
 Æstuat votis : & avara secum
 Prælia miscet.

At cui magni patiens pericli
 Pectus indurat gravis inquietæ
 Ira fortunæ ; miser esse longo
 Discit in usu.

Ille & iratum patiente fatum
 Territans vultu , sibi destinatos
 Ridet insultus , valido que lassat
 Fata duello.

A D

AQUILAM POLONAM,
 UT BELLICOSOS ÆVI
 NOSTRI HEROAS TOTO
 ORBE CELEBRANDOS
 DIFFERAT.

O D E X V.

O Quæ Sarmatici conscia Nominis
 Armatis penetras astra volatibus ;
 Et pro vindice iusta
 Vibras fulmina Namine.
 Cui scindi patiens æthra fidelibus
 Ventis obsequitur ; quam Zephyri pavent ,
 Cui se spontè minorum
 Vulgus dedicat alitum.

I, per

I per Marmarici devia climatis,

I per Memnonii littora Nerei;

I, quâ se pretiosis

Ganges fluctibus erigit.

I quâcunque vagâ Fama volans rotâ

Rumores volucris spargit ab effedo:

Et quâ se lacrymoso

Arvus plorat in alveo.

Hic & Sarmatici fulmina praelii,

Et fractos solido Bistonas impetu,

Korakosque, Getasque,

Et canæ juga Moschuræ.

Hic magnos memora Lechiadum Duces,

Qui Thressæ toties cornua Cynthiæ

Eclypsim docuere, &

Lucis pauperiem pati.

Hinc palmâ duplici digna **ZAMOSCIUS**

Stringat laurigero tempora vinculo:

Hinc **ZOLKIEVIUS** ipsas

Inter vividior neces.

Quid **CHODKIEWICII** patria Gryphibus,

Quantum **SRZENIAVIO** Lechia flumini;

Et **KONJECPOLIANO**

Marti debuerit, cane.

Dic quot **CHMIELECIO** Thracia robori;

Quot *Piascynia* Moscuæ dexteræ

Palmas nexuit: aut quæis

Mocvarski increpuit tibus.

Non indicta tibi transferit cave

Æternanda tui clava *Potocci*.

Et quidquid Lechicorum

Censent secula Principum.

Quæ **VISNIEWECIO** gloria nomini

Non impar fuerit? quem male barbara

Marti Parca Polono

Cæco mersit impetu.

Nec **KAZANOVII** classica praelii,

Nec **TYSZKIEWICII** fulmen acinacis,

Firleiosque, gravesque

Ore ac **OSTRO ROGOS** manu.

Nec te Littravici gloria nominis ,

Radvile , leves inter Ethesias ,

Indictum populosis

Rumor deferet Africis.

Hinc LANCKORONIOS , inde KORECIOS ;

Et fortes alacri GASIEVIOS manu ,

Et quem præcoce fato

Stravit Parca SIENIAVIUM.

Hinc sexcenta canet nomina ; quæis mea

Succumbit tacito charta silentio.

Sed quæ grata perenni

Signat Patria carmine.

At tu quæ Lechicæ laudis amantior

In nostro genita es , Gloria , Carpatho ;

Quidquid Martius ales

Magnis deferet Insulis ,

Dignos perpetuis laudibus , & tuis

Heroas memori carmine dislere ,

In Fastosque perennes

Magnis inferre litteris.

A D

REMIANUM BOCACIUM

Ab aliorum opinionibus Poëtas pendere.

ODE XVI.

Magnis molesti censibus ingenii
Avara famæ sæcula , & improbos
Sudore mercamur favores.

Ac refugam , Remiane , vani
Honoris umbram. quisque suâ minor
A laude vulgi captat Ethesias.

Pendemus à nutu , & fugaci
Arbitrii popularis aura.

Se

Se nemo magnus iudice. displicet
 Domi æstimati gloria nominis.
 Externa capiamus: recenti est
 In pretio peregrina virtus.
 At dum exterorum laudibus æmuli,
 Intra petitæ mercis adoreas
 Fuscamus; hêu totum molestâ
 Invidiæ tumulamur umbrâ.

A D

VIRGINEM MATREM

Serenissimam Augustam suam.

Ex Eccl. 24.

O D E XVII.

Sunt quibus, Virgo, graviore buxo;
 Martis iratas licet inter hastas,
 Illi muros placuit canoro

Condere versu.

Principum fessas levioze mentes
 Voce mulcebant alii, nec unus
 Censor humanos citharam docebat

Carpere mores.

Ille mordaces Satyras, papyrum
 Ille Bellonam docet, inque chartis
 Castra metatur, calamoque vivas

Allinit hastas.

Una tu nostro tamen, una, plectro
 Sufficis, Mater! placeat Latino
 Flaccus Augusto; placeat Pelasgo

Hector Homero;

O tibi, Virgo, placeam! meæque
 Ipsa sis numen placitum Camænæ!
 Ipsa Mæcenas mihi, Cæsar ipsa,

Hector & ipsa.

B ;

Si

Si mihi Mavors sapit, ipsa castra
Explicas: quin nec renuis vocari
Cælitum murus, superisque firma
Mænia turmis.

Te rudis quondam, titubante versu;
(Nam nec infantem tua spreuit olim
Comitas vatem) resonos docebam
Plaudere colles.

Te pigras lætas docui paludes,
Te lacus, Virgo: tibi lucus omnis
Annuit; Matrem cecinit ter omnis
Ripa MARIAM.

Erigebatis propè Jerichanas
Nobilis valles, Rosa; vel Cupressus
Quam Sionci coluere moto
Vertice montes.

Inde surgebas Libano suprema
Cedrus, alatis spatiosa ramis;
Inde stillabas liquidum fluenti
Nectar olivo.

Hinc triumphalis caput in Cadano
Palma pectabas tumulo; mihi que
Blanda odoratis procul explicabas
Cinnama libris.

Nunc mihi, leni famulante vento,
Balsami castas jacularis anras
Crinium luxu; madidisque stillas
Mirra capillis.

Quidquid es, quidquid cupies vocari,
Gratior nostro nequit esse Phæbo,
Quam Tuum, si quæ sibi vindicavit
Pagina, nomen,

Te sibi vernis vigiles sub umbris,
Virgo; narrabant quoties Camænæ
Tristis invito toties recessit

Phæbus Olympo.
Andit lætum nemus, & sonoro
Fronidium planctu Tibi ter clientes
Subdidit ramos; vetulasque iussit
Discere quercus.

Quid.

Quidquid Aſcræo meditante buxo
Fuderam Vates : tibi ter , triumphæ ,
Et ter applauſum reſono dedere

Ore cavernæ.

Littus auritos , fluvio morante ,
Torſit arreſti cumulos ſuænti ,
Et ſuos juſſit mea Te canales

Pſallere Virgo.

Orpheus motas velut alter ornos
Tunc ego blando ſuper arva cantu
Lenè deduxi ; patrioſque ſuaſi

Linquere colles.

Me minus culti lapides trahentem
Pectinis cantu , ſcopuloſque , riſit
Iſmarus , retrò proprias jubens de-
ſcendere rupes.

Ad Marianæ pia teſta laudis ,
Ad Marianæ monumenta famæ ,
Ad Mariani ſuperis propinquam

Nominis arcem ;

Ad Marianas , mea plectra , Thebas
Ite , feſtinum glomerate marmor ;
Ite , Maternæ fabricate celſa

Pergama laudis.

Hæc ego caſtis mea metra cedris
Lætus incido , meritoſque honores :
Hæc cedri creſcent , ubi vos mei cre-
ſceris Honores.

SUO SE TANTUM CLARERE VELLE.

ODE XVIII.

FUmofas atavum jaſtet imagines ,
Ac depiſta patrum ſtemmata , propriæ
Qui virtutis eger. qui ſibi non ſuo
Laudem conciliat lucro.

B 6

Hic

Hic & perpetuo grandia Consule
 Pingat Romuleis arria fascibus:
 Et quæcunque prior gesserat Annibal,
 Aut forti Æmilius manu.
 Ille & Dardanio colle superstites
 Pænorum exuvias, raptaque vel Getæ,
 Vel Daco numeret signa; & in arduis
 Nixos Scipiadas thòlis.
 Illum picta juvent symbola, non suis
 Augustum titulis, me minor, at mea
 Virtus, & rudibus confita literis
 Lassæ pagina dexteræ;
 Me, vel Pierii nobilitas Dei,
 Vel possessa suo pectora numine,
 Et simplex citharæ murmur, & ingenî,
 Et lætus calami labor,
 Fatis insinuent. Regibus aureas
 Ultrò cedo mitras, dam mihi doctior
 (Si tantum merui) non timidum mori
 Stringat laurea verticem.

IN SICCO NAUFRAGIUM

In turpem ebriosorum insaniam.

ODE XIX.

AN vos bibaces gutture spongiæ,
 Ipsamque siccis visceribus sitim
 Nutritis, ô avara pons
 Et calicum studiosa pubes?
 Alter penates, alter & integrum
 In poculorum naufragio Patrem
 Immergit; antiquumque vastis
 In cyathis sepelivit aurum.

Alter

Alter decentem: pro dolor! indolem;
 Et patriarum lumina mentium
 Extinxit: insuetoque sanctos
 Ingenui radios honesti
 Oppressit imbri. Quatenus heu! nefas!
 Dum se scelesto sævior Evio
 Inflammat; infusoque pubes
 Incaluit liquidum calentis
 Humore Bacchi. sæpè ferocibus
 Indigna Baccho prælia dexteris
 Invasit, & refudit haustum
 Sanguine nobiliore vinum.
 Nam cum bibendum defuerit merum;
 Siccis propinant vulnera poculis;
 Illumque, qui fundendus olim
 Pro patriâ fuerat, cruorem,
 Inter minorum jurgia litum,
 Et cæpta verbis prælia diluunt,
 Festosque non impunè strictis
 Continuunt gladiis lepores.
 At si feroces æra citent manus,
 Et facta rauco buccina classico;
 Inter refertiora quondam
 Pocula ferox, propè cum vetusto
 Ulyssè lirtus non bene compare
 Jugo domabit. Vel calido febrim
 Finxisse gaudebit cerebro,
 Vel tumidis podagram cothurnis.
 O sanctioris si quid adhuc spei,
 Indigna vobis frangite pocula;
 Martemque non Bacchum, Quirites,
 Magnanimâ celebrate rixâ.

P A R O D I A

Ad Matthiæ Casimiri Sarbievii Lyricorum
Principis XXIII. Lib. II. Odam. Belli
Suetici, Germanici, Hollandici, calamitates deplorat. Anno D. 1644.

O D E XX.

Q U A cruentati ruber ora Mosæ,
Quæ suâ sese lacrymatur undâ
Rhenus, & totis numerosa plangit
Funera ripis.

Huc sub atratâ terricum cupressu
Squalidæ vatem revehant Camænæ.
Non juvat posthac cohibere fuetis
Tempora lauris.

Hic, licet rauco metuenda plausu
Territas Martis tuba vexat aures;
Hic licet tristes agitata turbent
Tympana ventôs;

Hic, catenati propè stagna Rheni
Assidens, mæsti latices Oderæ,
Et tuos, Ister, cumulabo nostris
Fletibus amnes.

Jam fatigatis revoluta stellis
Septimum Solis rota voluit annum,
Septies pulsas iterum reduxit
Brumâ pruinas.

Attamen nullum placidos olivæ
Fert nemus ramos, propè funerandis
Sola cupressus malè feriatas
Porrigit umbras.

Sola jam ferri seges insepultis
Surgit in campis: licet, heu! cruentus
Hinc & hinc mucro subeat minacis
Munera falcis.

Muta

Muta jam passim fluere crudo
Jura sub ferro; timidisque sese
Æquitas legum minor hinc & inde
Vibrat in alis.

Et licet doctis agitata rixis
Rostra verbosos dirimant Patronos;
Opprimit leges pavor, & severo
Obruit ære.

Inde collatis animosus armis
Theuto luctatur; ruit inde Sueco
Sævior Lapon, renovatque latis
Prælia telis.

Hostis incertus, dubiusque palmæ,
Hinc & hinc sese patriis vocari
Mars stupet linguis; nec adhuc propinquos
Crederet enses;

Ni suis rursus malè mista turmis
Turma collisos paribus furores
Jungeret telis, similique sese ac-
cenderet irâ.

Sic pari passim geminæque Mavors
Voce distractus medias ruinæ
Distinet gentes, neutrisque sese
Illigat armis.

Fana jam passim superisque sacras
Impetus Binni quatesfecit aras.
Ipsa miscentur domuum profanæ
Templa ruinæ.

Quæ nolæ nuper placidum sonabant,
In profanatas abiêre belli
Machinas; nec jam solito fatigant
Aëra pulsu.

Rara per latos pecus errat agros,
Rarus extinctis populus colonis.
Pæne vanescunt propriis sepultæ
Mænibus urbes.

Jam ferus stricto implacidusque ferro
Orbis antiquas iterum ruinas
Urget, & moto metuenda ducit
Jurgia mundo.

Raris

Ruris oblitus Ceterisque vomer,
 Vulnus inverso meditatur ictu,
 Nec minax olim, modò torvus iras
 Fulminat ensis.

Falcis heu! nuper segeti timendus
 Aureis mucro minitatur hastis.
 Et merens Regum trabeas superbis
 Target aristis.

Illa findendis hebetata truncis,
 Ridet affusam propè se securis
 Fascium sylvam; miserumque findit
 Colla Quiritum.

Cassis armatis tremebunda cristis
 Militum torvis regemit querelis,
 Fæta sudorem, nec amant maritas
 Scura columbas.

Tuque, si muto facer in sepulchro
 Pulvis argutas finit esse chordas,
 Dive SARBIEVI, malè fæderata
 Theutonas arma,

Et suas rursam repetisse pugnas
 Tristior desles; propiorque sancto
 Numini fundis meritos tuo pro
 Cæsare planctus.

Surge quà dormis, Latiosque vates.
 Increpans dextrà redeante nervos;
 Impotes tolli gladios profanis
 Eripe dextris.

Tela (reclusis age dic sepulchris)
 Tela Germani cohibete, tela.
 Quid juvat totos sepelire tantis
 Cædibus agros?

LECHIA PACATA

Ab Anno 1638 ad Annum 1648.

ODE XXI.

AT non pacis inutiles
 Annos degeneri perdimus otio;
 Divorum Soboles, Lechi.
 Poscunt bella vices. se modico ferus
 Mars intendit in otio;
 Alternisque furor dividitur jocis.
 Sic ipsi nimis polo,
 Post concessa suis fœdera præliis,
 Hostes contudit Hercules.
 Et jussis rabidæ sufficiens Deæ,
 Lassavit dominam suo
 Junonem obsequio: fataque, & horridas
 Monstrorum domuit minas.
 Quid magni memorem robur Achillei?
 Quid sævi otia Jasonis?
 Primus post citharæ murmur, & additos
 Imbelli digitos colo:
 Post tractata levis stamina velleris,
 Post mendacia Tethios,
 Effictamque suâ virginem imagine;
 Trojam vicit, & Hectora.
 Alter post hilaris gaudia Colchidis,
 Flammatos domuit boves;
 Consecvitque feris jugera dentibus.
 Sic Pytona severior
 Phæbus, post resonæ carmina tibix,
 Et plectri querimoniam,
 Accinctus pharetrâ sustulit aureæ
 Assuetâ citharæ manu,
 Ac doctis Zephyros ludere spiculis.
 Felices, iterum canam,
 Felices potius pace Lechos suâ.

Quos

Quos & parva manu quies,
 Alternique juvant fœdera prœli:
 Sic nec nubibus asperum
 Martis perpetuò silius inhorruit;
 Sed nunc mitior aspici
 Astrorum imperium Jupiter obtinet;
 Nunc nato asperior parens
 Saturnus timidis nubibus imperat.
 Et volvi trepidos dies
 Horarumque fugam falce metit suâ.

ÆQUILIBRIUM STOICUM.

AD

MEDARDUM ATTALUM.

ODE XXII.

M Agnam minuti corporis, Attale,
 Metitur umbram, qui proprio suam
 Metitur argento staturam;
 Sêque suo pretiosus olim
 Mensurat auro. quod procul extimo
 A corde prudens seposuit DEUS,
 Nunquam minor mentis putabo
 Esse meum; neque me superbo
 Librabo censu: sêu mihi quod dedit
 Fallax dolosâ fors rapier manu;
 Sêu plura commodabit: æquâ
 Cum reliquis mea vota lance
 Examinabo; nec patiar meum
 Inter serenæ fulgura gloriæ
 Lippire lumen; aut reductos
 E veteri statione mores.

An

An cum supremam pumilio basim
 Hæmi superbo scandit in aggere,
 Se major extat? an minorem
 Monte super cumulat staturam?
 At ille celsis montibus æmulus
 Gigas profundo de puteo caput
 Attollit, ex imâque valle
 Aëreo minitatur orbi.
 Qui se paternis censibus æstimat,
 Altâ colossus cum base porrigit.
 Contemnit ingentes cothurnos,
 Qui proprio cupit esse magnus.
 Quodcunque planis lancibus injicit
 Fortuna pondus, non variabili
 Æquata momento, stat olim,
 Stat rigida bona libra Stoa.

A D

VIRGINEM MATREM

Sub initium veris.

O D E XXIII.

DIVA, quam Numen genitum fideli
 Stringit amplexu: cui tam beatum
 Invidet pondus spatiosa picti

Brachia cæli.

Cum TIBI densis radians vepretis
 Splendidè fuscum Rosa comit aurum;
 Cum TIBI florum famulas reclinat

Hybla catervas:

Mitte laxatos sine lege crines

Anreâ nato cohibere vittâ:

Aut planetari religare sacros

Igne capillos.

Te decet parvum redimere Vernis

Floribus natum, tibi dedicatæ

An-

An

Annunt lauri, Tibi cana prono
Lilia culmo.
Cur sub argento gravibusque gemmis
Lactens sudet puer ? hunc niventi
Crine Narcissi senium, vel alba
Caltha coronet.
Fallor ? an pulchro propius puello
Lilium pallet ? magis erubescit
Purpuram vultus rosa ; torcilesque
Caltha capillos.

INELEGANS
ELEGANTIA.

Sumtuofa ævi noſtri antitheta.

ODE XXIV.

Sunt & minori tela, sunt apum gregi,
Sunt parva muscis spicula.
Qui mulcet auri tinnulas pecten fides,
Anrum severos increpat;
Auresque vellit auro, & horrorem suum
Ridente metro temperat;
Intende Phæbe barbitum; nervis minas
Irasque plectro condiam.
Armatus auro, seculi luxum mei
Sirimque formæ sordidam
Non pejerantis persequar vates lyræ,
Verique Mystra nobilis.
Cur fraudulento perlitam facio cutem,
Mentitur impudentia?
Cur eruditus fingit infames genas,
Verumque confandit pudor?
Cur in viriles sæda gratiæ fames,
Viroque cultus discolor,

Irreps

Irrepfit animos : Vulneri non est locus ;
 Et nulla rugis gratia.
 Pudet genarum , quas facer Marti chalybs
 Crebro notavit stigmatē ;
 Pudet cicatricum : exulat Recti vigor ,
 Morisque fulgor patrii.
 Innube verum cessit ; & cessit Fides ,
 Nudusque candor pectora.
 Densis Honestum nubibus canos tegit ,
 Peploque damnat lumina.
 Et , quod vetustorum audiant Manes Patrum ,
 Pudet videri Sarmatam :
 Pudet Polonum , pro pudor ! cerni caput ,
 Pudet Polona tempora.
 Alter Sicambrum crinibus , & alter pilo
 Fingit soluto Brachmanem.
 Hic suscitatis horridam cirris comam ,
 Montesque gestat crinium ;
 At hic capillos torquet , & coercitam
 Hinc inde compellit jubam.
 Lasciviæque pectinis sulcans caput ,
 A fronte crines dividit.
 Huic disgregatas diligens incuria
 Confundit & turbat comas.
 Disponit ille sedulâ barbam manu ,
 Et pænè canos computat ;
 Ipsamque malit comptulus Rempubicam ,
 Quam molle turbati caput.
 Hic lævigante raditur novaculâ ,
 Hic ordinante dexterâ
 Metatus altum sinciput frontem fricat ;
 Comæque suggestum erigit.
 Frustra vocamus liberam Lechi caput ,
 Cui tanta labe imperat ;
 Ipsosque certæ Mysticas leges premunt ,
 Et jura barbis scribimus.
 Frustra : suarum servitus quenquam premit ,
 Premit libido vestium.
 Alter Corallum vestibus , & alter Scytham
 Mentitur , alter Insubrum.

At

At ille in uno pallio gestat patrem ;
 Omnesque villas induit.
 In seque totum deferens patrimonium ,
 Tanto superbit pondere.
 Non tot diurnas Phæbus astrorum Pater
 Horas morasque computat ;
 Quot quisque vestes mutat, infra nubila
 Natam putares Iridem.
 Huic inquieto fibulæ morsu chlamys
 Claudit redundantes plicas :
 Excludit ille pallio vaganti manum ;
 Includit alter alteram.
 Huic diffluentem zona dispensans togam ,
 Laxas coërcet simbrias ;
 Rugisque legem baltheus gemmis tumens
 Præscribit angustâ vice.
 Huic curta parcos exprobrat tunica sinus ,
 Huic usque talos verberat ;
 Huic dissipatâ lege rugarum fluit,
 Ipsumque verrit pulverem.
 Huic sumptuosus cento per totum patet,
 Pannosque pannis subsuit.
 Sic ipsa stulti cogimus foramina
 Supplere mentiturum decus.
 Hic quas pavebat, insuit vesti feras ,
 Gemmisque depressum nemus
 Ramis inumbrat aureis, & hoc suum
 Horrore pretium temperat.
 Et cum videri comprior velit, lupos,
 Totamque spoliât Africam.
 Illusa quin & gemmeo vestis gelu ;
 Auroque ridet textili.
 Ac è draconum frontibus superbiam
 Sævoque vestit vellere ;
 Ferocibusque Tygridum debet oculis
 Leporis ornatum sui.
 Jam quævis Gradivus pellibus ferrum tegit ,
 Armatque loricæ metum ,
 Nos in decoris vertimus mendacium ,
 Lasciviæque tegmina.

Quin

Quin nec sub uno pallio luxus calet,
 Nec sub lacerna simplice.
 Quem nunc togatum cernis, induet sagum;
 Nodumque demet baltheo;
 In pace miles comptus, in bello cicur;
 Cristasque Martemque exuer.
 Qui manè crebris tigridem fingit notis,
 Vulpem videbis vespere.
 Et quam triumphat serici telam Tygris,
 Argoque pardus concolor,
 Cum per feroces Mars vocat tubas viros;
 Augetque vexillis metum;
 Brevi quieto dum canet receptui,
 Se subjugabit serico.
 Brevi, severum qui modò nutrit metum;
 Pardus calorem nutrit.
 Hic condit auro pocula, & gemmas liquat;
 Regnisque titubat ebrius.
 Hic pingit auro fornices, auro focos,
 Auroque cochlearia,
 Auro culinas dapfiles, auro cibos,
 Et ipsa inaurat fercula;
 Cræsiæ patris auream pascit famem;
 Voris saginatus Midæ.
 Auro gravatum pectus formidat caput;
 Pedes pavimentum stupent.
 Auro ferocis horridæ Martis tubæ,
 Auroque cicuratus furor.
 Auro mucronis horror, auro Martiæ
 Effæminantur lanceæ.
 Armantur auro pila, nec fucos carent
 Bellacis æra buccinæ;
 Gemmisque tectus grandibus lignum suæ
 Vix mucro vaginæ videt.
 Sic dum in sereno baltheo ferrum latet,
 Iras minasque temperat.
 Et mitiores spiritus sensim induit
 Auroque & argento assonat.
 Gemmis capistrum, cornipes gemmis micat;
 Herusque gemmis fulgurat:

Et

Et qui timeri debuit miles, suo
 Ab hoste laudari velit;
 Velit videri, cum tamen spectantium
 Laceſſat auro lumina.
 Sic dum proſuſo comptuli Saturnia
 Mœnimur auro ſæcula,
 Ferro timendum duriore ſæculum,
 Et ære luſtra cudimus.

A D

BARTHOLOMÆUM GUINUM.

Verborum parſimonia.

ODE XXV.

PONE maturum, Guine, prœienti
 Peſſulum linguæ, graviora ripæ
 Damna fert amnis, quoties ſilenti
 Volvitur undâ.
 Te ſuper quovis, dominumque lingua
 Conſulat pectus: quoties magiſtram
 Os præit mentem; toties inani
 Fluctuat æſtu.
 An putas fruſtra vigil excubantis
 Cura naturæ cohibet reductam
 Dentium vallum, geminoque clauſam
 Carcere linguam?
 Nempe ut arctatis moderanda verbis
 Dicta tardaret; nimiumque fandi
 Jus, & admoſo bene maſticanda
 Verba palato.

A D

PANCRACTIUM LYCUM.

Famæ & inanis gloriæ inconstantia.

O D E XXVI.

M Endax Fama bonum, Lyce;
 Illam vel tenui crediderim vitro;
Vel fluxæ similem nivi:
 Quam cum facta gravi nubila frigore
 Cani velleris ad modum
 Effundunt madidis non sine lacrymis,
Ridens dissolvit Phanes.
 Illi virgineus candor amabili
In se diffuit æquore;
 Et mox in propriis naufraga stetibus
 Sensim canities perit,
 Deploratque sui funera balnei:
Sic famæ gracilis vapor;
 Sic adnata levi gloria núbilo
Primo solvitur impetu,
 Cognatoque nivi flamine diffuit.
 Hanc umbram meritò canam;
 Umbram quæ nimis æmula molibus
Æternum variabili
 Præit, vel sequitur corpora imagine,
Sic dum se juvenis Phanes,
 E Tarteſſiaci gurgite Memnonis
Claro tollit in effuso,
 Palmarem nimis passibus impotens
Pygmeum simulat Gigas.
 At cum Sol mediâ celsus in orbita
 Maturâ incaluit die,
 Accenditurque novis prata caloribus,
Decrescit nimius Gigas;
 Atlantemque minor sesquipedæ æmulus

C

Pygmeo

Pygmeo referet gradu.

Sic Famæ levior linea, & in suis
Mendax gloria vultibus.

Quem nunc sub Tyti pingit imagine,
Hanc Pylum referet brevi,

Et sparsum modico pulvere Pumilum.
Mendax, Fama, bonum, Iyce,

Cum crescente die crescit; & alites
Inter serpit Eulias.

Quem magnis hodie facit honoribus,
Cras grandem populi jocum

Inter promethas sternet adorea.
O pennis levior suis!

O fingi nimiam cerea! o in sui
Sudoris roties vado

O nix, in propriis naufraga lacrymis!
Quo me cunque sita præs,

Vel stas pone comes amula, vel meos
A tergo sequeris gradus;

Umbram te memoro. si pereas, minus
Amisisse putavero,

Nec te sollicitis quæstibus insequar.

A D

VIRGINEM MATREM

Prædestinationis suæ non infamam
spem.

ODE VII.

VIRGO, quæ geminis prædita laureis,
MATREM VIRGINEO nomine temperas:
Intactoque sedentem

Gestas in gremio DEUM.
Vincis purpureis sidera vultibus;
Sincerique jubar solis, & aureo

Quid.

Quidquid casta sereno
 Stellarum irradiat cohors.
 O famæ meritò maxima pars meæ!
 Et famâ melius quidquid erit mihi!
 O nostræ moderatrix,
 Nostræ gratia barbiti!
 Dum Te Castalias scribo per areas,
 Parnassum titulis nobilitans tuis,
 Nostro nomine, VITÆ
 A te scriptus erit LIBER,
 Gestati leviter Numinis aureum
 Inclina calamus; tu digitos move,
 Cunctantemque benignâ
 Dextram dirige dexterâ.
 O SPES virgo meæ maxima patriæ,
Augustalque poli! tu mihi, nil moror,
 Occlusum referabis
 Stellati jubar atrii.

REDIVIVUS PHAETON

Id est

AMBITIO SEMPER
 TIMIDA, ET NUNQUAM
 NON PRÆCEPS.

A D

MEDARDUM ATTALUM.

ODE XXVIII.

PERiculoso niteris ambitu
 Quo per ruinas scanditur, Attale.
 Adduc modestiora vastæ
 Eræna spei; nimiumque laxos

C 2

Ad-

Adstringe nodos. Ambitiosius
Sperare nulli, nō timeat, datum est.

Latere sub depressiori

Valle graves renuunt timores.

At qui superbo celsa premit gradu,

Timere nunquam desinet. aureum

Inter tiararum serenum

Perpetuus stabulatur horror.

Superba curas & trepidos metus

Carpenta gestant: exiguas timor

Subire dedignatur ædes:

Pauperibus negat esse civis

Hospesque tectis. Magna pericula

Humi jacentem non subeunt casam.

Sic dum beatus esse cæpit,

Incipiat miser est necesse,

Qui magna voluit. Sic titubans pavet,

Pœnasque motæ spontè superbix

Extorquet, & cogetur ipse

Vota suis jugulare voris.

Pœnas libido sola potest pati,

Et esse pœna: in divite carcerem

Togâ, coronatisque multam

Ambitio luit in tiaris.

Sic dom paterni luminis impotens

Permisit altis fræna jugalibus,

Cælumque, pallentesque stellas,

Indomitis Phœton coëgit

Ardere flammis. Sic patrio levem

Inominatæ pœna superbix

Dejecit è curru, & stupentem

Strage novâ quatesfecit Orbem.

A D

EQUITES POLONOS

Cum Tartarorum irruptio in Podoliam
nunciaretur : ut eorum multitudine
contemptâ, in eam spes suas reponant,
quæ est

CASTRORUM ACIES
ORDINATA.

O D E XXIX.

CUM tibi Martem tuba militari
Provocat cantu, cupidam duellî
Temne Bellonam, Leche; fulminantem
Temne Gradivum.

Temne densatis numerosa turmis
Castra, quæ creber Geta per Gelonos
Computat campos, nimiosque cædi
Destinat arcus.

Qui recens parti dociles triumphî
Colligit dextras, satis ille multa
Castra conscribit; numerumque certo
Robore sarcit.

Ille sat multis numerosus alis
Dicitur miles; cui territorum
Turba damarum fugiens decoram
Porrigit herbam.

Nam quid imbelli numero superbit
Luna Threïssis opulenta gazis.
Qui potest vinci, satis ille paucos
Milite gaudet.

Si tamen terret numerus, vel acres
Prælio dextræ; meliora, Lechi,
Castra metemur, metuenda torvis
Castra Gelonis.

C 3

Illa;

Illa, CASTRORUM prece quæ frequenti
 Audit à nobis ACIES, Polona
 Sceptra tuteur, Geticosque frangat
 Virgo furores.

Illa quæ victam dominis coercet
 Calcibus Lunam, tacito triumphum
 Ore prælagit, geminatque certæ
 Omina palmæ.

Illi & ereptas Dolopum sarissas,
 Et pharetrati cydares Coralliis,
 Et graves geminis frameas, sacrato u-
 remus in igne.

DESIDERIUM SUPERNORUM COLLIIUM.

Ex nocturna cœli Contemplatione.

ODE XXX.

O me! sed quis in abdita
 Cælestis revehat limina patriæ,
 Et clausas superum domos?
 Quis me, quis liquidis sistat in ignibus,
 Stellarumque rotam super,
 Et puri hospitium collocet ætheris?
 Quà solis patet integra
 Horarumque dies; pulchra micantium
 Quà Respublica siderum,
 Interfusa agili nubila turbine,
 Fatorumque regit vices;
 Et volvenda suo nectit in ordine
 Denis sæcula vinculis.
 En jam stelligeræ culmina porticus,

En ipsæ rapiunt *Fera* !
 En claris *Aries* cornibus imperat !
 En veris dominus levi
 Inclinata terit sidera vertice !
 En & Marmaricus *Leo* ,
 Præcinctus croceo tergora lumine ,
 Maturi juga *Julii* ,
 Flavæque regit jugera messium.
 Quid dicam geminum *Canis*
 Sydnus ? quid rutilæ sibila *viperæ* ,
Ursarumque graves roras ?
 En illinc rubeis cælica brachiis
C A N C E R rura perambulat !
 En parvum fugiunt sidera *Scorpium* ,
 Iratumque *Bovis* jubar ,
 Dum curvis reprimat nubila cornibus !
 Illic **M A R S** positum super
 Respirans gladium non violabili
 Sese tollit in otio.
 En illinc *Geminos* semita lactea . .
 Fratres rore fovet suo ,
 Cum nudis faveant numina parvulis .
 Et vivi fluvius **P A D I** ,
 Cælos virgineis præfluit amnis ,
 Stellarumque comas lavat .
 En sudat liquidâ *Pegasus* ungulâ !
 En cælo nimius **C A P E R** ,
 Binorumque natant sidera *Piscium* !
 Eheu , solus amabili
 Solus stelligeris exul ab attriis ,
 Excludor patriæ sinu ,
 Ite cælum dubio specto sub æthere ;
 Eheu totus inanibus
 Diffundor lacrymis ! totus heu novo
 In me desino flumine ;
 Majoremque , mihi quàm fuerit data ,
 Fortunam invideo feris !
 O quam vel rigidi *Sidus Orionis*
 O quam vel *Nemees Leo* ,
 Vel tortis fierem *Bellerophon* jubeis !

Fallor? jam Nepheleis
 Paulatim intumuit frons mihi cornibus?
 Jam passim teretes. pili,
 Jam sensim bifidas & digiti, & manus,
 Connectantur in ungulas?
 Jam crispata suo brachia vellere
 Me pigro eripiunt solo?
 En jam per liquidi rura feror poli,
 Et magnos teto cardines!
 En vicina Deo conspicio agmina,
 Et mistos cytharis choros!
 En jam, Virgo tibi, quæ super aureas
 Incedens jubar Iridis,
 Verris conspicuo sidera firmate,
 Pronis annuo cornibus,
 Villosoque minor succido poplite!
 An quod crediderim magis,
 Jucundi trahitur fabula somnii,
 Affasque lyræ joci,
 Eludunt queruli gaudia pectoris?
 En jam cornua decidunt,
 Orbanturque suo brachia vellere;
 Hirsutæque cutis tumor,
 Paulatim in proprium diffluit aëra!
 Sic jam qui modò sidera
 Calcabam dominis altior unguis;
 Sellâ contineor meâ,
 Nec terram digitis deserui tribus.

OCULUS SAPIENTIS.

A D

MAXENTIIUM
MORTONIUM.

Optimum asperæ fortis remedium.

ODE XXXI.

PRæconcepta animum spicula mitius,
 Maxenti, feriunt, cui subitum nihil
 Prævisumque prius quam ferit, accidit,
 Hunc & fata timent sua.

Quotocunque ferant sæcula turbine;
 Nullum sit jaculum, nullaque machina,
 Quam non prævideas, magna pericula
 Expectata minus nocent.

Sic dum post refugi lumina Cynthii
 Stellarum vigiles vesper inhorruit
 Accendens oculos; non nimium graves
 Amissam querimur diem.

At si sol mediâ occumberet orbitâ,
 Et primam subitis obrueret diem
 Arcturus nebulis, quantus in horrido
 Frigeret populo timor.

Hærent nempe novis pectora casibus,
 Incertusque sui fervor &, & merus
 In diversa trahunt. quo magis ardua
 Sperantur, feriant minus.

C s

A D

EQUITES POLONOS

De liberandis Græciæ Provinciis.

O D E XXXII.

Quisquis Lechææ sidera gloriæ
 Apollinari pangere barbio
 Præsumit; immensum natari
 Exiguo superare lembo
 Præsumit æquor: quantus ostantibus
 Polus sereno ditior aëre
 Superbit astris: tantus olim
 Sarmatico micat ardor igne.
 Utcunque Cimbros, aut Scythiæ vagas
 Convellis ædes, aut Getico super
 Umbone describis perennes,
 Assiduus gelidus sub armis
 Polone, laudes. quantus Achaico,
 Armis petita laudis amantior,
 Baccharis in Ponto, & trementem
 Magnanimo quatis ære Pindum?
 Tibi frequenti milite densior
 Bellona strictis annuit ensibus;
 Ferroque prælustres catervæ,
 Fulmineo dominum coronant
 Latas Gradiivo, jam Tibi, jam graves
 Virtus honesti prodiga sanguinis
 Indixit iras. quâ Polonos
 Strimonius petit horror agros.
 Hæn! quantus armis, quantus atrocibus
 Assurgit hastis campus, & arduis
 Hinc inde condensata peltis
 Arva micant, debiasque solis
 Multo laceffunt lumine palbebras!
 Quantum severis nutat in areis
 Nemus sarissarum, & paventes
 Ambiguo rigat igne campos!

Ite,

Ite, ite fortes, quâ celeres vocat
 Virtus priorum; quâ Mareotico
 Pinguescit à tabo, Lecheæ
 Testis adhuc, spoliūque famæ;
 Cruentus Ister. quâ patriæ super
 Sepulchra laudis vivere, vel mori
 Juvabit; & Divis parentum
 Manibus inferias Gelono,
 Aut si triumphum fata negant, suo
 Litasse tabo. currite Sarmatæ,
 Quacunque vagitus gementis
 Errat Hebri, Gericosque latè
 Deplorat agros. vos que ulâ Thetis
 Invitat undâ: vos lachrymabili
 Melesque, Cydnusque, & nefastis
 Mancipium Cynosura sceptris
 Suspirat anni. vos juga Thelpiæ,
 Et quæ superbo non humili mitrâ
 Occurrit Arcturæ, Carystos,
 Vos Scythici vocat ora Pindi.
 Vobis clienti supplicat hispidus
 Ramo Cytheron; vos Marathonæ
 Orni; Methoneique saltus,
 Vos resonis vover Ossa sylvis.
 Vos illibatus sanguinis inclyti
 Flos, mancipatæ vincla Propontidis
 Laxate; turpesque aggementis
 Hæmonia cohibete frænos.
 Vestro resolvi poscit acinace
 Bethles scelesti tristior imperis;
 Divoque consecratus olim
 Hospitio Solymeus Hermon.
 Vos Tauricani servitium jugi
 Demetis Hæmo; Vos juga Phocidos,
 Vestraque Libertatis olim
 Participem facietis Hebrum.
 Et hæc, sed olim: crescite crescite
 Fæcunda multis jugera laureis;
 Tandemque victori Polono
 Emeritum properate sertum.

LEONARDUM ATTALUM

Stipendiorum militarium exolutorem.

ODE XXXIII.

FRustra sollicitis nubibus asperam
 Bellonæ faciem contrahis Attale :
 Et stipendia Marti
 Invitâ numeras manu.
 Armati manibus militis omnia
 Dat, qui iusta negat. ne renuas dare
 Ultrò, quod rapienti
 Non impunè negaveris.
 Quo se cunque trahi posse putaverit,
 Illò se propero fert sapiens gradu.
 Præstat fata præire; &
 Ultrò, quo raperis, sequi.
 Inter Romulidum vota Quiritium,
 Admotam capulo Cæsar agens manum.
 NOBIS *hic dabit* inquit,
 Quidquid Roma negaverit.

EURI.

EURIPUS
ARISTOTELICUS
DE INEVITABILI
VOTORUM NOSTRORUM
æstu.

ODE XXXIV.

ET non inani nuper arundine
 Incerta votorum, & dubios sui
 Plorasse fatorum Mæandros,
 Me memini: juvat usque præcos
 Novare planctus. O variabilis
 Verrigo Fortunæ! O resluentium
 Euripe votorum! & per omnes
 Ire sagax, mea vita, sortes?
 Ut ille vasto turbidus imperu,
 Depræliantum plangit atrocia
 Duella ventorum, & frequentes
 Pontus agit, reagitque spumas.
 Cum post minorum jurgia fluctuum
 Clamora crebro littora verbere
 Oppugnat; & mergi rebelles
 In se iterum sepelit procellas;
 Moverque ventis prælia, & asperos
 Lacescit Euros: sic regementium
 Obsessa votorum procellis
 Mens dubios inimicat æstus.
 Cum post minorum bella Cupidinum
 Incerta lasso prælia pectori
 Indicit, oppugnatque vota,
 Vota suis inimica votis.

Ille imminentes dum nimium timet
 Fati procellas, advocat: hic feros
 Dum vitat, incurrit, dolones:
 Ille sui ambitiosus ævi, &
 Longum ordinatis spebus avarior,
 Nec dum calenti sole superstites
 Dispensat horas; & futuros
 In tabulas propè scribit annos:
 Sic dum futuris mensibus imminet,
 Et spem per annos porrigit, horrido
 Se quisque confundit tumultu, ac
 Se propriis necat ipse votis.

RELIGIOSÆ AUGUSTI FERIÆ.

PARODIA

AD III,

Matthiæ Casimiri SARBIEVI
 Libri Epodon Odam.

ODE XXXV.

Abiite Delphos; tuque nil debens foro
 Horatiana barbitos.
 Ex tripode Phæbus sæpe mentitus fait,
 Phæboque Flaccus concolor.
 O quanta vestras, SARBIEVI, fides Fides
 Candorque chordas incolit.
 Ille, ille, Flacce, nunc erit beatior,
 Qui ruris exul patrii
 Id omne calcat, quod pedum plebes minor
 Pronis adorat frontibus.

Ibo

Ibo reductis quâ patet testis domus
 Et sole Taganovio
 Lacescit albi parietis sudum polus,
 Escisque mensas destinat.
 Huc me Polonis dedicata Regibus
 Dimitte tantisper chelis.
 Dimitte tussis doctior Socraticæ,
 Sroxque fervens jurgiis,
 KARNKOWIANÆ desacrata Palladi
 Illustris Artium Dea.
 Jam pura lini vestit mensas dies;
 Castâque mapparum nive
 Celavit orbes ligneos; quibus Ceres
 Parvorum adinstat collum,
 Vel innocentem candidâ panem nive,
 Et dapilem brumam allinit;
 Vel fusca miti subrubens lanugine
 Candore flavum temperat.
 Parvo nitentis vasculo frigus salis
 Illinc & inde candicat.
 Sitasque rarò testeas, vel buxas
 Vitrum tuetur amphoras.
 Et temperatus frigidâ ridet Lyceus
 Minore clausus margine.
 Ridet modesto Virginis se se vitri
 Examinari congio.
 Mox, cùm secundâ commonens aures vice
 Campana tempus indicat:
 Obedientum nutui sodalium
 Tranquilla tempestas fluit;
 Et innocentes sint licet, puro manus
 Stagno, vel amne perluunt.
 Cumque hinc & inde sistitur; læti Deo
 Alterna plaudunt carmina.
 O quam modestos læta convivas quies,
 Mutumque sternit otium!
 Vel cum legentis voce suggestus sonat,
 Sacrasque voluit paginas;
 Quæ differentis stat Dei reverentiâ
 Evisceratis auribus!

Elingue totum crederes triclinium,
 Et ore facundum unico.
 Tunc in rotundo simplices disco cibos
 Culina fraternâ manu
 Mittit, gulamque egente conditam fame
 Olus modestum temperat,
 Pictique damna Julii, vel horti opes,
 Et artis expertes fabæ;
 Aut hospitalis anser, aut domestico
 Junctæ columbo turtures.
 Assique frustum vile, vel cocti bovis;
 Cicerque lacte naufragum.
 Spadoque gallus, qui ramen Tanagricæ
 Nihil saginæ debuit.
 Non ditiores tunc mihi Nero scaros,
 Lucrina vel conchilia;
 Non sumptuosæ Phasidis mittant aves
 Argiva mercimonia;
 Non citreorum larga malorum strues
 Fissis oberret orbibus;
 Contenta parvo dum meas condit dapes.
 Amante Paupertas manu.
 Lautè cibatur, qui cibo quantum satis
 Non plena farcit viscera.
 Famemque gnarus temperare scit ultimæ
 Locum placentæ linqere.
 Posthæc quieto dum canit receptui,
 Mensisque convivas rapit
 Campana, festæ rursus alterno preces
 Hinc inde mussant murmure,
 Manusque tingit lympa, quam siphon ærens
 E fonte stillat stanneo.
 Tum vel serenas inter honorum domos,
 Textasque ramis porticus,
 Vitatur asper Syrius; meridiem
 Leni domante frigore.
 Vel destinatæ corticem metæ quatit
 Mentitus è ferro lapis;
 Regesque fingit proximos: victoriam
 Quinâ remensurus vice.

Alter rotundas exprobrans mundo pilas,
 Levemque Fortunæ rotam,
 Pilam peritâ jactat & captat manu,
 Verosque Fortunæ jocos,
 Non indecorus exprimens Actor suas
 Fugisse gratatur minas.
 At hi jocosâ castra metantur manu;
 Binosque committunt Duces.
 Ac in tabella discolore buxos
 In se incitant exercitus,
 Et ligneorum non leves cadaverum
 Hinc inde moles erigunt.
 Vel ubi quadrato mensa clausa margine
 Æquam supinat aream,
 Angustiozem eburneis portam globis
Verumque trudent ferreum,
 Et sena mensæ præcavent foramina,
 Teretisque posticum orbitæ.
 Quod si propinquas quispiam persuaserit,
 Errare ponè populos;
 Quorûmque pictum floribus tuncet solum,
 Vago coronatur pede.
 Quà vagientes lacrymoso littora
 Rivi peragrant murmure,
 Camposque parvo dividens vado latex
 Puris maritat imbribus,
 Et pigrantem tenuioribus libris
 Arundo prætexit Thetim;
 Umbranque ripas juncus hilarioribus
 Nectit coronas piscibus.
 En dissidentum fluctuum superbia
 Blando resedit margine!
 En somniantis more sub suis hiat
 Stagnum quiescens alveis,
 Lacusque surdis mutus in canalibus,
 Campos aquarum porrigit,
 Udôque siccum marmore refundens jubar
 Solem resorbet naufragum!
 Et jam coruscas vestiens flammis domos
 Crystalla frænat syderum

Vesper:

Vesper : faventes mihi cæli patent,
 Et sole dimisso tepent.
 Jam per supernas porticus sparsas faces
 Accendit ipsa Cynthia;
 Comentique castâ siderum crines pharo,
 Cirrhos repectit Hespero.
 Parcus culinis interim fumat vapor,
 Canasque prætagit leves,
 Quas si jabetur esse Cambletes vorax,
 Se non vorabit conjugem.
 Grnisque guttur ambiens Polixenes
 Immane votum corriger.

VANAM GLORIAM ESSE FUGIENDAM.

ODE XXXVI.

Plenâ micantem lampade Cynthium
 Nemo irretorto lumine strinxerit.
 Quidquid serenior Numen
 Luce fovet, prohibet videri.
 Sic ille cultæ pictor imaginis
 Obscûriori sipario suam
 Invelat artem; publicique
 Invidiam refugit theatri.
 Laus vera vanæ lucra scientiæ
 Evitat ultro, sæpeque fictili
 Fugatur à plausu & per omnes
 Invidiæ trahitur procellas.
 Ut evibrantem splendidior tegit
 Caligo solem: sic docilem premi
 Cortina laudem. vera virtus
 Ipsa suo latet in sereno.

V O T U M

A D

VIRGINEM MATREM,

Cum Gedanum navigaturus è littore
solveret. Anno 1644.

O D E XXXVII.

NAm me, quis potior regat
Pollux cum focii fidere Castoris?
Quæ me stella fidelius
Inter Sarmatici jurgia Vistulæ, &
Undarum vitreas domos
Servet CHRISTIPARÆ fidere Virginis?
O quæ sole serenior
Extinguis famuli lumina Phosphori,
Vati, Dia parens, tuo
Pollucem, & gemini munera Castoris
Patronâ face suppleas.
Tu crispata truci vellera Vistulæ,
Malcebis dominâ manu.
Tu percussâ suis littora fluctibus,
Et mortis dubias vices,
Ventorumque minas, & sibi dissoni
Placabis furias Noti,
Imponeſque avidis fræna Aquilonibus.
O seû, *Navis*, ab ultimis
Panem ferre tuum diceris Insulis!
O seû, Argolicæ ratis,
Quam vivo irradiant sidera lumine,
Justo nomine scriberis!
Tu vero potius vivida spiritu,
Argo sis melior mihi,
Ac in portu hilarem constituas meo.

Sic

Sic nec *Portum* inanibus
 Dicêris titulis, sic benè consono
 Plebs devota celeûsmate
 Infraçtam *Fidei* Te canet Anchoram.

A D

VIRGINEM MATREM.

Cum in eadem navigatione periculosa
 tempestate jactaretur, ipsa die S.

MARIÆ ad nives, in navi-
 cula dictatum.

CARMEN
EXTEMPORALE.

ODE XXXVIII.

O procellosi Cynosura Ponti!
 Quæ petulcorum rabiem Notorum
 Lenè compescis, placidaque frænas
 Æolon arte:

Cui modò vernâ nive, dedicatæ
 Colle, Romani, super Exquilino,
 Adsonant ædes; adolentque festo al-
 taria thure.

Si tibi votam, mea Virgo, cymbam
 Ritè conscendi; tibi si meorum
 Vena metrorum sonat, & modestæ
 Fila Camænæ.

Tu mihi torvas cicura procellas,
 Et rebellantis nimium feroces
 Vistulæ fluctus leviter reducto
 Stringe capistro,

Sic

Sic TIBI grato celestima cantu
 Per Gedanenses resonabo ripas.
 Sic TIBI crebris cumulabo sacra al-
 taria donis.

A D

THOMAM LENTULUM.

Quinam dicendus sit felix.

O D E XXXIX.

FELICEM potius, Lentule, dixeris
 Quem durâ Superi pauperie premunt:
 Quem virtutis avita
 Circùm castra beaverint:
 Cui parvo patrius balat ager grege,
 Ac exulta suis jugera dexteris:
 Quem non multus adorat
 Strictis culmus in horreis:
 Cui, dum spiciferis Triptolomus rotis
 Inclinata sibi rura perambulat,
 Raris nurat aristis
 Maturæ Cereris seges.
 Non adversa paver: non nimiam sui
 Fortunam queritur: non dabiam fugæ
 Damnat, quin abeuntem
 Audaci sequitur joco.
 Illi divitias credere tutius
 Possunt Fata suas; nam sine jurgio,
 Quandocunque placebit,
 Concessas repetent opes.
 Non illas animo; sed minimâ suæ
 Gestat parte domus, sique recesserint;
 Virtuti viduatam
 Inscribit pretio locum.

I N

IN VENTOSOS
ÆVI
NOSTRI DRANCES.

ODE XL.

Inter calentis pocula Cæcubi
 Odi disertos. cedite posthuma
 Labes, verecundumque Martem
 A vitreis prohibete castris.
 Aut si cruenti tanta animum coquit
 Cupido belli; si gladium manu,
 Si Martis & leti capaces
 Magnanimis animos sub armis
 Gestamus; ultrò vindice Bistonas,
 Et æstuantis cornua Cynthiae,
 Ferro, minacibusque telis,
 Et solido reperamus ausu.
 Nam quid refusi diluvie meri
 Audita Patrum prælia pingimus?
 Quid tela, in expertumque Martem,
 Magnificis crepat ille verbis;
 Qui concitatâ bile ferocior,
 Bellace linguâ prælia conferit?
 Quid iræ inermes, quid deserto
 Ore ferox, sterilique pugnax
 Sermone miles? scilicet eloquens
 Orator acrem vicerit hostium
 Ferrique mellesem; cum minaces
 Explicuit super arva gyros,
 Cernique nolit; cum procul igneos
 Accendit agros; cum radiantibus
 Et ipsa vulnerantur armis
 Lumina, sub trepidoque nistant

Ferri

Ferri ferebo. cum gravioribus,
 Impleta rauco machina murmure;
 Plumbi perorabit figuris
 Et resono dubium movebit
 Horrore bellum. Tum mihi scilicet
 Te bellicosi suaseris enthei,
 Justique conforrem furoris,
 Ni gladio frameâque grandes,
 Inter calentium rostra Quiritium.
 Et fluctuantis classica praelii,
 Gestus redordiris; cruento
 Ense minax, rigidoque plenus
 Mavortie miles! Cedite dexteris
 Disertiorum verba Quiritium;
 Hunc rite facundum putabo,
 Qui quod ait, probat ense, miles.

ENTHUSIASMUS

Priori accinens.

ODE XLI.

VOris feroces, languidâ ferrum manu,
 Martemque linguâ stringimus.
 Exaggeratis viribus Chronographus,
 Pugnata quisquam praelia,
 Crepatque pugnâs; comitatus fufos mero;
 Ridente mensâ Bistonas.
 Nâc ibat, inquit; ibat hâc, inquit, fugax
 Bello remistus Artaces.
 Instabat inde ferreis hirtus comis,
 Junctus Polono Littavus.
 Pictorque digitis allinit coriopea,
 Et castra pingit poculis.
 Meroque guttur diluens, inquit, cruor
 Tantâ fuebât copiâ.

Fo-

Fossæque tantis ebrîæ cruoribus
 Tabo madebant hostium.
 Tum pro salute patriæ libans merum,
 Hâc arte supplet sanguinem.
 At, o! salutî quisquis est amior,
 Vinum cruore suppleat,
 Ferroque linguam. præferat verbis manum
 Vivis perorans gestibus.
 Pictoris audax non eget Mavors manu,
 Bellace gaudet dexterâ.
 Membrana cuiquam perfidum Getæ caput,
 Sint penicilli spicula.
 Tribunus ensis, roboris testis tui,
 Sigilla cerasque imprimat.
 Censura magni pectoris facit viros,
 Martisque Cancellaria,
 Equi è cathedrâ celsior miles sui,
 Supplente verba verbere,
 Peroret alter Tullius, plausum Scythis
 Orator annuentibus
 Laturus; arguente quâ cervix manu
 Robar disertum comprobet.
 Suâ disertus si quis est Heros manu,
 His his peroret exedris.
 Qui cum Gelonis conferit fortes manus,
 Justè triumphos disferit.

A D

BARNABAM MÆNIUM.

De suâ quiete interrogatus.

O D E XLII.

DUM procellosi tumet ira Martis;
 Dum truces rauco litui fragore
 Personant, cur me recreat quietæ
 Daphidis Umbra?

Cum

Cum fatiscentis medius ruinæ
Orbis incertos labat inter ictus.
Dum timent gentes, dubiasque stare

Fluctuat orbis;
Ferior, Mæni; mihi parva magnam
Sors tulit pacem; mihi cedit ultro
Triste curarum senium, & molesti
Imperus ævi.

Temnit iratas levis ulva nubes,
Temnit insanum Boreæ furorem;
Cum potens cæli Notus eminentes
Proruit ornos.

Ast minax astris, nimiumque cælo
Culmen, infestis agitatur Euris.
Et repentinis feriantur altæ

Ictibus alni.
Sic ego parvâ ravidam staturâ
Ludo fortunam; tenuique fata
Sorte declino, nec avara pauci
Tela cruoris.

SUSPECTA FELICITAS

Ad Petrum Antimum.

ODE XLIII.

NIL felicibus, Antime,
Optabis melius morte. ferocia
Frustra fata vocaveris,
Cum magni rapiunt pegmata nominis.
Felix ille vocabitur,
Qui, dum fata vocant, immemori simul
Curas in tumultu premit,
Et secum moriens spes sepelit suas;

D

Ac

Ac vanæ lucra gloriæ.
 Ille aut seposito conditus aggerè ,
 Aut magni struè marmoris ,
 Edormit tacito fata silentio,
 Securoque jacer suu.
 Nec pallens rabidæ fortis ad impetum ,
 Urnâ protegitur suâ,
 At qui perpetuo sollicitus metu ,
 Infelix fieri timet ;
 Felix esse nequit. vivit ; at in dies
 Voris immoritur suis.
 Et fluxas tremulâ spes librat in manu.
 O me ! (si juga Phocidos ,
 Et sublime sacri culmen Apollinis
 Faustis passibus attingi ,)
 O me præteritis Diva periculis
 Vatem Relligio erudi !
 Ne dum fors nimio volvitur impetu ,
 Voti prodigus & mei ,
 Aut spes , aut nimios corde agitem metus .

V O T U M
 A D
 VIRGINEM MATREM.
 Pro graviter læsa, erumpente pyrobolo,
 dextera manu.

O D E XLIV.

EN quam molestis pressa doloribus
 Et sulphurato saucia pulvere
 Tumescit, o Mater! tuarum
 Dextra memor, memor usque laudum.
 Illa, illa quondam virginibus tuum
 Mandare chartis nomen, & igneas
 Assueta stellarum choreas,
 Et famulæ pia strata Lunæ;

Hœu ! illa , quondam quæ tibi deditas ,
Quamvis minoris carmine tibiæ

Distinxit horas ; contumaci
Opprimitur manus à dolore.

At si tuarum nōh vacuus cani
Laudum magister plebis ab agmine

Dicor , *Marianusque vates*

Pieriis gēminor Camænis ,

TIBI dicatam , Dia parens , manum

A tam molesto tubere vindica.

Et ipsa digneris vocari .

Certa meæ medicina dextræ.

Illam , illam honoris sollicitus tui

Tibi sacratis versibus illicet

Lassabo ; maternumque nomen ,

Et medicam resonabo dextram.

AD AMICUM.

Ob insperatum fratris obitum ,
Consolatoria.

ODE XLV.

CUR hœu dolori penè succumbis tuo ?

Totusque lacrymis dissilais.

Et nunc severa criminariis Numina ;

Nunc triste fatorum genus.

Nunc jurgiosis impotens singultibus ,

Menses & horas increpas.

Faresque stellas , invidosque cælites ,

Polumque raptozem vocas.

Ah ! siste mentem ; siste liventes genas ,

Frænos doloris atrahe.

Ut funeremur , nascimur. propè nemini

Impunè nasci contigit.

Ipsè , ipsè vates sortis est infans suæ ,

Mortemque passurus gemit :

Et pœnè in ipsis præficam cunis sibi
 Agit, canitque -næmiam;
 Quandoque nasci dicitur, mori incipit,
 Ad fata proclivis sua.
 Cuicumque nasci contigit, restat mori.
 Hæc lege se teneat dolor.

A D
 A U G U S T I N U M
 F E I R V A R I U M .

FAMÆ SCIOTHERICUM

Magni nominis umbrâ descriptum.

Famam magnumque nomen senum vesti-
 gia premere, juvenum anteire.

O D E . XLVI.

CUM tibi pulchro speciosa cinctu
 Vita florentes cumulabat annos;
 Non reversuro tua te præibat

Gloria passu.

Ast ubi canâ nive dedicatum
 Opprimis vernæ specimen juventæ;
 Retrò jam flexis tua te frequentat

Gloria plantis.

Sic per inflexas revolutus umbras
 Cum recens natæ teneram diei
 Phæbus ætatem, dubiasque nosci e-
 xaminat horas:

Semper adverso sinuata sole,
 Et stylum certis imitata signis,
 Gnomonis centrum, docilemque virgam
 Anteit umbra.

Ast

Ast ubi se jam prohibens videri
Phæbus in multas adolevit horas ;
Cum senescentis tremulam diei
Explicat umbram,
Quæ super planum modo scripta inurum,
Indices primæ radios diei
Umbra præbat, sequitur minores
Umbra lituras.
Sic parum certis agitata pennis
Fama nascentes præit usque laudes.
Sic minor nosci sequitur vetustos
Fama triumphos.
Sic diem sero rapiente Phæbo,
Contrahit parcum retroacta vultum
Fama : sic gestit periisse magni
Nominis umbra.

AURORA CONSURGENS.

In ipsa nascentis DEIPARÆ Aurorâ.

ODE XLVII.

Surgamus ! Jo ! jam minor aspici
Nox evagantis / cornua Cynthiae
Extinxit, addictasque soli
Alma dies properavit horas.
Jam manè primis subrubet ignibus ;
Attrasque nubes nectareum polus
Distillat in rorem ; hinc beatas
Arva bibunt, tumulique guttas.
Quis ille verò Phosphorus auream
Solis propinquo lumine purpuram
Accendit, insomnesque quondam
Cæli oculos renuente cerni
Oppressit auro ? quæ roseo micans
Aurora vultu ? quam geminus sacri
Pudoris inflammavit ardor ;
Ingenuis cremat astra flammis ?

D 3

Quam

Quam ponè densis fusa caloribus
 Se se ipsa tanto lux stupet impetu;
 Sacerque se miratur ignis
 Insolito radiasse cælo.
 O sempiterni Phosphore Cynthii!
 O nata faustis STELLA favoribus!
 O dulce subluens futuri
 Solis amor, meliorque mundi
 AURORA salve! se tibi florida,
 Jam non inani nomine, Nazareth;
 Submitte; in tuasque totus
 Veris honor subiisse cunas
 Festinat ultrò. se tibi lilia,
 Palmaque, & omnis pompa virentium
 Stravisse pratorum, & perenni
 Fløre sacras redimire plantas
 Gratantur. ohe! quas video procul
 Inter micantium sidera nubium
 Fervere pompas! quis per altos
 Cælitum volat horror agros?
 En ipse tandem se famulis DEUS
 Permisit astris; vox resonantium
 Auditur è rima polorum,
 Cresce meis, mea Virgo, votis,
 Quæ post minorum examina mensium;
 Et Mater olim, & Virgo vocaberis.
 O vile nil unquam relucens
 Perpetui Cynosura Salis!

A D

EMERENTIANUM RUFUM.

Internorum motuum moleſtiam
exaggerat.

O D E XLVIII.

NON eſt, ut populo placet,
Parvum, Ruſe, malum, diffociabilis
Tempeſtas animi. Magis
Inteſtina nocent prælia; & integro
In vultu latitans furor,
Interniſque animus diſſidius hians.
Nam dum perpetuis ſibi
Inſenſus ſtudiis ambigit, & propè
In ſpes prominet exteras:
Caſuro ſimilis pender, & omnia
Hoſtili inſequitur manu.
Sic ſe mobilium murmure fluctuum
Infani reprimunt Noti:
Sic inſenſa Thetis ſpumat, & in ſuis
Se ſe fluctibus obruit;
Incertiſque agitat littora pulſibus.
O conſtans animi quies!
O ſudum placidæ mentis, & ecſtaſis,
Curarumque ſacer ſopor!
O gnarum lacrymas ludere ſomnium!
O me! quis cupidum tui
Nunquam degeneri ſopiat otio?
En hîc, quâ vitreus latex
Ripas follicitâ præteriens fugâ
Somnos ſuader amabiles,
Curarum vacuum ſternor in otium!

JOSEPHUM TALIARCHUM.

De inani vestium luxu.

ODE XLIX.

NON Canopæis, Taliarche, textis,
Non Molucano satiata fuco
Commodè vestit toga; nec remoti
Lana Pelori.

Cur peregrinæ suæ terga vulpi,
Et coloratis maculas Hyænis
Invidēs? cur te Lycaon lupino
Hispidus armo,

Aut suâ Lynceus cute, duplicique
Allicit villo? licet hic & ille,
Ut vetus rumor cecinit, ferinos
Induit artus.

Pluma nos vestit, volucrumque pennæ,
Aut sibi raptis olor orbus alis,
Aut Tunetano levior natare

Cauda capillo:
Hic, ubi pictam celebrata Sidon
In rudes lanam glomeravit orbes,
Hic ubi tinxit Phrygio bibaces
Murice vestes:

Hic, ubi ductis operosa filis,
Inter æstivos Babylon repores,
Molliker texto simulat nitentem
Vellere nubem:

Aut ubi priscae studio Minervæ,
Inter illimes Acaronis undas,
Najades versant teretem madenti
Pollice fufum.

Alter

Alter excurrat Sinicisque vestes
 Quærat in ripis; mihi lana simplex,
 Et niger pannus pretio levatus

Contegat artus.

Ille vulpinas animet vel ipsi
 Moribus pelles; geminamque totus
 Induat vulpem, rabidosque Pardo

Jungat & ungues.

Hic lupo vastum, lupus ipse, guttur
 Commodet; torvam rabiem lupinis
 Excitans villis; Tygridemque corde &

Corpore gestet.

Me domi natus levioze pannus

Induat villo: vel atrociori

Si furat brumâ Lechicis timendas

Jupiter arvis,

Cum per hybernas gravior pruinas

Frigidum cyclus revehet Decembrem,

Me rudî lanâ spoliatus olim

Induet agnus.

A D

POTENTISSIMAS EUROPÆ GENTES.

De recuperando Orientis Imperio.

O D E L.

SI nec minorum spernis idonea
 Mandata vatû; duc age Pegason,
 Sertisque frænatumque lauris,
 Aonio DEA nota colli.

Ibo, ibo vastis quâ pater atriis

Erraticorum patria siderum;

Ibo per obstantes coluros,

Qua solidi geniale solis

D 5

La-

Lucescit aurum; quâ vaga Cynthia
 Argenteorum lumine cornuum
 Præit renidentes Planetas;
 Quâ nimio polus ardet igni.
 Ibo viator; me nec inhospitus
 Terrebit axis; me nec Olympicas
 Uræque, Taurique, & superbus
 Marmorico Leo sistet ungue.
 Me fessus Atlas, me celer Hesperus,
 Postquam propinquo jungere Phosphoro
 Et noctis auctores & ortus
 Jussit equos, rutilante curru
 Vehet per alti devia climatis,
 Camposque cæli. Jam mihi patrias,
 Jam pene decrevisse mundas,
 Jam minimæ periisse turres,
 Orbisque punctum vilis aspici;
 Et concitatis tecta vaporibus
 Devexa sensim non videri
 Incipiunt, vacuoque gentes
 Hiant inani. Jam mihi sidera,
 Auro répexis vecta jugalibus,
 Hinc inde certatim serenis.
 In numerum crepære flammis,
 Illinc Bootes, hinc gravibus rigens
 Armis Orion, cominus obvios
 Currus salutare, & canori
 Eloquium geminare plectri
 Gratantur ultro. Jam mihi, quæ propè
 Æquata binis sæcula lancibus
 Dispensat, effetosque menses
 Virgo suis glomerat catenis.
 Hinc Ius, illinc Triptolemo comes
 Jason, reductis nubila brachiis
 Stipant, peregrinumque vatem
 Sidereo recreant sereno.
 Hic me, sed ehèu! quam lacrymabili
 Salutat auro Cynthia. heu dolor!
 Inquit, Corallorum pudendis
 Mancipium prope, Phæbus, armis,

Tot jam recentes præcipito dies,
 Tot subjugatâ luce meridiem
 Adverto; nec quisquam nefasta
 Audet adhuc minuisse vincla.
 Nunquamne primo mane serenior,
 Et nec dum adultis mitior ignibus,
 Videbo surgentes Polonos,
 Cum patriis solidantur armis,
 Et Martiales fortibus induunt
 Lynceas lacertis: non tibi Battave,
 Vastumque qui potatis Humbrum,
 Et trepidi vaga stagna Trenæ
 Hauritis Angli, non tibi nascitur
 In fubre Phæbus? sic ne Othomanidis,
 Torvoque captivus Gelono
 Perpetuo famulabor ortu?
 Sic fatus alto non sine marmure
 Largo madenti flumine lividas
 Immerfit in fletu querelas,
 Et rubeo pudefactus ostro,
 Me sub paternis, nescio quomodo,
 Reliquit astris. hîc ubi tetricis
 Despumat Arcturus procellis;
 Et gelidas male tractat Urfas.
 Hîc qua Polonis Vîstula vitreas
 Propinat undas; quâ celeres fugæ
 Isterque lubricusque Varta,
 Sarmaticæ lavat arva terræ.
 Hinc vos canoro carmine, posteri,
 Compello vates; hinc lacrymabiles
 Phæbique & astrorum querelas
 Pierio meditabor auro.
 Tantumne nobis occidit, & suum
 Abscondit ortum Phæbus? an aureos
 Ignava non meretur ignes
 Posteritas, radiumque Phæbi?
 Senesne tantum, nec vegetos dies
 Serum recedens mane sub Hesperum
 Illuminabit, & fatigato
 Occiduam feriet fenestram

Aurora curru ? Surgite Martiæ
 Manus ; feroces surgite posteri ;
 Diesque nascentemque solem
 In proprium, reperente ferro,
 Cogatis orbem. Surgite Sarmatæ,
 Mavortiarum lumina gentium ;
 Vobis Gelonorum nefasto

Erubuit toties pudore
 Aurora Marer. vos refugus Getes,
 Canæque sensit bruma Propontidis.
 Vos Moschus, audacesque Bessi,
 Vos Scythicæ pavet ora terræ.

An jam mucrones & gladii minas
 Torpor remisso cretus in otio

Recudit in falces ? & hastas
 Connubii socius pudendi
 Jussit maritis nubere viribus,
 Fædoque Bacchi Martia spicula
 Gravavit amplexu, nec ipsam
 Esse sinens sine prole telum.

Nec dum ne nostris montibus erutus
 Chalybs severi cuspidis arduas

Promittit iras ? hæn ! nec ullo
 Æs galeas coquit in camino ?
 Nondum remotum natus ad Ausidum
 Faber futuros cudit acinaces ?

Quæis torva Turcarum procella
 Trans geminum redigatur orbem
 Metasque terræ : quæis Orhomanidum
 Asserta nostris Cynthia legibus

Utrumque reclinasse cornu,
 Et domino spoliassè crines
 Cogatur auro : quæis tibi Vistula
 Jungamus Hebrum, Bactraque patrio
 Addamus Istro : Carpathoque

Et comites Heliconis artes,
 Et te Latinis non inimicior
 Parnasse Musis ; quæis juga Phocidos
 Ortumque & Auroræ pudorem
 Sarmaticis sociemus astris ?

Surgetis? ehêa! Surgite posteri.
 Molles virili rumpite classico
 Somnosque torpentesque dexteras,
 Et viduum sine laude Martem.

A D E A S D E M

Mutuis inter se armis collifas.

O D E L I.

A T non vel enses, vel clypei vacant;
 Quos in suorum sanguine civium
 Infana demersit libido;
 Eque suis capita alta membris
 Totum cruorem fundere prodigo
 Persuasit amni. Scilicet aureis
 Caput coronatum micabit
 In radiis, teretique gemmâ,
 Si membra fuso debita sanguine
 Tributa fundant. non benè Regio
 Offusa fulgebit sereno
 Cæsaries, quoties cruentus
 E subditorum vulnere sumitur
 Daturque census, ut malè corrui
 Exangue sterniturque corpus;
 Sic proprio viduata cive
 Regum potestas. Parcite Principes,
 Inominatis parcite cædibus:
 Lapsisque parciore ferro
 Excidium prohibete regnis.
 Vivone, quod non crediderim, pigæ
 Præesse vulgo? num morientibus
 Regnare nec quidquam pudebit
 Civibus, in tumultisque latas
 Scripsisse leges? sistite prò dolor!
 Et Christiano parcite sanguini.
 Cur vestra; prò pudor! severos
 In gladios abiére sceptrâ.

Jam pene rauco parcite classico.
 Nam qui tyrannis imperat ensibus,
 Raro cruentatis retenta
 Regna diu moderatur armis.
 Merse frequenti funere, paneque
 In se ruenti parcite Principes
 Naturæ, & in vestris sepultum
 Visceribus remove ferrum.
 Vel si cruenti tantus amor viget
 Ferri, & furoris protinus arduum
 Inflate cornu: non verabo
 Odrysias sepelire turmas
 Et in suorum funere civium.
 Non arma Thracum protinus in suo
 Fixisse tabo, non furores,
 Non rigidum prohibebo ferrum,
 Non arma, Reges. dum modo mutuis
 Pax fascinato territa classico
 Conspiret armis, & fideles
 Unanimi gravet ære dextas.
 Saltem remoti in vortice Bosphori
 Navifragantum lintea navium
 Mergantur, audacesque peltæ
 Sithoniis vireant sagittis.
 Non parcus iræ, non ego Martiam
 Verabo pubem Barbaricis manus
 Inferre signis; non Gelonis
 Vulneribus gravius libratum
 Meruisse telum: non juvenilia
 In præliantum pectore Bistonum
 Arma experiri, & auspicatum
 Cædibus exacuisse ferrum.
 Horrete telis, tympana tundite,
 Armate classes tela refundite,
 Exercitamque in severum
 Martis opus glomerare pubem.
 Non arma vestris, non frameas ego
 Extrudo dextris. non solido latus
 Exarmo ferro; sed nec ipsos
 In dabium revoco furores,

Bellique causas. hoc precor unicum,
Vobis propinqui parcite Principes.

Vobis & arma & militares

Ferte manus, meliusque vestrum

Locate robur. Si tituli placent,

Et causa belli, nomina, si cruor,

Urbesque, Regnorumque census;

Fertilius titulisque Regnum.

Censuque vestris sinibus imminet.

Nostriisque quondam rapta parentibus

Throphæa versat, ampliores

Hic titulos sibi quisque quærat.

Hic subjugatæ rector Achaïæ;

Albinianis ille vocabitur

Primasque Regnatorque terræ

A populis, famulosque scepro

Reget Pelasgos. hic Macedonici

Magnique fines occuper imperiū.

Hic Bactra, Locrorumque censum, &

Æmatium capiti addat aurum,

Hūc Doris, illi solvat Alanicum

Tributa vulgus: hūc ebur Atticum

Phocisque, Delphosque, & Methone,

Perperno famuletur Isthmo.

Hic Lambianis, ille Corinthiis

Regnabit heros; juraque Besbico

Incidet in saxis colono,

Memphiticis animata cælis.

Hic Sestianos; hic moderabitur,

Multo natantes æquore Cycladas,

Paronque, Naxumque, & Coronen;

Et Scythici nova lustra Nessi.

Minusne laudis quisque putaverit,

Superbientis cornua Thraciæ,

Arcesque Bizanti, & probrosi

Mænia diripuisse Daci,

Quam subditorum sanguine sordidos,

Inter procellæ fulmina civicæ,

Ensesque, cognatasque dextras,

Et patriam maduisse terram?

Tandem cruentas jungite dexteras,
 Tandem labanti parcite Patriæ,
 Mundóque; conjunctisque Turcam
 Viribus aggrediamur hostem.
 Nondumne partis non sine laureis
 Junctas perenni fœdere dexteras,
 Nondumne complicasse signa
 Austriacis rutilam tenebris
 Fumóque belli cernimus alitem?
 Nondum nefastæ pro dolor! ærea,
 Pugnæque, concordisque Martis
 Bistonio seges horret agro?
 Nondumne mistim cerno micantia
 Horrere multo LILIA milite?
 Nondum Leones & nitentem
 Sarmaticis AQUILAM manipulis?
 Nondum propinquus desipuit cruor?
 Nec pro Garumnæ flumine Peneum,
 Hebrumque pro Rheno, & remorum
 Haurit eques galeis Tibiscum?

In diei cujusdam diluculo

A D

VIRGINEM MATREM,

Auroram suam.

ODE LII.

JAM rariores excubant cælo faces.
 Jam lassæ nictant sidera,
 Sacérque Marti gallus è somno excitæ
 Salutat auroræ jubar:
 Et Martiali classicum cantu ciens
 Soli futuro præcinit.

Sur-

Surgamus! O quæ SOLIS Æterni PARENS
 AURORA Virgo diceris.
 Musis amicum fidus exorere meis,
 Natumque collustra diem.
 Tuo futura surgat in sinu dies,
 Et vesper expiret senex.
 Surgamns, & ter Virgini sacratum AVE,
 Bonamque dicamus diem.

A D

FRANCISCUM RUBIUM.

Temporis pretium commendat.

ODE LIII.

I Mò tunc etiam, Rubi,
 Cum vitam trahimus, perdimus, & leves
 Parcarum terimas colos,
 Lassamusque citi stamina sæculi.
 Quâ quisque est genitus die,
 Illâ mortis iter cæpit, & arduam
Leti currere semitam

Æternum fugiunt sæcula: quælibet
 Fato fit propior dies.
 Et quidquid puero temporis additur;
 Vitæ detrahitur suæ.
 Sed (prohi!) quis pretium temporis æstimat?
 Quis lapsos numerat dies;
 Annorumque fugam? quis morientium
 Inter funera mensium,
 Vitæ rupta suæ licia computat?
 Hic vanos sequitur Notos:
 Hic fumosa suæ nubila gloriæ.
 Hic labentia syderum
 Rimatus dubio examina lumine,

Cælis

Cælis imminet omnibus;
 At sese interea negligit, & sua.
 Hic, quò plura recentibus
 Gazis accumulet, se minuit; neque
 Scit quòd fiat egentior,
 Dum sese ipse caret. Quid memorem, quibus
 Dum quærantur opes, reunt
 Perdunturque animi? Pluribus, hèn dolor!
 Nec nati pereant dies.
 Sic dum perpetuis mentibus obvii
 Eternas terimus moras;
 Urgent prona suum Fata negotium.

A D A M I C U M.

Se esse quiete suâ contentum.

O D E L I V.

M E teste quidvis & facere & pati
 Avebo, vates. non mihi consono
 Aut circus applaudat tumultu,
 Aut resonum faveat theatrum.
 Secretus omni plebis ab agmine,
 Inter quieti claustra silentii
 Somnumque curarum latebo;
 Nec nimis dabo vela votis
 Securus ævi. Non ego publica
 Admurmurantem vota sodalium
 Vovebo; sat capax theatrum
 Ipse mihi, mihi testis ipse.

FERREA JASONIS POSTERITAS

E Tot intestinis diversarum gentium
bellis recensita.

ODE LV.

SÆpè de jactis animata saxis
Entheatarum soboles petrarum,
Sæpè narramur lapidosa præcæ
Pignora Pyrrhæ.
Namque dum, torâ pereunte terra,
Unicum merfus foret æquor Orbis.
Cuncta dum magnus fierent novarum
Campus aquarum;
Fertur in parvi trabe clausa lituris
Per sepulcrarum superas nataſſe
Turrium pinnas ſociata ſancto
Pyrrha marito.
Tunc per excelfos nemorum recessus
Hinc & hinc ſparſæ jacuère Phocæ.
Tunc Thetis lætos ſtupuit ſub alto
Æquore campos.
Hic ſuos alter ſinuafſe remos,
Et repentinas agitafſe cymbas
Dicitur, curvis ubi nuper arva
Torſit aratris.
Nulla frænatum cohibere Pontum
Ripa dimotis poterat fluentis,
Nulla diſperſos poterant domafſe
Littora ſuſtus.
Hic, ubi celiſ propior Planetis
Hæmuſ aſurgit, madido procellæ
Hæſerant limo, veterique major
Nereuſ alveo,

At simul toto fugiente Ponto,
Ac in antiquas remeante ripas,
Fertur in primos iterum redisse

Orbita vultus:

Et simul docti soboles Promethei
In super stantis bifido stetisse
Colle Parnassi, sacra naufragi com-
pendia mundi.

Ne tamen merso viduata cive
Terra squaleret; Themis imperârat
Projici post se graviora magnæ
Ossa parentis.

Sic in humanos recreata vultus
Saxa surgebant; simul hinc maritos.
Vir jacet; jactat simul hinc marita
Pyrrha maritas.

Nec pari cunctos genuisse saxo
Juverat: paucos melius politum
Marmor effudit, variisque picta
Fragmina venis.

Hunc flex, illum popularis orbi
Petra donavit: pretiosiore
Neminem fama est tamen excitatum
Esse lapillo.

Nullus offusis adamante venis,
Aut coruscanti fatus è Berillo
Nullus è gemmis, solidoque vitam
Traxit ab auro.

Quin licet plebem rude, nobilesque
Cultius saxum tulit; his & illis
Dura nativo riguisse narrant
Pectora saxo.

Nos tamen (si quæ veterum probata
Stat fides vaturn) propè duriore
Dixerim ferro genitos, vel arcti
Aere metalli.

Nos Chalybs, vel si magis esse quidquam
Creditor durum, male pertinaci
Induit vitâ; rigidisque strinxit
Pectora fibris.

Hinc

Hinc amans ferri chalybumque proles,
 Et tot infensis agitata castris;
 Ferreos ipsis gladiis, & hastis

Prodimus ortus.

Quin & illorum seges esse dentum,
 Quos venenati sanie draconis
 Ritè perfusus Minyos Jäson

Sparsit in agros

Jure credemur; quoties scelestä

Arma civili glomeramus ære.

Et reluctantes terimus propinquis

Cædibus enses.

Jamque per terras, jura, stagna, montes,

Quæritur iterum, residesque Parcæ;

Jamque pacato pudor est quietam oc-
 cumbere fato.

Hic propinatam, reboante Ponto,

Cum mari mortem bibit; hic cruentos

Emovit fluctus, proprioque mistam

Sanguine lympham.

Alter ereptis viduatus armis

Proptiâ Martem renovat ruinâ.

Et dolet, si non comes hostis atrum

Scandat ad orcum.

O nimis laxis saturæ ruinis

Impium gentes cohibete ferrum.

Ne veterum maneat fidelis

Fabula vatam.

Non exile damnum esse inconsultam
 donationem.

ODE LVI.

Donum qui malè collocat,

Urget magna novo damna negotio.

Frustra spargitis aurea

Reges munificis munera dexteris.

Non

Non dat, sed sua projicit
 Inconsulta manus, qui temerè ferit
 Latas semen in areas,
 Parcâ melle suis prospicit horreis.
 At qui quærit idonea
 Mandandæ segeti jugera, largior
 Hunc circum virgit Ceres,
 Centenoque operam fœnore sarcit.
 Sic nos cum damus obviis,
 Ingratos facimus; nostraque prodigè
 Dando, munera perdimus.
 Felix qui geminâ lance beator
 Æquavit meritis manum.
 Libratamque pari munere gratiam.

A D

VIRGINEM MATREM.

Cynthiam suam.

In cujusdam diei crepusculo.

O D E LVII.

EN per supremos deciduæ tholos
 Horæ reclinem præcipitant diem!
 Tibique, Virgo, jam se anhelo
 Prona dies senio, & supinis
 Inclinat umbris. Pande fidelius,
 Tuo beatos pondere cardines:
 Stellasque, supremumque noctis
 Imperium, vigilesque cæli
 Impelle flammæ. Si tibi gemmeo
 Offusa surgunt cornua lumine;
 Si casta non frustra vocari
 LUNA cupis, teneroque frontem

Ac-

Accendis argento. O nive purior !
 O innocenti candidior rosâ,
 Permite defessum parumper
 Teste polo accubuisse vatem !
 Permite blando sparsa papavere
 (Quamquam molestæ cura vetet chelys)
 Et membra, projectumque corpus
 Hocce super jacuisse strato.

A D

THOMAM NAQUINIUM.

Melius illum sapere, qui in herba medetur
 vitiis.

O D E LVIII.

CRescit dum pateris scelus,
 Fæcundoque caput tollit in orio
 Impunita protervia.
 Tunc, cum purpureis halat ager rosis,
 Palantesque rubentibus
 Inserpunt violæ per sata brachiis,
 Non pigræ patiens manus
 Herbas dissimulet falx ; juveni ferox
 Non parcat ligo carduo.
 In primo facilis flore pati manum
 Paulatim gravius ferit ;
 Vellentemque sequi pænè manum nequit
 Annorum numero senex.
 Nil est ira sibi quod vitium putet,
 Provectusque furor, magis
 Maturum feriet, si pateris, nefas.

A D

MARIANUM ANNEUM.

ODE LIX.

Dixerās nuper; melius perorat,
 Qui per exemplum solidasque praxes
 Verba supplevit; loquiturque vivos
 Vota per actus.

Dixerās, quin nec caruere nostro
 Verba consensu, meliora mutus,
 Suadet Orator: superat loquacem
 Dextera linguam.

Attamen cano pereunte mundo,
 Rarus exemplis, solidæque praxi
 Æmulus paret. caret illa primo
 Robore virtus.

Sic licet primos Oriens nitores
 Æthiops natæ videat diei:
 Atra nocturno tamen ipse fuscet
 Membra colore.

Quin nec Ascreæ patiens Camænæ
 Temnit inflexum piger orbis aurum.
 Nec lyræ, nugis satur, obsequentem ac-
 commodat aurem.

Et licet quondam lapides canendo
 Traxit Amphion; tamen ipsa multis
 Displicet morum chelys, & severi
 Testis Honesti.

Jamque mordaces Satyros vocamus,
 Si quis audaci memorat vetustam
 Voce virtutem, cytharæque primos
 Suggerit annos.

Fallimur? quidquid stabilis priorum
 Gesserat virtus, male feriatam
 Damnat ætatem, sterileque laudum
 Exprobrat annos.

A D

FAMIANUM ARANDAM
FRAGMENTUM
POLITICUM.

De Liberalitate Principis.

ODE LX.

AT nec tributum pendere nescius,
Se subditorum munere Regio
Audire VECTIGALEM avebit
Munificus, Famiane, Princeps.
Non ille frontem contrahit ad sui
Petita vulgi. non popularium
Surdus querelarum molesto
Accumulat sua lucra censu.
Et illa tantum computat, ac suæ
Importat arcæ, quæ tenues opum
Effundit in cives; suarum.
Largus opum, & sibi pauper uni.
Sint plura quæ dat, quam capit, indigo
Illata fisco. Non ego nundinas,
Turpemque mercatum probabo
Si cupidus sua dona Princeps,
Decusque magni nominis aureâ
In lance librat: Si meritis datum
Præponit aurum; vel repensum
Æs gladio frameisque nummos.
Ille ille magnis dignior asseri,
Quem larga plenis copia cornibus,
Pronæque liberalitatis
Egregiæ comitantur artes,
Et non coactis munera passibus.
Ultroque dandum quod petitur, cui
Anhela prævenisse vota, &
Munificum libet esse gratis:

B

Ma-

Magnætis aurum si subeat vices
 Trahentur enses, fortior est manus
 Onusta donis, nemo Thraces
 Non feriet, modo NERVUS adsit.
 Quin & reuſo jam ſenio patres
 Serenioris cote pecuniæ
 Limantur enſes, ſic viroſum
 Et meritorum, opulentus emptor
 Antiqua Princeps ſecula prorogat;
 Sic pæne ab ipſis Manibus Hectoras,
 Codroſque, Muriſque & altis
 Scipiadas revocans ab umbris,
 Depræliantum nobile Jaſonum
 Inſtaurat ævum, non pudet Herculem,
 Novosque ſub ſignis Achilles
 Munifici meruiſſe Martis.

PÆAN LECHICUS

An.Dn. 1645.

Invictiſſimo Poloniæ & Sueciæ

REGI

VLADISLAO QUARTO.

ODE LXI.

JAM mihi multis revoluta chartis
 Crescit in plenam Lechias ſtaturam;
 Jam Marianis redimita vernant
 Tempora ſertis.
 Ite vulgares procul, ite plauſus,
 Ite plebeiæ monumenta famæ.
 Ite, nil reſtat populare tenſis
 Dicere nervis.
 Te, Sub-Arctoi Moderator Orbis,
 Te per Aſcrææ traho fila buxi,
 Te tenidenti tremulum loquetur
 Barbiton auro

Ipfæ

Ipse devotis tibi servit armis ;
 Rauca dum raras tuba scindit auras ,
 Præses armorum ; tibi fæderatus
 Militat æther.

Hinc tibi magnas dicat unda puppes ;
 Hinc laceffit tremit æthra contis ;
 Inde torrentes pudor undat alto

Sanguine campos.
 Hinc tibi strati poplitis minores
 Supplicant Moschi ; trepidique Thraces
 Indè ; decrescunt Dacicæ caducis
 Mœnibus urbes.

Tu diu castæ Cereri negatos
 Vindicas campos. foliisque Bacchum
 Induis , cæsas viridi coronans
 Palmite silvas.

Te sibi sero moriente Phæbo ,
 Te sub Eois oriente tonsis ,
 Læta rumorum loquitur fideli
 Voce juvenus.

Te canunt mistæ pueris puellæ ;
 Te docent parvos geminare natos
 Sedulæ matres , quoties renatus
 Nascitur ortus.

Hic ubi pigris taciturna ripis
 Mortui campos lavat unda Ponti ;
 Hic ubi plenus nimitis Phanera
 Æstuat horis ;

Te coronatis Cynosura bigis
 Per triumphati vehet arva cæli ;
 Te per ignitum jubar , & pudicas
 Memnonis arces.

Te fatigatus pharetrâ Gelonus
 Audiet fractis levior sagittis.
 Ter tibi pronâ Cydari severas
 Exuet iras.

Ibis in nostris per inane pennis
 Nubium Victor , dominusque cæli.
 Ibis emotas spatiat inter
 Ætheris arces.

Nescit in parvis latitare tērris
 Arduo virtus stabilita nisu.

Nescit in parcis habitare clausi
 Sepibus orbis.

Te tuis quondam superata bellis
 Luna vicinos doceat Planetas,
 Dum triumphales tacito stupefcit
 Axe Polonos.

Te sibi crebris Boreale cælum
 Nutibus monstrat; tibi laxiores
 Dedicat stellas polus, ac utramque
 Destinat Arcton.

Sed tamen nondum facilis precari
 Differas cælum, cupidosque soles.
 Regios donec tibi grande canos
 Sepiat aurum.

Patrio donec Casimirus hæres
 Arduas scepro solidabit ulnas.
 Et tibi magnos simili reponat
 Prole nepotes.

Serenissimæ Poloniarum REGINÆ CÆCILIAE

Renatæ Austriacæ
 PANEGYRIS Lyrica.

ODE LXII.

POst Martiarum roboramenta,
 Dictasque magni non sine nomine
 Laudes Vladiſlai, & suprema
 Sarmaticæ monumenta famæ;
 Nam quæ disertis meta decentior
 Sit Phæbe nervis. tendite patrios
 Arcus Camænæ, & cultiora
 Cecropo date tela versu.

At tu Lechei maxima climatis
 Regina salve, cui modo Regiam,
 Centumque securas columnis
 Vistulens lavat amnis arces.
 Sêu te quietis distinet areis
 Facunda Pallas : sêu mare Virginis
 Tranare sit calor papyri,
 Et docili superare pennâ,
 Rhenana quidquid dissociat fuga
 Claudique Scaldis; cum facilis regi
 Arundo permittit sagacem
 Austriacis equitare campis,
 Fratrisque mitras visere Cæsaris
 Loquace chartâ : se tibi Regio
 Arguta differente fletu
 Sarmaticus nova Regna Julas,
 Novosque spondet mitè loquacium
 Olim nepotes, murmure risuum;
 Aulamque vagitu deserto,
 Et Dominum recreat Parentem.
 Utcunque vivas pingis acu notas
 Vincis Minervam; sêu adamantinos
 Accendis argento Planetas;
 Sêu Phrygiis animata textis
 Non indetori sidera pollicis
 Metaris astu : sêu melior DEI,
 Tuique, Divorum supinis
 Pauperiem prohibes ab aris.
 Te pone pictis alta curulis
 Themis, sereno Te propè Faustitas
 Exultat obryzo, & repandus
 Innocuo tibi Candor adstat
 Virtusque Recto. Tu geminæ Pharos
 Felicitatis; tu Lechicæ potens
 Regina LIBERTATIS olim,
 Et Patriæ meliore buxo
 Dicere MATER. te sibi limpidi
 Loquuntur amnes, te resonis Chronus
 Enarrat undis, vitreoque
 Decidius sonat ore Varta.

E 3

Tibi

Tibi supinis collibus annunt
 Tarrita Craci Pergama ; te genu
 Nixus Bootes, te Polonus,
 Littavicus sociatus armis,
 Stratusque densis Vistula puppibus,
 Postquam maritæ nubere Bathidi
 Jussit rebellantes procellas,
 Oceanos docet inter æstus.
 Tibi sonorus de glacialibus
 Iter procellis fingit amabile
 Nomen, coronatosque fasces
 Artifici simulabit undâ.
 Sed jam, Camænæ, Vistuleo metrum
 Mandemus amni, quod procul Adriæ
 Transfundat; & torvum RENATAM
 Eradiat geminare Pontum.

Serenissimo

SIGISMUNDO CASIMIRO POLONIÆ ET SUECIÆ PRINCIPI,

recens tunc nato

OMEN GENETHLIACUM.

ODE LXIII.

Q Uis residentes volat inter auras
 Rumor auratis sinuatus alis?
 Quod jubar nostros iterum serenat
 Numine cælos?
 Quod recens Sidus Lechiæ faventes
 Mittitis Divi? novus en Polono
 Phosphorus cælo melioris urget
 Omina famæ!

Æmu-

Æmulus magnis Proavum trophæis
 Nascitur natus, prope jam paterno
 Noscitur vultu, prope jam paternas
 Suscitat iras.

Ille nativos animabit ausus,
 Ille vernantes cumulabit olim
 Patriæ lauros; memoresque laudum
 Eriget horas.

Ille jam cano virides Parenti
 E Musurmanis referet triumphos
 Sedulus campis, Lechicoque Thracas
 Induet ære.

Fallor? an magnis Avus è sepulchris
 Prodiens natum manibus nepotem
 Sustulit, parvos gelidis premens am-
 plexibus artus?

En sibi frontem similesque vultus
 Lætior spectat! probat en lacertos;
 Et suis quondam, superos precatur,
 Floreat annis!

Cresce, jam dicit, Casimire, cresce.
 Cresce centenis cumulate lustris,
 Dum tibi noster meliora condit
 Sæcula pulvis.

I, tibi pressos imitare passus,
 Quà tibi magnæ patet aula Famæ:
 Quà tibi nostros referet Polonus
 Orbis honores.

Emblema Præsentia DE I.

Sphæra seu Circulus, pro puncto habens
 Oculum

ODE LXIV.

CUR tot pervigilum lumina siderum
 Pro clausis Superùm postibus excubant?
 Et longo ordine castra
 Metantur, duce Cynthia?

E 4

Ac

Ac Phæbi quoties fulva recesserit
 Fax, Tariffiaco naufraga Nereo,
 Car centum vigilare
 Ignes Numina jusserint.
 An fors centocoli fabula verior
 Argi nunc etiam vivit, & ignei
 Nostras despicit oras
 E custodia agematis?
 Sic est? sic, tenebris dom malè credimus,
 Securoque nigræ noctis in otio
 Frustra fallere mundi
 Conamur vigilantiam;
 Cælos non fugimus: nulla diem polo
 Insomnesque oculos eripuit quies.
 Nostram sedula scenæ
 Spectant astra Tragædiam.
 Infundas sceleri vesta Caristici
 Ferramenta soli; vel laquearia,
 Quæis concordia calcis
 Cælum surripit & diem,
 Claudant te Niobe viscere saxeo;
 In venisque tegant Marmaricæ suis
 Cautes, non fugis usque
 Censores oculos Dei.
 Non secreta Paros, non Mareoticæ
 Servabunt filices. splendidius vitro,
 Sinceræque nitore
 Cristalli, patet abdita
 Telluris facies. cernitur ilicet,
 Qui se Carpatiis rupibus obruit;
 Aut in Marmoris alvo
 Patratum sepelit scelus.
 Ergo qua geminis collibus eminet
 Vernans Aoniæ Regia Phocidos,
 Scandam, & pectinis ictu,
 Hoc laurum viridem super
 Incidam, memores quod sibi posteri
 Pandi Emblema legant sole supercili;
 Blando carmine seris
 Enarrentque nepotibus.

In parvo teretis pectore circuli
 (Sphæram docta vocant Palladis atria)
 Pro puncto vigilantem
 Papillam vigilis DEI.
 Tunc scisso tenero pectine cortici
 Has insculpo notas: Quisquis ades, cave.
 HINC SPECTATOR in orbis
 Scena cuncta videt DEUS.

A D

REGINALDUM ANTIMUM.

Cum in Angliam vela daret.

O D E L X V.

NIL te, nil moror, Antime.
 I per cæruleæ jugera Balthidis;
 I, quæ vitrea Nerei
 Magnas ira rates frangit; ostantibus
 Malum stringe rudentibus,
 Opratæ reperens littora patriæ.
 Illud deprecor unicum,
 Illud sollicito suggere carmine,
 Ne noster madidis amor;
 Quo te-cunque ferant æquora turbine,
 Extinguatur in amnibus.
 Undas spernit Amor: nec minor in tuis
 Fervet Neree fluctibus;
 Et flammæ medio fuscitat in frero.
 Quin & naufragium pati
 Unus nescit amor. Cum redeuntibus
 In se clauditur amnibus
 Ignes sub gelido concipit æquore,
 Nil satis trepidus suis,
 En jam prædomitæ murmura Balthidis!
 En sopita jacet Thetis!
 En pigris tiubant æquora fluctibus,

Pacatque silent 'Noti!
 En recline suos ad scopulos mare',
 Lentis somnia sibilis,
 Et pacem modico spirat anhelitu!
 En jam vela modestior
 Imprægnat teneris aura Favoniis!
 Sensim suppara fluctuant;
 Et malus placido motus ab Africo
 Festis infremuit Notis,
 Et blande graciles scidit Ethesias.
 Jam sensim raperis mihi
 Paulatimque peris Antime: nec nisi
 Te fas luminibus sequi.
 Quin ipsis etiam luminibus peris.
 Ergo dum fugientia
 Excludunt oculos lintea, vividis
 Te votis comitabimur.
 Nam quo non oculis, itur amoribus.

A D

Serenissimum
 SIGISMUNDUM
 CASIMIRUM
 POLONIÆ ET SUECIÆ
 PRINCIPEM.

ODE LXVI.

ET tu Polonis Regibus inclytum
 Accede fidus, cui prece consona
 Adspirat Europæ, & Lecheum
 Fatidico vovet ore sceptrum.

Quid

Quid jam Paternum? Quid *Jagelonium*,
 Inter tenellæ vincula fasciæ
 Moliris, o puer! Poloni
 Splendidior Cynosura Regni?
 Quid bellicolis dignus Avis nepos,
 Balbutienti non pueriliter
 Portendis in fletu? quid iste
 Ingenuo stimulatus æstro
 Præfagit ardor? num Proavis pares,
 Nec annuenti dissimiles Avo,
 Magnoque laudandos Parenti
 A teneris velit usque cunis
 Actus redordiri! An lacrymabili
 Fletu morosum damnat Oniona?
 Pigræque naturæ labores
 Sæpe vocans modicas rotarum
 Incusat horas? scilicet inclyta
 Nequit sub ipsis gloria fasciis
 Latere; formosamque pulchris
 Invidiam coquit in medullis
 Avita virtus. nescit idoneus
 Tepere parvis ardor in artibus.
 Primoque vagitu Polonis
 Esse licet generosiores.
 O quantus armis! quantus ovantibus
 Crescis Lyceis, Austriacæ recens
 Propago famæ! quantus olim,
 Cum teneros tibi major ætas
 Durabit annos! quantus in obvios,
 Martis cornusco vectus in essedo,
 Ibis Musurmanos, tuoque
 Bella redux referes Parenti!
 Et hæc, sed olim, dum solidas tibi,
 Post acta parvæ tempora fasciæ,
 Armabit in vires fidelem
 Mars animum, patrioque pectus
 Accendet igni; nunc teneris Avum
 Patremque sensim, magne nepos, sonis
 Gestuque coneris minori
 Et lacrymis imitari in ipsis.

DEI MATRI VIRGINI.

Ad oden Ecclesiasticam Parodia.

ODE LXVII.

F Allimur Vates, quoties superbo
Carminum fastu celebremus illa,
Quæ pedum plebes minor, & supinum
Vulgus adorat.

Vera laus plebem fugit, & remotas
Incolit nubes, populare quisquis
Murmur auscultat calamos inani
Atterit arte.

Te, tuus vates, cano, GLORIOSA
VIRGINUM VIRGO, tibi subjugata
Aureum sternunt caput, & cornucopia
Sidera crines.

To, licet parvum tibi pendet uber ;
Hunc propinato fatiasse lacte
Diceris, qui te dominâ puellam
Voce creavit

Quod suis quondam male pasta pomis
Eva , patritæ coriphæa noxæ,
Abstulit ; mundo bona mater almo
 Germinè reddis.

Ut suo tandem lacrymosa fletu
Possit oculos subiisse cælos
Turba; tu pandes vitreo fenestram,
Virgo, sereno.

Jure te summi patulam vocamus
Tanquam Regis; tibi panda vivæ
 Lucis hinc, illinc radiat trecentis
 Porta lucernis.

Ergo jam vobis ope virginali
Redditam, gentes geminate vitam.
Quas Mariani canimus redemptas
Merce cruoris.

AREO.

A R E O P A G U S.

Lento procedendum esse in judiciis
ferendis, nî falli velimus.

O D E L X V I I I.

T Ardo moveri dicitur ambitu,
Quodcunque falli nolit, & abditas
Errare per sortes, fideli

Judicium comitante vero.

Hoc & rotari difficilis sacro

Hinc inde claudit lamina pessulo;

Mensesque pendentésque Lunæ,

Et propriis bene ponderata

Momenta lustris. Hoc paribus penes

Appensa nodis se gemino librat

Statera pondo, accommodante

Ponderibus sua vincla mole.

Hoc replicato circuit ordine

Matura lento Canities gradu;

Moræque, perspicaxque visus,

Et veteris monumenta Numæ.

Hoc & trecentis, non sine Numine,

Accincta curis pectora, & impiger

In astra candor, & quieti

Ver animi, capitisque sudum.

At retrò fertur sub juvenilibus

Imberbis acri se Levitas situ

Tulisse pennis; & profanus

Consilii popularis ardor,

Præcoxque dictum. retro minacia

Prava appetentis tela Cupidinis:

Timorque desidesque Curæ, &

Præcipitis genius Juventæ.

Sic est: sepultus sub volucri latet

Error cerebro, sæpeque præpeti

Dum fidit auræ, ventilatas

Consilium male perdit alas.

Quicumque summis arcibus imperans
 Incerta legum jurgia dividis,
 Causasque, temperasque rixas.
 Et stabilis pia jura Recti,
 Tardo moveri judicium ambitu
 Edisce Præses. Sæpe procacibus
 Perire festinata votis

Vota solent; mediumque certi
 Habere fertur, qui genitum diu
 Cita peregit consilium manu.

Sed multas olim judicandi
 Præcipitem comitatur error.
 Fit sæpe virtus, quod fuerat scelus;
 Ipsoque passim in fine beator
 Virtusque, virtutisque fulgor,
 Degeneri latuit sub umbrâ.

Sic ille puro lucidior vitro,
 (Postquam coacti nube superciliâ
 Illime cælorum serenum,
 Ac hilares tremefecit ignes,
 Spissata multos nubila Jupiter
 Liguans in imbres) sol tetrico caput
 Immergit in peplo, & diurnum
 In nebula sepelivit aurum.

Quis tunc aviri sidera luminis
 Condemnet illo cæcior impete?
 Ipsumque cæcutire solem,
 Et vigiles periisse stellas,

Totumque tristes in tenebras polam
 Iisse dicat? splendidior brevi
 Redibit, illustresque Titan

Mundâ oculos melius repexo
 Accender igni. sic brevior mora
 Plerumque falsâ conditum imagine
 Correxerit errorem; ac in una
 Judicium reparavit horâ,

Solemque terris reddidit; & simul
 Obscura claro nubila pollice
 Cælumque derergens molestæ
 Siparium replicavit umbræ.

Ergo

Ergo volantum turba Cupidinum
 Maturioris iudicii sacris
 Abscedat à rostris; volucres
 Inde procul fugiant calores.

SE MULTUM POESI, MARIANA PRÆSERTIM DELECTARI.

ODE LXIX.

O quàm Regia carminum
 Vernat Pieriis aula tapetibus,
 Et celsum gemino caput
 Ostentat superis in diademate!
 O quàm Pegaseis salit
 Sacri collis amor excitus ungulis,
 Puro Penens agmine!
 Huc me Castalios, huc, super alveos
 Reclinem volucres Noti;
 Hac picto revehat Cynthius effedo.
 Hinc me de bifido licet
 Suggestu miserum tristitia Principum
 Despectare pericula,
 Et Regum cineres. Hinc titubantium
 Formido patet urbium.
 Hinc orbis dubius stare labantibus
 Hinc illinc minor arcibus.
 Hinc confusa solo sedulus æquora,
 Et mistas numero domos;
 Vivorumque gemo funera Cæsarum.
 Hic, unus mihi celsior
 Non obscura polus lumina suggerit,
 Auratas revehens dies;
 Inclusumque sibi cum vigilantibus
 Commendat Superis DEUM.
 Huc mi, (nam quid obest?) ferte recondita
 The-

Theſauris melioribus
 Vel dilecta mei barbata *Sarbiul*,
 Et pompam lyricæ chelis;
 Vel terſum Calabri carmen *Horatii*,
 Si turpi careat joco:
 Aut cantata gravis prælia *Virgili*.
 Hic & feſſa minor pedum
 Infundam niveis brachia liliis.
 Hic caſſos hilaris dies
 Solabor querulæ marmure tibiæ.
 Quod ſi, Dia parens, tibi
Cordi Muſa mea eſt: nec tenuem rudis
 Buxi ſpernis anhelitum;
O quanto feriam ſidera vertice!
 Non jam neſtareis ego
 Dulcorata favis carmina condiam,
 Nec teſtudinis ebriz
 Largi mellis ebur Dardanium velim
 Ut mi ſuppleat alvear.
 Non me viſceribus pluſ faciat ſuis
 Mecænas Latii decus.
 Non monſtræ digito prætereuntium
 Argutz chelis artifex,
 Si me Virgo tuis vatibus inferis,
 O quam dixero verius,
Quod ſpiro; & (ſi placeo) tuum eſt.

A D

THOMAM TALIARCHUM

Cum aliò evocatus migraret.

O D E LXX.

CUM meæ plenus, nimiusque terræ
 Patrios linquo, Taliarche, cælos,
 Cur inexpectis tua me retentant
 Vota querelis?

Pa-

Patriam mecum fero ; mundus ipse
 Patriam vastis mihi præbet oris.
 Exulem me non faciet remotæ

Ora Canopî.

Ipse se fallit sibi quisquis unum
 Destinât Regnum , patriosque soles.
 Orbis est hæres homo totiusque

Incola mundi.

Ipsa civilem mihi Bactra solem
 Inter Arctoas referunt procellas.
 Ipse nativi Tanais propinât

Flumina Rabæ.

Seû per accensos Orientis æstus,
 Seû per undosos Aquilonis imbres ;
 Seû ubi canus gelidas Bootes

Increpat ursas ,

Sive juratos hyemi triones ,
 Seu feros visam Lybiæ calores ;
 Patriæ nubes comitesque mecum

Ibitis auræ.

Me nihil præter propriique gestem
 Pectoris censum ; nec avara postco
 Divitis Cræsi juga : nec superbi

Stagna Neronis.

Non mihi fuscis comes ibit alis
 Tædium ; totus feror , & relictas
 Nil moror gazas , nec amœna nostræ

Prædia terræ ,

Me nihil præter cupiens ; quid ultra
 Tædio mistis voveam querelis ?
 Nesciunt plenis supereminere

Tædia votis.

Prodiga militaris pompæ jactantia.

ODE LXXI.

U Num, Quirites, cætera distuli,
 Monebo vates, dicite, quid retro
 Centum coronatos trophæis
 Magnanimis peperit parentum,
 Dextris triumphos? an fraxe jubar,
 Serenioris fulgure laminæ
 Diem lacescens? an sonoræ
 Mancipium gladius catenæ?
 An pictus umbo, vel clypei timor?
 An testæ Maris terga leonibus?
 Jusseque in imbellis lacerti
 Excubiis vigilare lynces?
 An pelta flavis æmula solibus,
 An delicati syngrapha verticis?
 An crista, Phœnicisque caudæ
 Raptus honor, Lybiciisque conus
 Crispatus alis? an celeres pedum,
 Doctique tergum vertere barbaro
 Equi, volaciumque plantæ
 Cornipedum, malè cum jocantes
 Metimur agros? Non Arabas pudet
 Equos patritæ merce pecuniæ
 Emisse; nec fugisse Thracem
 Thracis equo, Scythiæque turmas
 Ac exprobrantem Massagetem pudor
 Audire, noto cum sibi cornipes
 Arrisit hinnitu, & Gelonos
 Poscit equos, dominique tortum
 Rumpit lapatum, cum trepidum solo
 Herum severis non sine pulsibus
 Allisit; excussumque Thressis,
 Opprobrium grave, liquit agris.
 Qui cum Gelonis bella gerit pedes,
 Eques triumphat; celsior hosticis
 Gestitque sub pennis videri,
 Et spoliis equitare raptis.

Quod

Quod si fugaces terga dabunt Dahæ;
 Ferro, Quirites, alite transfugas
 Sequamur. aut frustra phætreis
 Pennigeras gerimus sagittas,
 Et juncta nervis cornua? si timor
 Plumavit alis brachia; non amor
 Pulchrique plumabit cupido?
 Nonque pedes pedibus triumphî?
 Opprobrioso brachia stigmate
 Sat est notasse; & vindicibus Geras
 Monere telis, ne Gradivo
 Invideant, rapiantque frontem.
 Quin si sequaces effugiant globos,
 Et persequentis vulnera spiculi;
 Non tela transfugæ pudoris
 Effugient: satis est volaci
 Torvam tuentis tergora Concani
 Signasse plumbo: sat fugientium
 Theatra spectasse, & fugaces
 Myrmidonum numerasse scenas.
 Vel si Geloni tantus amor coquit
 Equi, Quirites; non pretio; manu,
 Ferroque, plumboque, & repens
 Merçe globi, frameæque censu,
 Equos emamus. Jam Scythicæ tument
 Turgentque ripæ. mille fremunt equi,
 Manduntque cernui micantes
 Assyrioque Phrygioque furo
 Ballasque frænosque. Ite, diem tubæ
 Dixere, grandes Martia nundinas
 Pangæa vulgârunt: cruenti
 Cornipedes meliore censu
 Vendentur ensis; qui caput æmulo
 Turcæ Polono demet acinace,
 Martique sacrabit, Geloni
 Cornipedis patietur emptor.

PRO SERENISSIMO
 POLONIÆ ET SUECIÆ
 PRINCIPE
 SIGISMUNDO CASIMIRO.
 AD MATREM.

ODE LXXII.

GRadive, nostris patrium terris jubar,
 Præses Poloni Nominis:
 Sêu te cruentis, nil sui sexus memor
 Bellona pascit cædibus;
 Sêu te feroces ensium nudus pavor
 Inter Corallos recreat;
 Decede campo, deferat cassis genas,
 Conusque fulmen exuat;
 Frænata multis rideat lauris coma;
 Sagoque succedat toga.
 Dum vagientem Principem Poloniæ
 Pacata nutrit Regia,
 Cur pervicaces tinniant Martis tubæ?
 Cur æra nubes puniant?
 Absiste marmor grandius; solus novi
 Poloniarum Principis
 Vagitus auras mulceat; solus suo
 Soletur astra murmure,
 En, ut severas inter hastarum minas,
 Interque pilorum nemus
 Repsisse vellet! ut hilarem victricia
 Per arma prospectum jacit!
 Ut pæne galeâ parvulum claudi caput,
 Equove sublimis vehi,
 Ut pæne vellet ferreo tegi sago
 Avara Martis indoles!

Ut,

Ut, si feroci personare classico
 Æs militare cæperit;
 Siticulosi auribus belli graves
 Bibisse gratatur sonos;
 Parvisque manibus horridæ applaudit tubæ,
 Narumque frontis annuit!
 Ceu ipse Martis admoneretur & eâ
 Ad pugnam vocaretur tubâ.
 O! si viriles stare jam possent pedes,
 Aptumque cassidi caput;
 Quantum fatiscienti Austriæ, & Bohemæ, tibi;
 Avunculoque Cæsari!
 Quantum labanti penè jam Silesiæ
 Columnen decusque surgeret.
 At, differ arma paululum, & minas puer
 Iramque fletu dilue.
 Absiste ferro. Te brevi & Avi & Avunculi
 Agnoscet ultorem Gothus,
 Agnoscet omnis Suecia, & ferox Geres
 Sævæque tela Tauricæ.
 Nunc defacratam fæderum præstat fidem,
 Ferri silentio coli.
 Quid pertinaci dissilis fletu, puer?
 Martemque lacrymis cies!
 Absiste paulùm; dum tibi majus caput,
 Majore lauru frondeat.
 Adolescat iste Regiæ frontis calor.
 Matura vindicta acrius
 Sentitur olim: tutius quondam solet
 Adultus armari furor.
 Accrescat hisce viribus suus vigor,
 Accrescat animus corpori;
 Capaxque Martis indoles capacibus
 Incorporetur artibus.
 At tu magistrâ protinus pubem novam
 Gradiivi flecte dexterâ.
 Parvam Lecheis impleas armis manum;
 Magnoque cognatum Patri
 Avoque pectus, jam, licet panni verant;
 Doctâ propines dexterâ.

Maturus olim nobilem exprimat manu
 Avum, Patriſque laureas.
 Hic Martiales incoquat fibras furor,
 Hic entheata pectora,
 Te, te magiſtro, te imbuat ſub præſide,
 Gradive bellorum Pater.
 Nunc fasciatus, ſupplici minor pede,
 Ter oſculatus dexteras,
 Jam jam futuro tela, jam lauros para,
 Para trophæa militi.

A D A P E M.

ODE LXXIII.

A Rtiſex mellis, cui delicata
 Inde nativo cutis ardet auro;
 Inde præluſtres tenuis revolvit
 Bractea pennas.
 Cum tibi molles Zephyritis herbas
 Inter illimem referavit hortum;
 Carpe jam tandem pretioſa picti
 Damna vireti.
 Hic ubi, laſſas mea Muſa pennas
 Inter æſtivos nemorum lepores
 Dulciter torquet; cruciatque crebris
 Metra lituris.
 Hæc mihi ſtriſto leviter ſuſurro
 Jam fatigatas recrea Camænas,
 Auſa cantanti citharæ tuum con-
 jungere murmur.
 Sed quod illuſtres tibi ſubter alas
 Incipit parvum trepidare telum?
 Quod vibras, eheu! modicâ timendum
 Vulnus ab hafta?
 Jo ſurgamus, nimis expeditis
 Fulminant parvæ volucres ſagittis.
 Heu dolor! quantas Apis ipſa, quantas
 Concipit iras!

A D

ARTEMIIUM MOENIUM.

Ne suo æmulo minor animo dejiciatur.

O D E LXXIIII.

ERrore, Mæni, discitur. Acrius
 Post victa miles prælia dimicat:
 Pulchroque flammatus calore
 Egregios iterat triumphos.
 Fors & minori percitus impete,
 Entellus olim straverat arduum
 Dareta; ni fallente gressu
 Non humilem Phrygiis cachinnum
 Movisset armis. ast ubi sordido
 Fædata sumo membra levaverat,
 Viresque collegit, superbum,
 Indomitis juvenem lacertis
 Et ipsa stravit munera. Sic humo
 Allisus olim fortius Herculem
 Lussisse Gerion, & ipso
 Dicitur exagitasse lapsu.
 Proh! quanta nigris funera Manibus
 Incerti adactus vulnere spiculi
 Demisit Aneas! quot olim
 Cornigeros Leo stravit uros;
 Postquam recepti vulneris immemor
 Totis Leonem viribus advocat;
 Fusoque non ferendus hosti
 Magnanimum sariat furorem!
 Assurge magnis ausibus Artemi,
 Quinquam superbo victus ab æmulo,
 Herbamque laurumque, & decoros
 Obtuleris Dario corymbos.
 Sperare victus plura potest: minus
 Sperare victor. te gravis interim
 Soletur Entellus: vetusti
 Historiam renova Daretæ.

INTER MAGNAM
ET
PARVAM SORTEM
DIFFERENTIA.

Ad Ambrosium Montanum.

ODE LXXV.

I Mus: tu volucris vectus ab Africo
Æthram præpetibus scinde jugalibus.
Me terræ propior semita tutius
Præno tramite duxerit.
Tu, Montane, cave, ne nova fabula
Mutes Icariis nomina fluctibus,
Quamvis perpetui flabra Favonii
Miti murmure perstreant.
Me, quò fata velint trudere, non habent,
Affixum tumulo, quod mihi denegat,
Det fortuna tibi: dummodo quod tibi
Nunquam surripiat mihi.
Vis quo differimus? tu metuis: mihi
Circumscripta truces spes jugulat metus.
Debes quidquid habes. cuncta negantibus
Fatis nil ego debeo.

A D

M
D. T H O M A M
AQUINATEM.

Theses Theologicas defensusus.

O D E LXXVI.

Dive, cui fulvi radiis obryzi,
Pensili Titan simulatus auro
Pectus accendit, solidoque fusum

Lumine torquem.

Cum tuæ quondam placita alta Stoæ,
Nec leves nosci monitus calenti
Affero. lætâ; tua bella miti

Luce serena.

Non opus toto mihi, Dive, sole,
Qui tibi compro reverenter igne
Pectus offulsit; radius clienti

Sufficit unus.

Hoc graves mentis tenebras, & altam
Ingeniî noctem poteris beatâ
Luce solari; viduasque sacri

Luminis umbras.

F

Dithy-

Dithyrambus

*Ob titulum*DEI MATRIS
VIRGINIS:

MARIÆ Matri nostræ collatum, exultans.

Ipsa die salutata ab Angelo Virginis.

ODE LXXVII.

I T E vota , fæderatas
 Quæ Amor plumavit alas ;
 Ite , prona sibilantis
 Africique , Japygisque ,
 Obsequente colla loro
 Inter alta nantis auræ mancipare iurgia :
 Ite ; quod rebelle pictas
 Pondus alligavit alas ?
 Ite ; jam latus sequaces ,
 Jam maritant vela , venti ,
 Jam suave somniantis
 Trudit alas , trudit auras Æoli suspirium.
 Illa nati Mater orbis ,
 Illa nostræ fidus oræ ,
 Illa nostri Luna cæli ,
 Virgo casta , prole castâ
 Mancipatum dicit orbem ,
 Et Tonantis esse MATER , VIRGO cum sit , dicitur.
 Io nubilum severas
 Stringe cælum , stringe brumas !
 Cur noverca de profanis
 Tela funduntur pharetris ?
 Cur, procellis horret hirta ,
 Et pruinis spargit aiva , nubium protervia ?

Cur

Cur apricos radit hortos,
 Cur Aprile mordet aurum
 Congelatis alga canis!
 Frondium tonsor November
 Num reciprocante brumam,
 Et nivalis cana cæli rostra, trudit effedo.
 Ite, vota fæderatas
 Quæls Amor plumavit alas;
 Ite Flora quâ perennis
 Veris inter officinas
 Comit hortos, pectit herbas
 Musicusque pictæ lucus astra terræ fasciat:
 Quâ per altos oscitatur
 Feriatus Eurus agros;
 Quâvê passio criniantur
 Sempiterni flore campi;
 Quâ capillat ebriosas
 Liberali nectar amne Floræ nantis insulas.
 Ite flores delicato
 Quos inaurat Chloris auro:
 Quos Clitumnus vagienti
 Plorat amne; cum marito
 Temulenta terra rore
 Pulchra laxat & relaxat Veris hirti stemmata.
 Ite lauri, nostra pictis
 Irrigate tecta nimbis.
 Explicatis auspicatus
 Ambulet Majus capillis.
 Et procella nil nocentis
 Liliæti magna scribat Magnæ Matris omina.
 Ite flores, quâ serenis
 Compta ridet aura cirrhis;
 Ite calthæ, Virginisque
 Stemma latè naufragantis
 Quâ cachinnat imber auræ.
 Prænotate mollè fufis liliorum literis.
 Scripta nostris æthra prælis
 Te serenas edocebit
 Virgo stellas, te Parentem.
 O Maria! curiosis

Illa commendabit astris;
 Differetque interroganti digna cælo nomina.
 Dicet auro, quæ cornuscos
 Phæbus explorat Planetas.
 Quæ tiaris casta Phæbe
 Ardet albis, & minores
 Fræna flectit inter ignes,
 Edocebit Arcton magna *magne matris* symbola.
 Ite flores; perge Virgo,
 Hospitas quæ laxat æther
 Sponte scenas; eruditi
 Quævé se Maji procellis
 Ominatus pingit imber;
 Et diferto vere pingit stemma *MATRIS VIRGINIS*.

A D

S T A N I S L A U M
 N O L I U M
 A M I C U M Æ N I G M A.
 O D E L X X V I I I.

NOli, propinquo jam gravior die
 Aurora plorat. Jam properâ fugam
 Invasit Arcturus curuli;
 Jam refugæ perijere stellæ.
 Sic ille Titan nubibus æmulos
 Proscribit ignes? sic face cum pari
 Fulsisse, rivalesque cælo
 Ferre nequit Phaëton Planetas?
 At hæc scienti, ducimus interim
 Obliviosi pocula fluminis;
 Novumque miramur serenum
 Emeritâ resides sub umbrâ.
 Quod si procaci læsus arundine
 Scheinerianum corripiam tubum;
 Ne cernat orbis inquinati
 Pauperiem maculasque Phæbi.

Pa-

Parum furenti distat acinace
 Obtusa læsæ parma modestiæ.
 Flammanur, in iustumque mites
 Degenerant animi furorem.
 Callosa sacræ frons Patientiæ
 Importuoso deteritur situ.
 Erumpit insepultus ignis,
 Dum gelidum quatitur metallum.
 Nunc lætiori mente coercitam
 Compono bilem. Jam steriles minæ
 Cessere. Pro Tridente Fulmen,
 Proque olea fero sponte Laurum.

A D

JACOBUM CARVALLIUM.

O D E LXXIX.

I Mus? an frustra graviore bruma,
 Omnis iratos ligat unda fluctus?
 Imus? an frustra solidat gelatos
 Vistula pontes?

Hic ubi nuper renuente nosci
 Semitâ vastæ rediêre naves;
 Jam volant currus, & adacta pulsas
 Rheda caballis.

Nosque dam sese vitreus per-andas
 Porrigit fornix; vada tutiori
 Calce metimur, madidasque ficcis
 Passibus undas.

Nulla, Carvalli, sibi constat ætas.
 Annus incertis equirat quadrigis.
 Certa convolvi properant fugaces
 Tempora menses.

Martio vernum fugiente cœlum
 Vitreas vinctis pedicas fluentis
 Demet Aprilis, gelidæque solvet

Vincula ripæ.

F 3

Quam

Quam modò tuto terimus cothurno
Semitam, torvæ rapient procellæ;
Et ferent Balthim super æstuosis

Frangere ventis.

O nimis fluxæ simulacra landis,
Quam modò tanto licitamur æstu!
Non secus nostræ cita transineant ve-
stigia Famæ.

A D

Serenissimum

SIGISMUNDUM
CASIMIRUM

POLONIÆ ET SUECIÆ
PRINCIPEM.

Vota Musarum.

ODE LXXX.

Hic quæ Poloni culmina Carpathi
Fastigiatis sidera collibus
Intrant, Polonicosque Fasces
E viridi tumulo propinquis
Narrant Planetis; dicitur Attici
Ferro Tyranni territus è suo
Apollo demigrasse Cyntho,
Et comites revocasse Musas:
Et pro diserti flumine Penei
Præterfluentis litora Vistulæ
Fessis propinavisse Divis,
Et Lechicas habitare subter

Justite

Iussisse stellas; quidquid acutior
 Prolusit ætas; quidquid amabiles
 Mendaciorum sub fideli
 Auspicio cecinistis anni:
 Hac te sonoris, huc dociles vocant;
 O bellicosæ gemma Poloniæ!
 Meritis Camænæ. Hic erudito
 Hospitium tibi Phæbus ipse
 Inscribit auro. Jam tibi, jam rudes
 Appollinaris præscia laureæ
 Thalia dedolat tabellas;
 Jam calamos, cytharasque Clio,
 Aptatque libros. Jam tibi Gratia
 Facunda cultis verba leporibus
 Velint propinare, & sacratos
 Eloquio graviore fontes.
 Te laureari porticus otii,
 Novumque nostri culmen Apollinis
 Sospirat! & quondam futuris
 Luna Vigil Vigilesque noctes
 Serena chartis lumina dedicant.
 Cum doctus olim Nestoream libris
 Demes senectam; cum per altos
 Ingenii ruet ala campos.
 Hic tu, Polonæ Nestor adores,
 Olim futuris jura nepotibus
 Dices; Palatinosque fasces
 Pegaseâ recreabis undâ:
 Ao in Lecheis collibus hospitas,
 Maturus olim Sarmaticis, caput
 Levasse sub gemmis Camænas,
 Magnanimo similis Parenti,
 Miti fovebis lumine. Tu brevi
 Docto fluentem vortice Peneum
 Cynthumque, Parnassique culmen
 Ingenuo repetes Mucrone.
 An ne in tenellis jam tibi fluctuat
 Apollo labris? jam ne animosior,
 Ipsoque vagitu disertus,
 Patricias moderaris aures?

Blandæque tandem, currite sæcula,
 Dixere Musæ. currite pervii
 Annique mensesque, & trecentis
 Brachia conduplicate pennis.
 Citumque nobis sistite Principem
 Inter Polonæ limina Phocidos;
 Ut oris & maturus ævi
 Castalios vacuet canales.

FLORA REGALIS.

Ex amænissimis REGUM POLONIÆ
 hortis in Suburbio Cracoviensi sitis, quos
 identidem per ferias æstivas invisebat,
 expicta.

ODE LXXXI.

SI nec patentes temnis hortorum domos
 Ac plana Floræ compita;
 Huc, huc, curules Pegasi pennas super,
 Apollo ludorum Parens,
 Huc laureatos coge Musarum choros,
 Blandosque metrorum sales.
 Descende Cyntho, præfer hortos rupibus;
 Scabrumque Parnassi caput
 Postpone teneris æsculetorum thoris.
 Præpone flores cautibus.
 Hic ipse passis ambulat Majus comis,
 Majoque cognata otia
 Sub explicato frondium tentorio
 Comptis amænatur jocis.
 Hic mitigati blandius Favonii
 Mulcent apricantes rosas.
 Ipsi te odoris provocant suspiriis
 Flores, gemelli fiderum,
 Hiantibusque casta diducunt labris
 Et pollicentur oscula.

Illic fœderatas Africus sopit tubas ,
 Lenescque somniant Nori :
 Gratoque Zephyrus haliu flores fovens
 Miti cachinno verberat.
 Hic oscitantes provehunt Etesiae
 Renata veris gaudia.
 Ridet pudica floeos fratres rosa :
 Repanda rident lilia ,
 Lenique ventorum increpatæ murmure
 Sese alloquuntur arbores.
 Hic, te disertum verberante barbitum,
 Jucunda nutabunt sata ;
 Nutabit omnis frondium saltu rosa ,
 Tardique saltabunt rubi.
 Saltabit hortus. & levi ductas choro
 Gyrabit æther arbores.
 Tenebit acres interim buccas Notus ,
 Grandescque mutescunt soni ,
 Et complicato jurgiorum murmure ,
 Raucus filebit Africus.
 Quin nec propinquas alloquetur arbores
 Arguta volucrum cohors ;
 Sed cuncta mutum sopiet silentium ,
 Blandoque sternet otio.
 Et sola tantum Etesiarum flamina ,
 Ac mollis auræ sibili
 Inter loquaces muscitabunt dactylos ,
 Vocemque conjungunt lyræ.
 En discolori flore lucentes patent
 Herbasque pascunt aræ ,
 Suasque duro fiderum senatui
 Immunitates explicant ,
 Et tot sigillis, pænè quot rosis , tument ,
 Suasque signant literas !
 En claudit hortus flosculos sambuceis
 Incarceratos sepibus ,
 Textisque castæ Chloridis colonia
 Sese coronat manibus !
 En illa teneri veris adolescentia
 Crispante juvenescit solo !

Pudica ab ipsis floribus Floralia
 Luduntur, & terram beant,
 Ac æmulandas libero stellas polo
 Tuentur, & cælos petant.
 Hinc illa florum nititur in altum seges,
 Nubesque paulatim subit,
 Ambitque cælos. hic tibi *Virgo parens*,
 Tuoque sacra Nomini
 Hic eloquentes educat tellus notas,
 Tunumque pingit Symbolam.
 Hic sub ruborum densiore milite,
 Crebrisque spinarum Rosa
 Horrescit armis; crederes rursus in suo
 Videre Danaen carcere:
 Et rursus Helenam subter armorum minas
 Suo reservari proco.
 Hic erubescit, hic suos pallet rubos,
 Spinæque cælat frondibus.
 Hic delicatas aureis mitras pilis,
 Flavumque crispas verticem,
 Et pertinacis vellicans hamo rubi
 Ad se viatores trahit;
 Ac tot decoris replicata coloribus
 Varia meretur nomina.
 Nunc vulneratæ *floridus* terræ cruor;
 Nunc *parva stellarum* soror:
 Nunc castiori consecrata lumine,
Pudica pratorum *Venus*:
 Nunc osculati Veris obrysum salit
 Sese votari *basium*.
 At si *MARIAM Mysticam* voces *Rosam*,
 Totâ rubescit purpurâ:
 Totoque cydaris aureæ motu tremens
 Tantâ superbit æmulâ.
 Pubescit illinc, attamen jam sutili
 Canescit argento solum,
 Et florulento lilieta frigore
 Latas inundant areas;
 Vernoque lacte languidum quassant caput,
 Ætatis innocentiam,

En ut minutim fluctuant, & è suis
 Suspensa pendent caulibus!
 Ut candidatis turbinata paginis
 Album merentur calculum,
 Et sustinentes grandius premunt bases,
 Flavoque rident stamine!
 Illinc jocosò pensiles suspendio
 Irridet aura fosclos;
 Vernansque socias inter Hyacinthus rosas
 Crispante stipatur comâ.
 En Caltha, florum Proteus, totos suo
 Intexit agros vellere.
 Imparque proprio ponderi ora languido
 Acclinat ad terram osculo.
 En explicatis Tulipæ captant labris
 Amæna Phæbi lumina!
 Et, si vel atrâ pellitur noctis rotâ,
 Vel insepultus Nubibus
 Titan serenas invider mundo comas,
 Turbante Cauro sidera;
 Et illæ apertos protinus claudunt sinus,
 Tristemque vultum contrahunt.
 En ordinatis carminatim lineis,
 Se spica Nardi porrigit!
 Florentibusque Rosmaris tua radiis
 Sese coronat infula.
 Illinc verecundâ Irides florent genâ,
 Et tam modestè subrubent;
 Ut ipse florem pænè credatur Pudor
 Propriâ animasse purpurâ.
 Nec falsa terris nascitur Thaumantias
 Minusque diverso caput
 Distinguit igne: hinc æmulas astris rosas
 Effingit; illinc lilia.
 Hinc tristiores fuscant inter purpuram;
 Hinc lætiores muricem,
 Inexplicatim pensiles tornat Scyphos,
 Et picta Floræ pocula.
 Illinc minore flore Narcissus niter,
 Canoque pallefcit gelu.

Quem si loquaris, suscitata flebili
 Suspirat Echo murmure.
 Adhucque mediâ voce Narcissum vocat,
 Snaſque deplorat specus.
 At nec sub uno flore Narcissus latet,
 Nec crine eodem fluctuat.
 Illic fideli purpuram mendacio
 Mentitur, & fingit rosas.
 Illinc pudico subrabentes murice
 Vivas odoris pixides
 Suspendit; inde luteas refert notas,
 Floræque tintinnabula.
 Hinc ditiori pingit auro pendulam
 Floris tenelli bracteæ.
 Ac distributis in modum stellæ comis,
 Flavum rotundat verticem.
 Illinc cruentum mentiente sericum
 Nutat labatque coccino:
 Aut nigricante buxum ferrugine
 Sensim colorem diluit.
 En rursus idem in aureis flaver genis,
 Auroque ridet duplici.
 Argenteoque lacte conspersum caput
 Virente concludit mitrâ:
 Et quâ supremi verticis surgit coma,
 Raro rubescit sanguine!
 Unum quis unquam crederet florem unico
 Vernare dictum nomine.
 Sed quâ explicatæ porriguntur arbores,
 Parvosque despectant rubos.
 Quæ lautior Pyramis vernat comâ,
 Aut vere majori viret?
 Hinc viva Laurus Daphnidem celat suam,
 Phæbumque non vitat procum:
 Illinc superbum florê turri caput
 Procera pomus erigit,
 Et sub globosa frondium testudine
 Æstiva nutrit frigora:
 Pyrusque celsis grandè tecta frondibus
 Vastos relaxat fornices.

Trophæa terræ crederes victricibus
 Intrare nubes infulis.
 Et ne supino diceret quisquam DEUM
 Isthæc patrasse brachio.
 Quotcunque cerno folia, quotvè flosculos
 Crebris notatos lineis,
 Tot credo ductas sedulæ limas manue
 Laboriosæque indices
 Dextræ lituras: nam quis exquisitiùs
 Vel scripta limavit sua
 Vel scripsit unquam, aut paginas severius
 Censore correxit stylo?
 Quis te parentem nesciat florum DEUS?
 Quis te marito nesciat,
 Herbas ferenis esse vestitas togis,
 Rudesque depingi areas?
 Tu molle pandos circinasti flosculos;
 Tu cana tornas lilia,
 Castisque præfidiarios fentes rosis
 Certo catenas fœdere.
 Tu delicatis contegis tapetibus
 Verni pavementum soli.
 Tu temperatis imbribus florum sitim
 Extinguis, & plantas rigas.
 Ad te omnis hortus floreas tendit manus,
 Et densa pandit brachia.
 Tibi dissipatis supplicantes frondibus
 Curvantur excelsæ arbores.
 Et in rotundos distributas urceos
 Omnis rubescit flosculus.
 Sed en & ore, nescio quid, pallido
 Tibi loquantur lilia;
 Ipsique flores, nescio quid, pandulis
 Mutire conantur labris!
 Absiste nervis Phæbe, quin Patrem suum
 Ipsi alloquantur flosculi,
 Et Chloris ipsa florulentis vocibus
 Parenti aduletur DEO.
 At nos Polonis interim gestis manum,
 Totumque lassemus diem.

Totus Polonis Regibus fudet stylus,
 Totæ sacrentur feriæ.
 O quæ serenum gemmei, Virgo & Parens,
 Cæli pavementum premis,
 Et excubantes fiderum accendis rogos,
 Robur Clienti suggere.

AD GREGORIUM BAXONUM

De extemporalis Poësi iudicium.

ODE LXXXII.

Quisquis jocosæ percitus entheo
 Extemporalis ludere carmine
 Præsumit; horrentesque nosci
 Præcipiti vomit ore versus.
 Ille aut magistræ laudis avarior
 Formosa vulgi nomina deperit:
 Aut sacra, Musarumque leges
 Indocilis temerat Sacerdos.
 Odit profanæ verba loquentiæ
 Laboriosi culmen Apollinis.
 Repentè nil pulchrum; frequenti
 Urfa suos polit ore fætus.
 Sublime quidquid vult, solido fover
 Natura partu: sic virides diu
 Crevère lauri; crevit illa
 Æthereæ cedrus æqua nubi.
 At ulva, vel quod vilis aspici,
 Submissiori verrit humum comâ,
 Serpillum, inæqualesque lappæ,
 Exiguus viruère lustris.
 Sic dum madenti rore tepentior
 Exsudat æther, innumeros parit
 Nox una fungos; sic minores
 Spe citius vegetantur herbæ.
 Repentè natum carmen in extimas
 Vanescit auras. Frange volubiles,
 Baxone, nervos, curiosa
 Pegaseo metra stringe fræno.

Nam

Nam cui supremis Musa natat labris,
 Spumâque tinctum carmen, & obvio
 Extrusum palato cespitanti
 Accumulat nova damna linguæ.
 Præcogitato dulcius influit
 Thalia versu: quod cita parturit
 Prurigo, de sublimioris
 Ingenii ruit arce carmen.
 Absiste plebes, me juvat interim
 Lassata crebro pagina vulnere.
 Multisq; detritus lituris,
 Sollicito calamus cerebro.

Meta Votorum.

O D E LXXXIII.

Q Uid profunt Parii pegmata marmoris,
 Sublimisque domus; quam Phrygiis graver
 Trabs innixa columnis,
 Testo subter eburneo?
 Quid prodest pedibus vix patiens premi,
 Stratum Tænartis marmoribus solum?
 Aut vivis pretiosa
 Sapphiris laquearia?
 Quid prodest Tyrio lana satur mero,
 Captivæque suis divitiæ seris;
 Et quodcunque stuporem
 Vulgo conciliat decus?
 Nil me regna juvant; nil iterum canam,
 Quanquam gemmifero sordidus alveo
 Pætolusque, Tagusque
 Et magni solium Jovis.
 Nil me divitiæ, quas vomis aureo
 Præceps Inde vado; nil juvat aurifer
 Toro Lydius auro,
 Et ditis pretium Cypri.
 Hæc poscant alii; me minor interim
 Intonsa retegat cespes arundine,
 Plebejâque lucernâ
 Virtutis dominæ manus.

Hanc

Hanc desideriis ingemino meis,
 Hanc nunquam tacitâ sollicito prece,
 Illâ vota precesque
 Ac suspiria compleo.

ELOGIUM LYRICUM

Perillustri & A^{dm}. R^{ndo}. D^{no}. D^{no}. Alberto
 Szerebryski Canon. Cracoviensi. Ob Sacel-
 lum S. Francisci Xaverii, Indiarum APO-
 STOLI, Cracoviæ, in Regia SS. PETRI
 & PAULI Basilica egregiè exornatum.

ODE LXXXIV.

SUnt quos petrosæ fragmina Lydiæ,
 Et è Lycurgi montibus eruta
 Silex, peregrinumque marmor,
 Et Pariis variata clarant
 Trophæa crustis. Alter inania
 Jam panè tactis culmina nubibus
 Immiscet; addendumque stellis
 Tegmen agit; nimiasque cælo
 Inducit ædes. Hic veteres solo
 Exæquat arcès, fanæque diruit;
 Fumoque Majorum sacrata
 Tecta novis onerat colossis.
 Eheu! ruinas condimus! obrunt
 Ipsa eminentem marmora gloriam.
 Casura molimur; gravesque
 Magno emimus pretio timores.
 Quidquid superbis addimus arcibus,
 Terræ & sepulchro demimus. En gravi
 Lassata fabrorum tumultu
 Stare negat, titubatque tellus!
 Et iusta cæli fulmina provocat
 Sublime marmor, cur minitantium
 Irasque Fatorumque rixas,
 Magnificis alimus fodinis?

At

At dum insolentis lege superbiæ
 Partum verustos corrigimus lares ;
 Jam pænè defacrata cælo
 Templâ labant : & anhela crebris
 Delubra rimis. Jam propè pauperes
 (Quanquam vetustæ cura tenet domus)
 Ad astra migravère Divi :

Nam rudibus malè nixa fulcris
 Gemmas profanis ædibus invident.
 Et obsoleto fana silentio

Divosque , Divorumque Nomen ,
 Et patrios tumulant Honores.
 Sic & propinquæ regna Bohemiæ
 Formidoloso Mars quatit impetu :
 Ausosque ditius vel ipsis
 Cælitibus habitare Reges
 Neglecta sternunt Numina. Sic tibi ;
 Defuncte tantis Panno periculis ,

Antiquâ divisère sceptrâ
 Odrysiæ nova jura Lunæ.
 O cui fideli Relligio manu
 Sublime sacris Nomen Honoribus
 Apravit ; illustresque nosci
 Emeritis Titulos trophæis ,
 Divine Mystes, cum radiantia
 X A V E R I A N O pegmata nomini
 Educis & S I G S M U N D I A N O S ,
 Ausoniâ tegis arte muros :

Tibi perenni marmore durior
 Non pænitendis Fama caloribus
 Assurgit : Arctoumque culmen ,
 Et geminos tibi sacrat axes.
 Et ipse quanquam thuricremo sibi
 Stipata fumo sacra per exteras
 Fulsère gentes , quâ Goana
 Memnonium rubet ora solem ;
 Quanquam trecentis pervigil ignibus
 In Mexicanæ collibus Indiæ
 Stet ara , Brasilæque turres
 Perpetuo famulentur auro :

Tibi

Tibi Patronâ XAVERIUS manu
 Denata rursùm sæcula prorogat;
 Arasque dignatus Craceam
 Ingreditur novus Hospes urbem,
 Qua liberali prodigus entheo
 Tuo beatæ munere dexteræ
 Invitat ardor, & recoctum
 Dædaleâ secat arte marmor:
 Ac eruditâ calce nitentia
 Suspendit alto Symbola fornice;
 Auroque disunctam lacunar,
 Arte novos imitante flores.
 Tibi Myrones, & pretium novi
 Debent Apelles; quos propius sacris
 Inducis Aris, annuenti
 Cæla jubens placuisse Cælo.
 Humana quidquid dextera condidit,
 Humana sternit. Subruit æmulos
 Natura conatus. In una
 Cum Phrygibus jacuere tumba
 Superba quondam Pergama; nunc cinis,
 Et incolentum rudera murium.
 Quò vasta Carthago? quò avaro
 Ære graves Amathuntis arces?
 Et illa quondam Roma, nimis suæ
 Oblita Romæ! surgit & occidit;
 Surgetque, & occidetque rursus
 Divitibus tumidum ruinis
 Inflatu orbis. Nulla sibi satis
 Constatit Ætas. Nulla diu sui
 Secura moles. Multa magnas
 Hora tulit; rapit una Turres.
 Tu certus ævi sæcula grandibus
 Frenas lapatis: Tu fugientia
 Momenta, perniceſque Lunas,
 Et refugos super orbe soles;
 Ac larga pennæ lustra tenacibus
 Arctas catenis. Te superûm favor,
 Et aucta SEREBRYSCIANIS
 Cælituum monumenta RIVIS

Peren-

Perennioris non dubium spei.
 Sanxere Civem. Tu minitantiū
 Compescis annorum furores,
 Ac vetulæ cariem Senectæ,
 Et excitatos divite parietes
 Abscondis auro. Jamque volubilis
 Secura Fortunæ serenas
 Marmora perpoliēre venas:
 Ipsæque sese sternere calcibus
 Gratantur ultro, jam Patrias Tibi
 Hinc inde suspendere Ceras,
 Quā TRIPLICI madet AMNE saxum:
 Triplexque Ganges Stemmata de Tuo,
 Tagusque triplex volvitur: & simul
 Hermique Pætolique dites
 Diluvio locupletiore
 Inaurat undas. Sic memori Tuum
 Eternitatis Flamen in æquore
 Volvetur; æternique sacros
 Eridani cumulabit amnes.

P R O
 EODEM PERILLUSTRI

E T

ADMODUM R^{NDO} D^{NO}.

Ad S. Franciscum Xaverium

VOTUM.

ODE LXXXV.

DIVE cui fulvo tumidus metallo
 Gemmeas inter Brasidium saburras
 Supplicat Ganges: rubeique largus
 Fluminis Indus.

Quem

Quem Molucanū didicere tractus
Aureā Nomen sonuisse linguā?
Et pedum Japon minor; & sequestri

Regia Bungi,

Huc ades quā te SEREBRYSCIANUM,
Arte nativas imitante gemmas,
Marmor invitat; vigileſque ſacro

Ignē lucernæ.

Quā Timantæ genio Palæſtræ
Viva ſtellatus rotat aſtra fornix;
Nec ſpei caſſum laquear ſuperbo

Invidet auro.

Quā Tunetanis animatus herbis
In tuos geſtit color ire vultus;
Et ſuum fronti decus, æmulamque in-

fundere mentem.

Hinc & hinc fixum geminis laborat
Poſſibus marmor: minus eruditæ
Cæla Naturæ; pretioque doctus

Certat Apelles.

Nec tamen cedit pretio; nec arti
Ille, qui prompto tibi ſervit ære:
Et ſuum vincit propè muntus ipſe

Muneris auctor.

Vincit impenſas Animus, nec ulla
Lucra collatos pariant favores.
Nec latex fontem ſuperat; nec hauſtum

Flumina Pontum.

Ergo bellacis columen Navarræ,
Quā tui certus SEREBRYSCIANI
Pectoris candor vocat, expeditos

Dirige paſſus.

Ille ſeu multæ miſerūm catervæ
Neſciam ſtringi, timidamque noſci
Porrigit dextram; queruloſque nummis

Ditat egentes.

Sive dorandis opulenta Divis
Dona diſpenſat: benè contumaci
Conſulit Fato, redimitque magnæ

Tempora Famæ.

Quos fatigatæ peperêre Lunæ,
Una collectos rapit hora census.
Volvitur sensim, terensque gyrat
Copia nummi.

Pauper est, qui plus cupit obleratis
Incubans gazis. sua dona parcus
Qui premit, perdit; perimens sepultæ
Semina laudis.

Ille qui sparso pretiosus auro
Panperes ditat superos; suasque
Elocans gazas meliøre Numen
Fœnore stringit.

Ille Fortunæ, dubiæque gaudet
Certior sortis, cui grata iustum
Astra vestigal, solidumque pendent
Fata tributum.

Talis erectis, tibi Dive, votis
Se cliens sacrat; Patriumque largo
FLUMEN electro; nec avara clausæ
Scrinia gazæ.

Quà SIGISMUNDI tholus, hospitalis
Ad latus PETRI, tibi dedicatam
Porticum pandit, facilemque cerni
Erigit arcum.

Si tibi proni studio clientis
Regius multo lapis ardet auro:
Si Craci culmen placet, & propinqui
Petra Veveli;

Sic ei magnæ per acuta Famæ
Limpido TRIPLEX fluat AMNIS auro,
Semper illimis liquidoque semper
Dives obryzo.

Sic procellosi vacuus duelli
Vitreo totos bibat ore cælos,
Donec immensum subeat refusi
Numinis Æquor.

CARMEN SECULARE,
DEI MATRI VIRGINI

Ineunte anno à nata in terris Sapiëntia
M. DC. XLIII.

E VOTO METAPHYSICORUM

Ad metas humanæ Sapiëntiæ consistentium,

IN COLLEGIO KARNKOVIANO
SOCIETATIS JESU.

In gratiam Condiscipulorum
DECANTATUM.

NEC me Latinis æmula vatibus
Exemit ætas, Tendite Gratiæ
Lyraſque chordaſque, & diſertis
Mane novum recreate plectris.

Jam nata rorem Lux ſcientibus
Propinat agris: ſurgite Præſides
Deæ, *Marianumque vatem*

Caſtaliò redimite ſerto.

Non fata Trojæ, non Agamemnonis
Multo redemptam ſanguine lauream
Canemus, aut ſparſas Achillis

Buſta ſuper tumuloſque palmas,
Tibi, diei *Prodroma*, Thraciò
Interrogatam pectine barbiton

Tentamus, attractoſque nervos

Ad tacitam moderamur aurem.

Tuo, recentis tænia ſæculi,
Et nexa denſis orbita menſibus,

Expiret in ſinu: renatæ

Hinc iterum remeent Kalendæ.

Tibi

Tibi propinquis sanguinibus novum
Signamus Annum; cum sibi Vagiens
Infante sacratum cruore

Nomen emit titulosque VERBUM.

Tibi dicatum, Dia Parens, AVE
Quæ narrat horas machina quolibet
Persolvit ictu; & ter monente

Quæque dies dabit ære SALVE.

Utcunque casti nomine Sideris
Expergefactæ prævia Gratia

AURORA diceris modesto

Castius erubuisse vultu.

Non te Phaneres, non nimio dies
Extinguit igni. Tu mihi blandius,

O Virgo, sub meridianis

Mane refers; Cynosura, flammis.

Quin & supernæ maxima GRATIÆ

Dicere MATER; cui vigilis sacrum

Caput coronavere stellæ;

Cui famulum sociata cælum

In circularem sidera tæniam

Stellis Planetas diffociantibus

Coëgit, & bis sex fluentem

Sideribus cohibere crinem

Affectat ultrò: cui adamantina

Pallent supinæ cornua Cynthiæ:

Et ipsa necquidquam perosa

Eximiam capitis tiaram,

Tibi decentes neçtere calceos,

Et virginali non humilem pedi

Aptare gratatur cothurnum,

Aque ruis melius serenum

Hauissile plantis. Quid memorem simul

Tinctas pudici lumine Phosphori

Fulgere malas; ac honestis

Tempora subrabuisse flammis?

Quid ad fluentis symmata pallii,

Si quando, Mater, tendis in aureum

Cæli pavementum, trecentas

Sub pedibus vigilare stellæ?

Quas

Quas ludibundi dextera parvuli
 Hinc inde flexi straminis in modum
 Prehenſat; & ridente vultu
 Innocuos tibi monſtrat ignes.
 Utcunque nobis diceris Aurea,
 Quam ſumptuoſis marmora colligant
 Hinc inde gemmis, & trecentis
 Digna *Domus* ſupereminere
 MARIA pinnis! ſeu tibi Cedrinæ
 Auro gravatos tollere fornices
 Certant columnæ; ſeu per amplas
 Gemma frequens tibi ridet ædes.
 O me beatis poſtibus additum
 Adſcribe vatem! me, *DOMUS AUREA*,
 Stellasque nolentemque cælos,
 Hoſpitio meliore virgo
 Dignare Mater! ſi tamen ardua
 Non pænitendæ *CASTRÆ* potentiæ
 Metaris, & rurſum *ORDINATA*
 Belligeris acies ſub alis
 Dicere? lectum me tibi militem
 Adſciſce, Virgo; me tua potius
 Sub ſigna, ſacratumque Martis
 Auspiciū, rigidasque rurſum
 Adſcribe turmas? non ego proprii
 Parcū cruoris, Neſtorios ſinam
 Impunè graſſari; aut caninos
 Sacrilegi fremitus Arii.
 Certus triumphī, certus in obvīa
 Calvinianæ monſtra protervīæ
 Armabor, iſtantesque rumpam
 Virgineis acies trophæis.
 Tum poſt peracti claiſſica prælii,
 Si forſ Cadanis *PALMA* vocaberis
 Florēſ torymbis; ipſa noſtrum
 Non humili caput, ipſa vere
 Umbrabis olim; non ego laurea
 Nunquam vetuſtæ brachia Daphnidis;
 Frondeſque Dodonæ, aut dicatum
 Herculeo folium labori

Desiderârim, si mihi vel Rosa,
 Vel innocentis florida LILII
 Hyems triumphales decoro
 Flore velis redimire crines.
 Quin nec molestis horreo tempora
 Sepire spinis. si mihi Lilium
 Exinde surges, delicatis
 Immeritam religare frontem
 Dignata fertis. O radiantium
 Exuberanti lumine vivida
 FENESTRA calorū, innocentī
 Digna magis radiare vitro.
 O PORTA Caeli! gemmea siderum
 O porta virgo! nobile Regii
 ALTARE cultus, quod trecentis
 Gestit Amor cumulare votis.
 Quocunque tandem nomine fulseris,
 Tuo quorannis lumine tetricas
 Solabor horas, seu resurgit,
 Seu venulo labat ore Titan.
 Si te Phanejem dixeris: illico
 A ram sacratis torreo ignibus.
 Sed dicta rursus dissonanti
 Flas tepidos Cynosura ventos:
 Quis ille vero Fons vitreis vocat
 Ad se labellis? quæ salientium
 Procella lympharum bibaces
 Explicuit sine labe fluctus?
 Heu quanta casti me sitis occupat
 O Virgo, fontis! da cupido sacrum
 Haussisse nectar, sine tu FONS,
 Sive suâ PUTEUS vocaris
 Illimis undâ: non ego garrula
 Apollinaris flumina Pegasi
 Vovebo, si vivacis undæ
 Virgineos referabis amnes.
 At nunc, tuorum si qua clientium
 Te cura tangit; pulchra volucris
 Protende tantisper Favonis
 Lora, super bijugæque pernix

Adscende ventos: te juvenum frequens
 Suppirat ordo; te vigilantibus
 Aræ lucernis, supplicisque
 Ingeminat pia flamma ceræ.
 Tibi, *Modorum* gloria, Lesbios
 Gratante pleetro colligimus modos;
 O Mater, Æternum administro
 Digna Modo genuisse VERBUM.
 Hic, quā mitrato vertice celsior
 Tibi supinis cornibus annuit
 AGNUS, superstitesque nobis
 Auspicio potior, Colchos,
 Crispumque Phryxo non minor æmulo
 Suspendit aurum: quā tibi subditæ
 Lassantur aræ: & digniora
 Herculeo monumenta furto.
 Qua grata doctæ nœnia Palladis
 KARNKOVIANIS manibus assidet,
 Udæque deplorant Camænæ
 Præsulei cineres sepulchri:
 Quā præsidentis Arx *Sapientie*
 Inter minores summa *Scientias*
 Edicta dispensans, Lecheam
 Non dubio ciet ore pubem.
 Quam ponè flexo cernua vertice
Natura adorat; cui capitis minor
 Se spontè submittit *Mathesis*,
 Et *Logica* genius Minervæ.
 Huc, increatæ quæ SAPIENTIÆ
 Mater vocaris, virgineos age
 Molire currus; huc vel ipsa
 Te queruli vehat aura voti.

Quies

QUIES POST LECTIONEM
THEOLOGICAM.

AD PEDES
VIRGINIS MATRIS
PUERUM JESUM
AMPLEXANTIS.

ODE LXXXVII.

Fessus Theologi dissidiis fori,
Hic ad virgineos me jacio pedes;
Mitis somne veni, clausaque languidis
Adduc lumina palpebris.
Alternâ vegetum stat requie caput:
Et se interposito mens fovet otio.
Nil durat nimium. Tensa diu fides
Plectrum deserit & manum.
O qui Liligero virginis in sinu
Blandum pupe cubas, tu mihi languida
(Virgam Mercurii temno) oculi vitra
Dulci sparge papavere.
Junois dubio somniet in sinu,
Quem Fortuna juvat, dum mihi tutior
Affusum dominos virginis ad pedes
Somnum conciliet quies.

A D
R E M I A N U M
F E S T I U M.

De suis scriptis, eorumque publi-
candorum morâ.

O D E LXXXVIII.

CUR diu tantis, Remiane, curis
Opprimor, quæris: quoties minores
Ingeniû partus minus expetitæ

Commodo luci;

Sepe *Cunctor*, nimiumque tardus
Audio vates: mihi sæpe dicis
Vera *TESTUDO* digitos, & ambas
Possidet ulnas.

At nec à tantis monitus querêlis
Occupo tardas magis ipse pennas;
Et citum nasci gravibus calorem
Tardo lituris.

Ante maturis mea charta canis;
Ante deponrano adolescat ævo;
Ante versetur, crucitata donec
Cura senescat.

Non ferunt longam properata lucem.
Temperat nostrum Maro dux calorem;
Perque bisseños vigilata quondam
Thebais annos.

Fædum in Parnasso monstrum,
turpis inter Poëtas invidia.

O D E . L X X X I X .

O Nata pulchras inter adorea,
Lætum tuentis prodigialior
Propago famæ! o in decoris
Progenies malè nata cunis!
O laureorum blata cacuminum
Profana, fæti non populariter
Proles Honesti! dicta quondam &
In mediis habitasse cælis.
Enate multis Livor in ædibus,
Adulte multis, te sibi disparem
Inter Planetares ruinas
Dius Honor genuisse partum
Narratur olim. Te per & inclytas,
Etsi impotentes stare pedes, manus
Juvaret heroum tiaras,
Et solidæ monumenta famæ
Impunè reptasse; ac mediis super
Mayortiorum culminibus Ducum
Hæsisse passim; pèr suasque
Se se iterum recreasse mortes.
Quis ille? verò (pro superùm fidem!)
Quis ille tandem per medias tui,
Apollo, Parnassi nivales
Se genius graviore passim
Incestat aurâ. quæ furia impio
In eruditâ serpere laureas
Luctatur ausu? quæ sacratas
Aonidum populata frondes
Se pestis infert? quam macies propè,
Pallorque fædis pingitur in genis,
Horrorque, qui frontis serenos
Inciliis sepelivit ignes?

An & scelestum, sit licet innuba,
 Thalia partum jure stupentibus
 Effudit astris? proh vetustas
 Excidium, interitusque famæ!
 Sic & sacrati culmen Apollinis
 Infame passim corripuit nefas.
 Ipsosque jam passim Poëtas
 Livor edit spoliūque laudis.
 Ille excubanti Dædalus impete,
 Perjura nostris laudibus impulit
 Dolabra; quæis parvas videri,
 Pergit adhuc tenuare laudes.
 Vel si supremi gloria nominis
 Nolit dolari, protinus horridam
 Se volvit in nubem, & latentes
 In nebulis terricoque fumo
 Celare laudes pergit, & impias
 Inhalat umbras: hinc meritis frequens
 Se vesper infudit trophæis,
 Hinc vetulæ periêre laudes.
 At, si sacrati restat adhuc amor
 Collis Poëtæ, si vice consonâ
 Æterna magnorum vocamur
 Posteritas sobolesque Divūm:
 Si dius omnes altius impulit
 Apollo vates; pellite perfidam
 E valle Permessi, aque castis
 Invidiam prohibete Musis.

A D

FELICEM GEORGIUM.

Christophori Baldovini Ossolinski Palatinidæ Sandomiriensis, Stobnicensis Ropezycentis &c. Capitanei filium.

O D E X C.

SUnt quos patricii stemmata sanguinis,
Et consanguineæ symbola gloriæ

Ignavos faciunt: qui patrium decus
Cunis intumulant suis.

At tu Sarmatici fax nova climatis,
Fax Ossoliniis addita fascibus,
Nunquam propositi nominis immemor
Magnis passibus emica.

Seu te belligeræ circulus orbitæ,
Inter Sarmatici fulmina prælii,
Ac immersa suis spicula cædibus
Et mistos gladiis globos.

Sêu Bellona truci percita classico
In conferta suæ prata Podoliæ
Invitat, rigido fortis acinace
Latas ibis in areas.

Et de Tartaricis vulneribus tuum
Implebis gemino nomen anhelitu:
Nec parvus proprii sanguinis hosticum
Totis viribus hauries,

FELICEMQUE tibi te fore dixeris.
Si fors pro patriæ finibus arduum
Fati amplexus iter magnanimo frequens
Vulnus nomine sarcies.

Hic post emeriti classica prælii,
Ac absterfa levi vulnera spongiâ,
Infundes clypeis vel tibi proximo
Fessum corpus in aggere.

G 4

Post

Post haustasque gravi de galea nives,
 Evictamque famem, lætior ardua
 Ad suprema novæ culmina gloriæ
 Faustis ibis Etesiis.

Quod si pæciferæ Palladis atria
 Marti prætuleris: protinus huc, ubi
 Sudor Pienis præfuit arcibus,

Pronos curre per aggeres.

Hic gentilitiæ prodigus ASCIÆ
 Cælas de viridi culmine laureas
 Doctâ fronte feres, fertaque fortibus
 Immiscebis adoreis.

Et junctas patriis Fascibus Ascias
 Doctâ lege jugans consiliis Patrem
 Effinges, patriæ lapsaque proprio
 Sistes sceptrâ periculo.

Tunc conferta suis rostra curulibus
 Distractumque gravi dissidio forum
 Leni voce tenens Herculis aurea
 Stringes pectora compede.

Vel si sædifragi Cynthia Concani
 Armatos Geticis ensibus Ædonas
 In nos impulerit; prælia, & asperæ
 Suadebis juga gloriæ.

Tunc & non vacuo nominis omine
 FELIX à Lechicâ gente vocaberis,
 Et patrum decus, non popularia

Doctus vincere nomina.

At nunc cum teneræ vincula Fasciæ
 Plexas non humili stamine dexteras
 Infanti cohibent, cresce volentibus

Felix progenies Diis.

Cresce ô magnanimo dignus Avo Nepos,
 Primis ingenuam stertibus indolem
 Confellulque Patrem; cresce novas tuo
 Spes cum nomine nutriens.

In cos qui exoticis ac inusitatis
nominibus delectantur.

O D E X C I.

AT ô Polonæ quisquis amicior
Virtutis hæres, projice barbaros
Ritus, peregrinumque nomen
A Lechicis prohibeto fastis.
Nam cur Latino Scipiadâ minor
Victoriosæ symbola gloriæ
Inuadit, & sublimiores
Romulei titulos Quirini;
Qui militaris parcior indolis
Paterna quondam tela Decembribus
Exussit in focus, & altas
In stimulos humilemque stivam
Coëgit hastas? dum tenui manu
Sulcans paterni jugera prædii
Fodit reluctantem juvenicum,
Et patriis secat arva pilis.
Ac pro revicti verricibus Getæ,
Aut Tauricani milite Concani,
Prosternit imbelles aristas;
Hâcque sua tegit arva strage.
Alter furenti percitus impetu
Iræque largus, mitibus asperos
Confundit Augustis Neronēs,
Et veterem crepat ore Numam.
An & ferarum (prô Patriæ pudor!)
Indigna nobis nomina fingimus,
Pardisque commissos Leones
Ingenio exprimimusque factis?
At ô Polonæ si quis amor rei,
Ignota nobis nomina patriis
Delete de fastis, Quirites,
Et veteres renovate ritus.

Hic acer ensis, ac gladii; arduis
 MIECISLAORUM nomina dexteris
 Interpretetur, & redemptam
 Belligero paret ense famam.
 Alter, regendæ laudis idoneus,
 Potensque famæ, moribus exprimat
 Nomen VLADISLAI, sciatque
 Certa suæ dare jura laudi.
 Hic non inani nomine sedulus
 PREMISLAORUM se genio ferat
 Illustrem; & inclinata quondam
 Consiliis animisque sistat
 In se ruentis culmina patriæ
 Infractus Atlas. Hic LECHUS audiat,
 Hic LESCO, nobilisque PIASTUS;
 Hic Lechico ZEMOMISLUS olim
 Illustris auro. Si veterum tamen,
 Quos densiori fusa volumine
 Caligo, gentilisque ritus
 Immemori sepelivit urnâ,
 Pudet Parentum: sunt alii tibi,
 Polone, fasti; & vel Latios super
 Inscripta colles, vel Pelasgis
 Nomina nobilitata saxis.
 Quæ vel professâ conspicuus fide,
 Vincens aperto lilia pectore
 Candor fatetur; vel refusus
 Purpureo cruor ambit ostro.
 Sunt sacra quondam, sunt merito Lechi
 Recepta cælo nomina; sunt quibus
 Servata libertas, & auro, &
 Supplicibus vigiles lucernis
 Accendit aras; hinc tibi faustius,
 Olim futuris danda nepotibus,
 Polone, non vanum futuri
 Nomina suppeditabit omen.
 Hinc nata proles, non vacuum sui
 STANISLAORUM nomen; & intima
 Bene apprecantis ominetur
 Vota spei, similesque Patrum.

Promittit ausus; quæis ubi grandior
 Ætas virilem fuderit aleam,
 Patriſque patriæque certâ
 Laude decus, pretium famæ
 Non otioſis aſſerat iſtibus,
 Inviſtus hæres. hinc alius tibi
 Aſſurgat ALBERTUS, Polonæ
 Gentis amor, patriæque florem
 Vel FLORIANI nomine præferat;
 Vel indecori fæderis otia
 Rumpenda promittat, vocandus
 Non humili CASIMIRUS æſtro.

SUMPTUOSUS MODERNI SÆCULI MENSARUM

A C

CONVIVIORUM APPARATUS.

ODE XCII.

GULæ magiſtrum perſequar, Muſæ, ſcelus.
 Ultore Vates carmine.
 Ventrinè tantum vivimus? Myſtæ gulæ,
 Voracitatis Præſules:
 Sordent ſub axe patrio natæ dapes;
 Avita ſordent ferula.
 Et nî macello farciatur Indico,
 Fames ſuperba murmurat.
 Cupediarum quidquid aût Phæſis fovet,
 Aût dives Oriens educat,

G 6

Totis

Totis ematur censibus: nec annuo
 Crumena parcat censui.
 Multisq; patinas æstimas millibus
 Dives culinā præbeat.
 Et tota paucis lancibus patrimonia
 Insanus impendat nepos.
 Centum coquorum dapfiles exercitus
 Uni Dynastæ militant.
 Strepunt culinæ; fumus obfuscat diem.
 Ænæ favillas crederes:
 Trojamque rursus, & suis captum dolis
 Fumare rursus Ilium.
 Immagientum hinc fervet ollarum cohors,
 Illinc ahenorum agmina.
 Hastata veruum stridet hinc & hinc phalanx,
 Mille legiones lancium.
 Pippire volucres, garrulosq; posthumo
 Stridere gutture anseres,
 Et quidquid igne pinfitur Vulcania
 De plebe, censes queri.
 In quæstionem turdus, & perdix gemit,
 Raptumque Phænicopteri
 Quidquid saporì servit. acta in equuleam
 Omnis ferarum copia.
 In jus vocati taurus, & lepus pyræ
 Adjdicantur igneæ.
 Alter Prometheus cervus explodit jecur,
 Exenterantur bubali
 Tortore ferro. dama carnifice rotâ
 Torretur Ixion merus.
 In innocentes sæviunt cultri feras,
 Feræ necantur à feris.
 Apros molossi lancinant; aves, aves
 Gulæ voracis victimas;
 Et ni suorum purparetur sanguine,
 Hero fetina non sapit.
 Mox pharmacorum prodigâ fluens manu
 Exoticorum copia
 Inundat ollas: advenæ Tmolo croci
 Pretiosa inaurant flumina.

Armantur apri pipere : amaris dulcia,
 Ludunt amara dulcibus.
 Ac evoluti cinnamorum cortices
 Adusque pulverum nihil,
 Molles arenâ divite inscribunt notas,
 Limbosque circumsepunt.
 Hinc Canarino faccarum ridet gelu,
 Extrema rident lancium,
 Nivesque circum, circum & hyemes albicant
 Purosque claudunt margines:
 Post fata rursus vitreum natat pecus
 Mellita subter flumina.
 Anserque pigri Nerei quondam accola
 Inter sapos fluctuat.
 Domator alter collis ad morem timet,
 Premente pomorum strue.
 Tum tortuosa sumptuoso cochlea
 Inviscerantur hospite;
 Et quidquid infami Ostreorum gurgite
 Lucrina piscatur Thetys.
 En pavo vitæ medius à morte explicat
 Stellata caudæ lamina.
 Et centum oculeis hospites signat comis,
 Pupilla pennarum aurea.
 At inde saturam provocat famem suis
 Gallina cincta prolibus.
 Gallusque semivir, vel uvens Ardea
 Coo petita litore.
 Anserque Thuscus, & cothurnix Indicæ
 Raptura palmam Phasidi.
 Confusa centum ferculis (Ollam vocant
 Gulæ sacristæ putridam)
 Sentina planè nausæ, & famis scatet
 Infame diversorium.
 At cum supinas vestiit mensas labor
 Discriminatis orbibus,
 Mox resluentum, & disfluentem plurima
 Nant basulorum examina.
 Dapum procella, nimbus & mappas procul
 Fastidiosus opprimit.

Mensas paropsis subditas latè premit;
 Lances superstant lancibus.
 Turrita crebris mappa confurgit jugis,
 Trabesque patinis territat.
 Suspiriosus ingemit venter, satis
 Anhela clamant viscera:
 Farcitur usque, sed tamen satur fames,
 Ad usque fundum nauseat.
 Tuentur ora, nauseat ventris tumor,
 Pascuntur epulis lumina.
 Oculisque dentes invident; & dentibus
 Oculi voraces exprobrant.
 Sistuntur argento interim graves scyphi,
 Et militares amphoræ.
 Senexque Bacchus, seculare dolium
 Crebro resiccans congio
 Quo cum recedens perpleuit se Phosphorus,
 Redux stupefcit Hesperus.
 Et cras relinquens Indicum Phæbus torum
 Hesternæ ridet pocula.
 Oppugnat alter alterum scyphus scyphum,
 Ac vitra respondent vitris.
 Et cæa micantem cæteræ Phæbum faces
 Longo sequuntur ordine;
 Prætor vitra cantharo mensas premunt.
 Lateque mappas obsident.
 Ripis stupefcit aureis se se merum,
 Tanto superbum margine.
 Compendiosus unicâ ridet Lyeus
 Se se intueri vineâ.
 Jam tunc Falerni non eget solis Pharo,
 Calena temnit jugera.
 Jam tunc Faliscos deserit libens cados,
 Rubrasque Cypri vineas.
 Cumque temnit, temnit & Tmoli caput
 Flavæque Cretæ glareas.
 Glebas pinguis Massici mittit manu,
 Consortiumque Synnadæ
 Vitis superbus; in gelu gemmæ cavo
 Purisque stagnat balneis.

Centum salutes quisque præbabit ; bibit
 Quisquam salutesque toridem.
 An merfa tantum cantharis natat salus
 Siccis perosa margines ?
 Sapit nec unquam ni sit ampla prodigo
 Condita vino gratia ?
 Jam naufragatur animus , & plantæ labant ,
 Diluta languent viscera.
 Stupet cerebrum ; sed caput ducit choros.
 Vinum loquuntur lumina ,
 Vinoque stillant ; tota mens vino mader ,
 Caduca fallit tibia.
 Deliberanti stet ne , num cadat , pedi
 Incurva cervix annuit.
 Reciprocantes & dubii planum pedes
 Super pavimentum natant.
 Errat loquela , lingua titubat , nant manus ;
 Eclipticique stant dies.
 Tum fistra turpi classicum canunt joco ,
 Fædosque provocant sales :
 Et inverecundis socia verbis comes
 Miscetur impudentia.
 Rancæ peritum tibix citant pedem
 Gyrare molles circulos,
 Itur per ulnas , manibus adnæxæ manus ;
 Pulsam ingemit cænaculum.
 Mathesis ipsa , sed carens puncto , rotas
 Sphærasque pangit , crederes.
 At ô Avorum quisquis immunes geris
 Vultus decusque Patrium ;
 Absiste circo : dedecent chori viros ,
 Et fæminales circuli.
 Martis cruentus circus invitat viros.
 Ac dura Bellonæ orbis.
 Hic hinc parentem masculus quondam chalybs ,
 Hic entheata pectora ,
 Addicta famæ negligunt ipsam famem ,
 Ac erudita fercula.
 Sed per Gelonos postquam arietatum est choros ,
 Tepente Thracum sanguine :

Sub

Sub hospitali populo, vel esculi
 Favente textilis domo,
 Elusa patinis vilibus cessit fames,
 Et rusticano prandio;
 Haustusque galeâ præfluentis rivuli
 Illimis ac purus latex
 Sitim fugavit: dum cavâ miles manu,
 Simulque potat cornipes
 Fonte ex eodem: Utrique communis scyphus,
 Commune currit poculum.
 Viridesque mensas futilis cespes soli,
 Herbæque mappas exhibent.
 At lætus atrum hæc gerit panem manu,
 Quâ tela miles gesserat;
 Ephippioque membra commendans rudis
 Mordet polentæ segmina.
 Spectante cælo, sole ridente, & volâ
 Propinat alter alteri.
 Mox cum severas pugna sufflari tubas
 Tonante jussit classico;
 Totus choreis aptior manui manum
 Scutisque scuta conferit.
 Alter supino, dum capit fessus cibum,
 Bobus solutis, vomere,
 Libussa Regem dum sibi calebs virum,
 Equo subarrhat prodromo,
 Regnum colonus rusticas inter dapes,
 Pretiosa risit fercula.
 Illamque, quam nos mitibus pomis gulam
 Mensâ secundâ ludimus,
 Lussit coronâ, sponte dum fasces subit
 Stiva, & lacerna purpuram,
 I, perge, quisquis divitem nutris gulam.
 Nec tale spera ferculum.
 Nam si Neronis æmularis prandium,
 Cænam æmulabere Claudii.

HOROLOGIIUM MARIANUM

Septem horis

CONCEPTÆ ABSQUE MACULA
VIRGINI,

Decantatis,

JAM OLIM DISTINCTUM:

NUNC VERO

TOTIDEM PARODIIS
METRO SAPPHICO
DONATIS ILLIGATUM.

ACADEMIÆ MARIANÆ

In Collegio Califfiensi Soc. JESU,

AD IPSAM

TRIENNII

PHILOSOPHICI METAM,
SACRUM, DICATUMQUE.

Anno Domini 1643. Mense Junio,

Die 17.

PARODIA I.

ODE XCIII.

JAM renascenti pudefactus ore
 Siderum lætas inhibet choreas;
 Jam patri jungi Phaëton curules
 Imperat horas.

Jam vagâ fratrem fugiente Lunâ
 Antè venturi rubet ora Phæbi
 Manè, stillato madefacta potans
 Jugera rore.

Jam MARIA NÆ duplicata laudi
 Æra vocali sonuère pulsu.

Jo! surgamus! properat fugaces
 Hora quadrantes.

Surgimus, Virgo; simul hinc, & inde
 Labra divinis animata labris
 Ad tuas læti solito vocamus

Carmine laudes.

Jamque te MUNDI DOMINA M sonoro
 Dicimus cantu: tibi prona servum
 Sceptra dat cælum; Tibi subjugatus
 Militat æther.

O nihil tacti retinens pudoris
 Virginum Virgo! tibi nata solis
 Antelucano cupiit probari

Stella sereno.

Te, licèt natæ genitrix vocaris
 Gratæ, plenam tamen Orbis audit:
 Tu DEI clarum jubar; increatæ
 Gloria lucis!

O relapsuro citò profuturas
 Fer manus orbi; celerique pigras
 Et moras curru, simul & morantes
 Corripe nubes.

Te DEUS quondam semel elocuto
 Fertilis VERBO Pater; ante natas
 Temporum cunas nec adhuc adulti
 Lumina Solis,

Vir-

Virginem Virgo geniti parentem
 Ordinât VERB I. juga quo patētis
 Condedit terræ; mare quo suis in-

fudit arenis;

Quo recens natas cohibente stellas
 Te sibi pulchram melior maritus
 Addidit spōtiām; vacuans nocentis
 Crimen Adami.

Te præelectam sibi fecit olim
 Inter ingentes habitare stellas;
 Laxa te subter refoveris sui ten-
 toria cæli.

Hæc ubi junctis tibi ritè palmis
 Diximus, Virgo, pudor innocenter
 Vulnerat cælos, roseisque pingit
 Nubila plagis.

Te simul, Virgo juga, Te caduci
 Ebriæ roris sonuere valles:

Te recens festis volucrum salutat
 Mane querelis.

PARODIA II.

ODE XCIV.

I Nterim primâ juvenis favillâ
 Celsa per primam juga scribit Horam
 Phæbus & totum jubar in minores
 Contrahit umbras.

Si tuam nobis, bona Virgo, dextram,
 Et salutaress ope faustiori
 Porrigis parmas; Tibi noster ultro
 Occidet hostis.

Tum ter acclini redeunte collo,
 Unicum in Trino, gracili Tonantem
 Voce placamus; solitos precati
 Laudis honores.

Ac

Ac simul grato variante cantu,
Virgo clamaris SAPIENS; sequestri
Te canunt colles, tibi replicata

Accinit Echo.

O DEO quondam DOMUS incolenti
Gratior nosci! DOMUS altiore
Dignior pinnâ! tibi cedit alii

Regia cæli.

Digna septenis Domus in columnis
Altius tolli; tibi larga casto
Sternitur lino; tibi mensa vivo

Pane redundat.

Te profanati geniale mundi
Præterit crimen. tibi Diva dandam
Sanctitas vitam præit illibati

Præscia partus,

Te suam, quisquis meliore vitam
Prorogat censu, geminat Parentem.
O minus claudi facilis sacrorum

Porta Quiritum!

Læta si mæstus tegit ora Titan;
Protinus, Virgo, nova stella nobis
Ex Jacob surgis; placidâque findis

Nubila rimâ.

Te leves picti volucres Olympi
Ritè submissis venerantur alis;
Te suam pronus Dominam vocari

Gaudet Olympus.

Jure pallentis Zabuli sacratus
Diceris terror: tibi namque Virgo
Hinc, & hinc surgunt populosa firmis

Cornua castris.

Quo-mari posthac mea-cumque nabit
Cymba; securum mihi *Navis* ipsa
Exhibe portum, pia Christianis

Ripa phasellis.

Iple te quondam Pater administro
Spiritu, Virgo, creat; ipse quondam
Te, redundantis maris instar, omnem ef-
fudit in oram.

PARODIA III.

ODE XCV.

SED nec Ascrazo vacuus duello
Tertiam nobis vehet axis horam;
In Marianas mea fila rursum

Surgite laudes.

O perennanti laqueata Cedro,
Digna legalis radio coronæ!
O semel pacti melior vocari

Fæderis Arca!

Tu *Thronis* vivo Salomonis auro
Inrer ardentes radiare gemmas
Diceris; tutò super excubantes

Stare leones.

Te reperiçis immitata flammis
Splendidè fuso micat Iris igne;
Dum colorati varius relucet

Ætheris arcus.

Quin nec aspecti prohibes Tonantis
Te Rubum dici: licet hinc & illinc
Te penè circumstrepit innocentis

Ira favillæ.

O DEO florens superisque virga
Dignior pratis! tibi rorat olim, &
Lenè siccatur Gedeonis udo

Vellus in agro.

O serâ casti celebrem Pudoris
Numinis Portam! cui stillat omni
Defluus cellâ favus in perempti

Ore Leonis.

Jure te Sanctus, genialis, olim
Consciam noxæ cavet esse Natus;
Cui puer quondam DEUS hospitaleni

Incolet alvum.

O licet summo supereminere
Diceris cælo; licet in columnæ
Tortilis morem tibi sponte nubes

Bajula sacrum

Aureos inter superum recessus
 Fert thronum, Virgo; tamen usque pronam
 Applicans aurem, facilisque nostris
 Annue votis.

PARODIA IV.

ODE XCVI.

FALLOR? an sextam mihi dixit horam
 Æs recensendos vigil in quadrantes:
 Quod frequens circum rota temperato
 Dirigit axe?

Si tibi nostram liceat salutem
 In preces ductis geminare votis;
 O parens, quondam pueri Tonantis
 Arbitra, salve!

Te velut votum tibi servat una
 Trinitas Templum: Tibi prona Divum
 Alitum pubes amat expeditis
 Claudere pennis.

O semel voræ sacra Castitatis
 Cella, quam sanctus Pudor arctiori
 Pessulo eludit; pia tristioris
 Gaudia mundi!

Hic ubi picto petulans vireto
 Aura colludit; tibi surgit almæ
 Hic voluptatis, liquidasque repit
 Hortos in auras.

Hic ubi lætas fugiunt per herbas
 Virgines rivi; patiens gravari
 Hic tibi nutat, viridique fulget
 Palma sereno.

Ast ubi celsum caput inter ipsas
 Promover nubes Libanus, refusa
 Hic tibi Cedrus speciosiores
 Porrigit umbras.

O vetustorum benedicta quondam
Terra mystarum! cui virginales
Præterit fulcos gravior paterni

Culpa reatus.

Et licet Summi celebris Monarchæ
Civitas audis, cui celsa ductum
Sepiunt vallum, & decies reverbos

Mænia muros.

Tu tamen nobis Orientis alma
Porta pandêris, licet inviarum
Nubium servet vigil obseratos

Ultio postes.

Jure supremâ prece singularis
Audies Virgo? tibi namque sacram,
Et rudem vinci cumulavit omnis

Gratia mentem.

Tu velut castum decorat severas
Lilium spinas; recreas nocentis
Filiæ Adæ, foliisque densos

Protegis hamos.

PARODIA V.

ODE XCVII.

JAM supinatas minor inter umbras
Phæbus in nonam sobolescit Horam.
Jam fatigatus tepidâ dies re-

spirat in umbrâ

Nosque dum lætæ fuga mustat auræ,
In crucem ductam tibi, Sancta, dextram
Cogimus, Virgo; modò tu petitum in-
tende juvamen.

En tibi junctis reverenter ulnis,
Pectus & celsam cruce frontis arcem
Ritè signamus, similique scripti

Brachia signo,

Glo-

Gloriam Patri canimus, suoque
 Gloriam nato; licet hic, & ille
 Invicem spirent sibi par sacro
 Flamine Numen.

O fugatorum facilis nocentum
 Urbs! nos vitæ, propriæque quondam
 Conscios noxæ, patulis clientes
 Excipe portis.

Quin & armato sinuata clivo
 Emines Turris, cui grande David
 Robur, & firmis dedit alta propu-
 gnacula muris.

Quà percussus radius Phanetæ,
 Dum levis puro Jove ridet æther,
 Et timens vinci jubat in politis
 Palpitat armis.

Te celer primos Amor inter ortus
 Splendidis castæ radiis favillæ
 Ussit illustrem; teneroque parvam
 Induit igne.

Tunc licet nullo gravis in cothurno
 Et minus firmis solidata plantis,
 Subdolum Diti caput, & superbos
 Conteris artus.

Te, simul vitam Syriis in uno
 Amputans collo, famulis adorat
 Laureis Judith; tibi cedit altos
 Sponte triumphos.

O fovens verum sine labe David,
 Virgo Jessæi bona virga trunci!
 Se tibi sacras Sunamitis ultrò
 Sternit ad aras.

Qui Thetin Nilo, Phariæque mundum
 Prætulit terræ, simul & Josepho
 Prætulit JESUM, simul & Racheli
 Ille MARIAM.

Jure te totam canit esse pulchram,
 Quisquis optatâ tibi spirat aurâ;
 Namque te primo geniale probrum
 Fugit in ortu.

PARODIA VI.

ODE XCVIII.

CUR mihi scriptas stylus alter horas
Sæpè promotis variabit umbris?
Ite, nil obstat, procul, inquieti

Ite quadrantes.

Tu mihi posthac, bona Virgo, certas
Divides horas. tibi veriores
Phæbus horarum Pater hinc & inde

Prænotat umbras.

Quin ut æternum reverente VERBUM
Carne vestires; decimam reversus
Lineam Phæbus facilesque retrò

Flexit habenas.

Sic & infernis homo de lacunis
Altius surgit; fociisque junctus
Angelis paulò minus eminenti

Cedit honore.

O ab æterni radiis Phanetæ
Virgo contextâ radiata pallâ!
Te vigil Titan mediam sereno

Palliat auro.

Cum tuum fixo attonitus stupore
Volvo Conceptum; mihi te pudicam
Tollis Auroram, quoties diurnas

Excitat horas.

Hic tibi, Virgo, magis innocenti
Candidum lino, licet in molestis
Lilium spinis, hiât alba casto

Oscula labro.

Tu sacram nato gravitante plantam,
Arduum pressò Stygis in cerebro
Pondus assurgis; grave subjugati

Pondus Averni.

Si quis adversas vagus inter umbras
Errat; albentes radios honesto

Comis argento; niveoque Lunam
Allinis igne.

H

O pe-

O perennantis cynosura lucis!
Tu ream noxæ nebularum amictæ
Protegis terram, tenuique celas

Crimina nube,

At simul densâ comitatus umbrâ
Siderum vivas superis lucernas
Vesper in rimis, nimiosque labi

Suscitat ignes.

Jamque te nostris canit evocata
Barbiris Echo; tibi, Virgo, fessus
Se dies sternit; tibi ducit altas

Luna choreas.

Meque vocales imitatus inter
Montium clivos tibi lætorem
Vesper applausum dedit; o sequestri

Gloria veri!

Te sibi tutis hilares sub umbris
Garrunt stellæ; tibi mitigatus
Lene suspirat Notus, & quietis
Dormit in alis.

PARODIA VII.

ODE XCIX.

U^Ltimus nostræ labor est Camænæ;
Ut levem molli comitante cantum

Tibiâ, nuper tibi, Virgo, voras
Compleat horas.

O mis sœtus precibus vocari,
Nos ad æternæ propylæa lucis,
Virgo, convertat DEUS, & severam
Exuat iram.

Taque festinum dominâ juvamen
Annuens dextrâ; graviore nostri
(O Strygis justus timor!) hostis iram
Suringe catenâ,

Tunc ter inflexi capitis minores;
Cum paracleto simul æviternam
Et Patri, & Nato, solito canemus
Carminibus laudem.

Jamque votivum tibi sæpè SALVE,
Nobilis Virgo, canit hinc reclinis
Et pedum plebes minor, hinc reductis
Vesper in antris.

Casta sis Virgo, licet; illibata
Audies mater, cui se maritus
Siderum Patris pudor innocenti
Iunxerat igne.

Jure submissis pedibus propinquo
Cernui collo tibi comitatis
Addimus sceptrum, melior sacri Re-
gina Favoris.

Nam tibi sparfos sine lege crines
Hac refrænari licuit coronâ,
Quam superfluis vigil è Planetis
Texuit æther.

Jure formosæ face puritatis
Virgines picti superas Olympi
Angelos; nullo maculata quondam
Crimine Mater.

Jure supremi dominam Monarchæ
Occupas ausu meliore dextram;
Ardet è puro tibi namque palla
Sutilis auro.

Per tuas ergo gravis educatæ
 Gratia Mater; sacra seu reorum
 Ara consurgis, bona seu rei fi-
 ducia mundi:
 Seu graves moti maris inter iras
 Stella lustraris trepidis patronum
 Naufragis portum, placitosque præbens
 Aetheris ignes.

Sive conclusi referas patentem
Januam cæli, tremulisque pacem
Imperans morbis, querulo salutem
Dividis ægro:

Per tuas, inquam, pia Virgo, curas,
 Hic ubi vivi patet aula cæli,
 Unicum & Trinum videam propinquâ
 Luce Tonantem.
 Hic ubi sado liquidum sereno
 Balsamum fulget; mihi suavè fragrans
 Nomen effundis; tibi quisque sacro
 Ardet amore.

DEDICATIO.

ODE C.

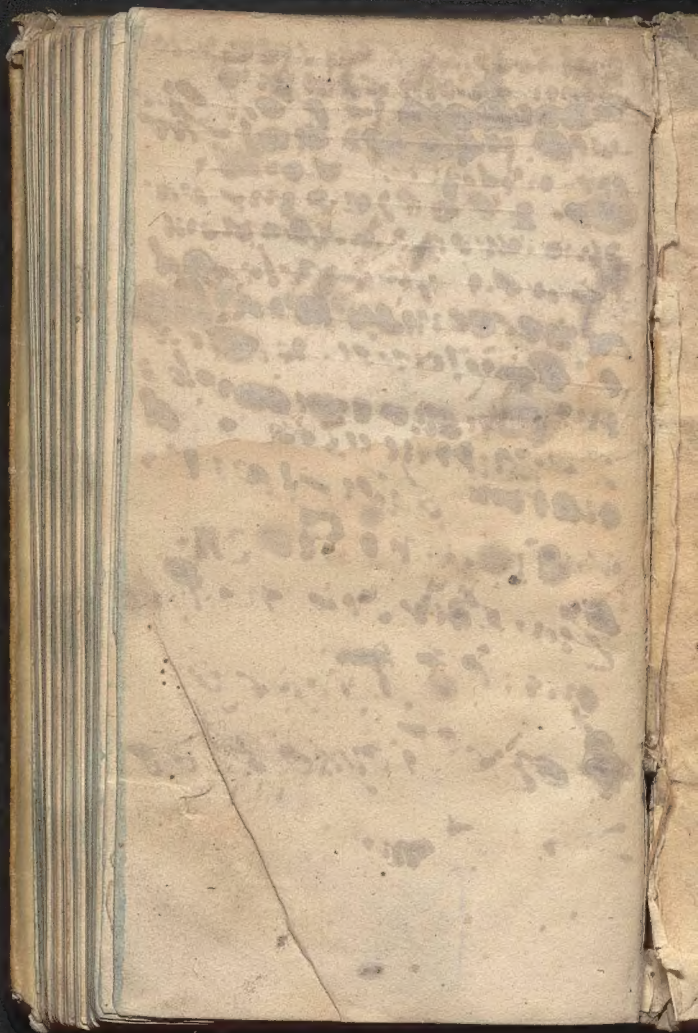
Supplices, *Virgo pia*, destinatum
 Solvimus pensum; tibi mancipatæ
 Annunt horæ, famuloque servit
 Hesperus ortu.
 Fac ut humani via longa tractus
 Prospero nobis faveat cothurno,
 Fac ut æterni, duce te, patefcant
 Semita cæli.
 Dumque supremi series Agonis
 Urserit fontes, ope tu Patronâ
 Territis adsta, dubiamque præfens
 Erige luctam.
 O Hymetteo melior liquore,
 Quem sub Hyblæiscoquit Ætna clivis!
 O favo dulcis mage, calicoque
 Nectare Virgo!
 Jamque nocturnis oculata stellis,
 Cælici somnum fuga suadet orbis.
 Jamque decrefcit tibi nostra prono
 Fine Camæna.

A. M. D. G. B. V. M. H.

1. The first of these is the
 2. The second is the
 3. The third is the
 4. The fourth is the
 5. The fifth is the
 6. The sixth is the
 7. The seventh is the
 8. The eighth is the
 9. The ninth is the
 10. The tenth is the
 11. The eleventh is the
 12. The twelfth is the
 13. The thirteenth is the
 14. The fourteenth is the
 15. The fifteenth is the
 16. The sixteenth is the
 17. The seventeenth is the
 18. The eighteenth is the
 19. The nineteenth is the
 20. The twentieth is the
 21. The twenty-first is the
 22. The twenty-second is the
 23. The twenty-third is the
 24. The twenty-fourth is the
 25. The twenty-fifth is the
 26. The twenty-sixth is the
 27. The twenty-seventh is the
 28. The twenty-eighth is the
 29. The twenty-ninth is the
 30. The thirtieth is the
 31. The thirty-first is the
 32. The thirty-second is the
 33. The thirty-third is the
 34. The thirty-fourth is the
 35. The thirty-fifth is the
 36. The thirty-sixth is the
 37. The thirty-seventh is the
 38. The thirty-eighth is the
 39. The thirty-ninth is the
 40. The fortieth is the
 41. The forty-first is the
 42. The forty-second is the
 43. The forty-third is the
 44. The forty-fourth is the
 45. The forty-fifth is the
 46. The forty-sixth is the
 47. The forty-seventh is the
 48. The forty-eighth is the
 49. The forty-ninth is the
 50. The fiftieth is the
 51. The fifty-first is the
 52. The fifty-second is the
 53. The fifty-third is the
 54. The fifty-fourth is the
 55. The fifty-fifth is the
 56. The fifty-sixth is the
 57. The fifty-seventh is the
 58. The fifty-eighth is the
 59. The fifty-ninth is the
 60. The sixtieth is the
 61. The sixty-first is the
 62. The sixty-second is the
 63. The sixty-third is the
 64. The sixty-fourth is the
 65. The sixty-fifth is the
 66. The sixty-sixth is the
 67. The sixty-seventh is the
 68. The sixty-eighth is the
 69. The sixty-ninth is the
 70. The seventieth is the
 71. The seventy-first is the
 72. The seventy-second is the
 73. The seventy-third is the
 74. The seventy-fourth is the
 75. The seventy-fifth is the
 76. The seventy-sixth is the
 77. The seventy-seventh is the
 78. The seventy-eighth is the
 79. The seventy-ninth is the
 80. The eightieth is the
 81. The eighty-first is the
 82. The eighty-second is the
 83. The eighty-third is the
 84. The eighty-fourth is the
 85. The eighty-fifth is the
 86. The eighty-sixth is the
 87. The eighty-seventh is the
 88. The eighty-eighth is the
 89. The eighty-ninth is the
 90. The ninetieth is the
 91. The ninety-first is the
 92. The ninety-second is the
 93. The ninety-third is the
 94. The ninety-fourth is the
 95. The ninety-fifth is the
 96. The ninety-sixth is the
 97. The ninety-seventh is the
 98. The ninety-eighth is the
 99. The ninety-ninth is the
 100. The hundredth is the

Jeanes M. 1746

